

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

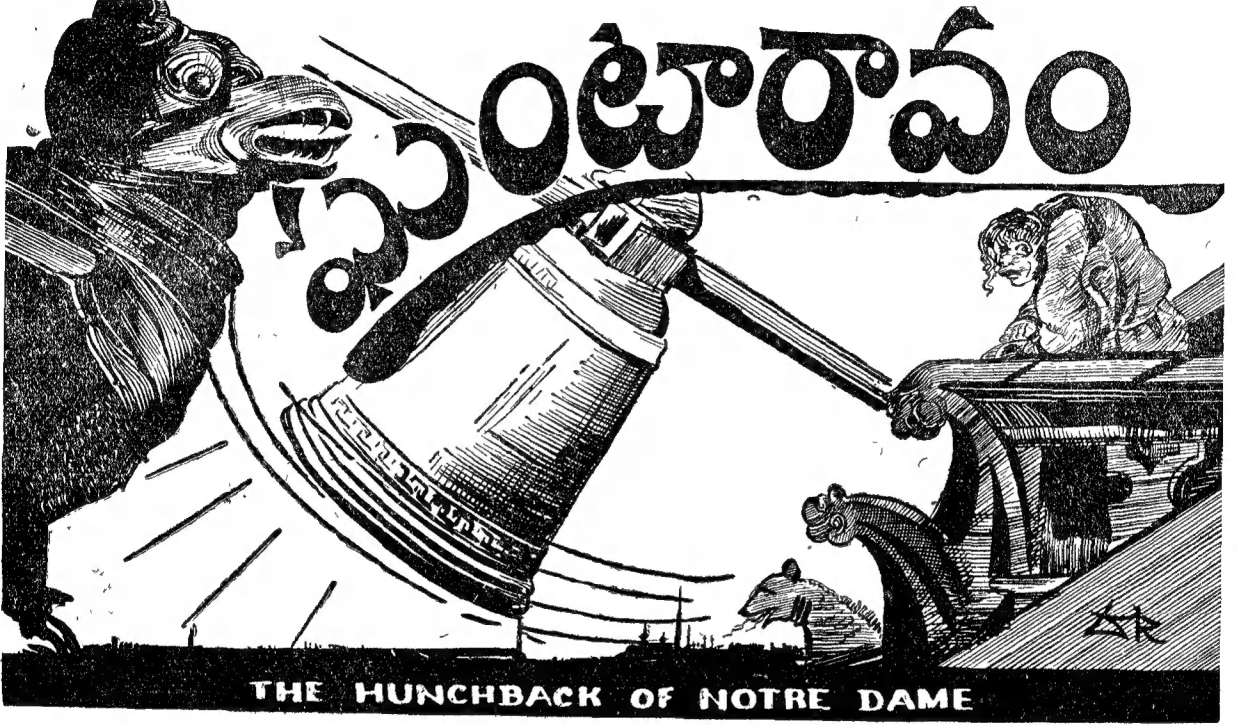

4 అణాలు
22-12-'54

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది!

ప్రఖ్యాత ప్రెంచి నవలాకారుడు
విక్టర్ హ్యూగో రచించిన

నవలకు పుస్తకరూపంలో తెనుగు అనువాదం

అనువాదకులు: సూరంపూడి సీతారాం

(అంధప్రతిక - సచ్చిత వారప్రతిక నుండి పునర్ముద్రితం)

వెల: రూ. 1-8-0

★

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.

హా కాపీకై నేడే వ్రాయండి.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు - 1.

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిపత్రిక 4 అ.

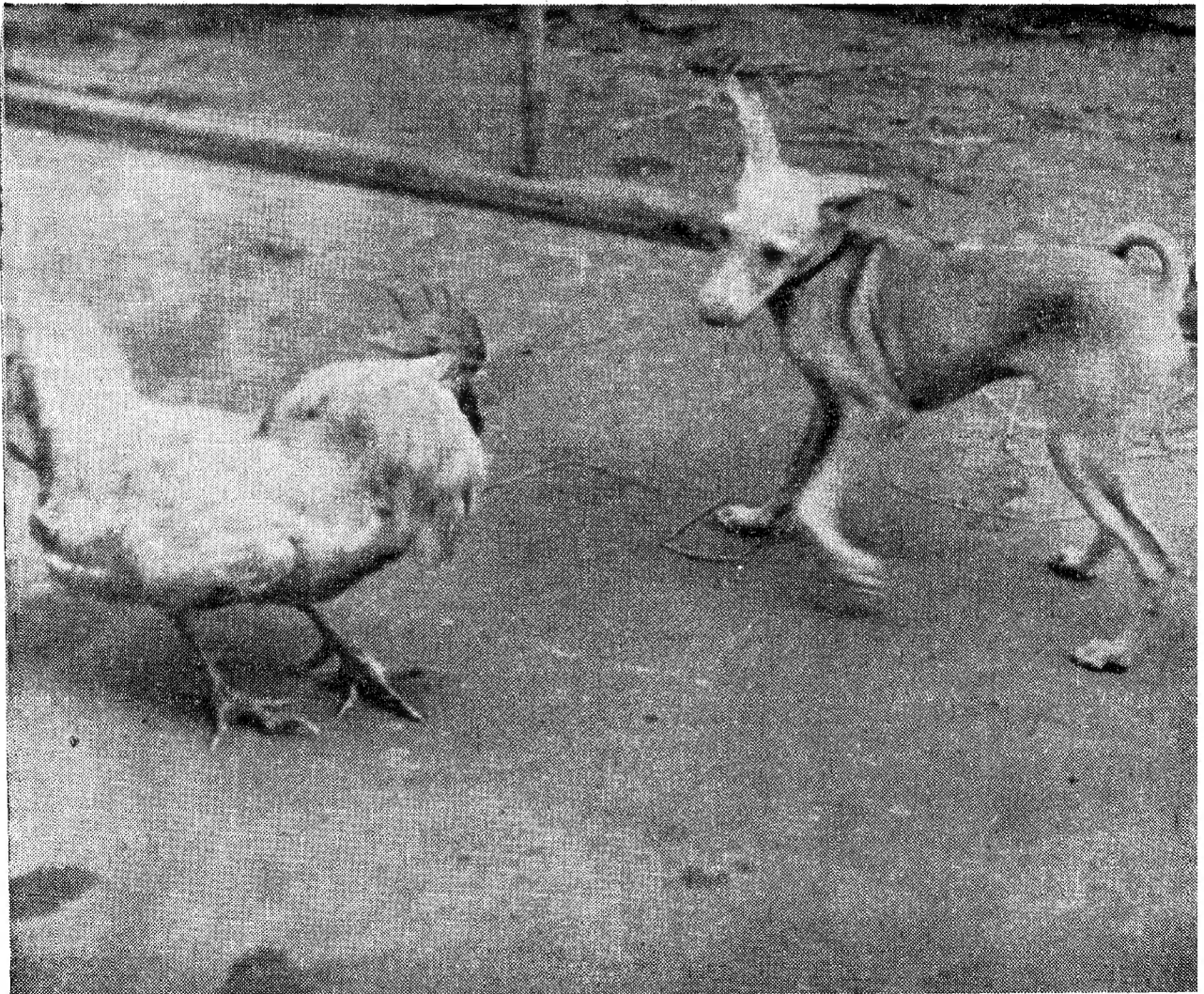
ఆంధ్రపత్రిక

స చిత్ర వార పత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 48
సంచిక 17
22-12-54

జయ మార్గశీర్ష బహుళ త్రయోదశి బుధవారం

మిత్రభూ, కో-ఎడిట్లెన్స్!

విషయసూక్రమణిక

ముఖచిత్రం: —

నటి జమున

హానోయ్ విశేషాలు: 7 — 2

శ్వేతవీణం — 6

పోస్టుమన్ చేసిన తమాషా — 18

చనితాలోకం — 28

బొమ్మరిల్లు — 35

టామ్ సాయర్

(ప్రపంచయాత్ర — 36

పెన్నిల్ మర — 48

విజ్ఞానవీధులు — 48

సినిమా — 49

48వ శేజీలో బోటుపి కొర బొమ్మ
పంపినవారు అల్లుమెలు సావిత్రి
(7 సం॥) — భీమవరం.

హానోయ్ విశేషాలు: 7

12. వి య ట్నా మీ జ్ఞ స్త్రీ లు

వియట్ నామ్ లో మొగవాళ్ళకంటే
అడవాళ్ళ జనాభా యొక్క వ.
పూర్వకాలపు రోజుల్లో వియట్నామీజ్
స్త్రీలు స్కూళ్ళకి కాలేజీలకి వెళ్ళి చదువు
కునే ఆచారంలేదు. ఆ రోజుల్లో స్త్రీలు
గురుముఖతా యింటివద్దనే చదువు చేస్తు

కొవ్వొడి లక్ష్మి న్న

కునేవారు. వాళ్ళు నేర్చుకునేది చైనాలిట
రేచరూ, వియట్నామీజ్ లిటరేచరున్నా.
రానురాను ఫ్రెంచివారి వాగరికత
(పాబల్వంమూలాన్న వియట్ నామ్ లో
స్కూళ్ళు కాలేజీలు కూడా పెరిసాయి.
(ఇండో చైనా యూనివర్సిటీ సుమారు
50 ఏళ్ళక్రితం ఏర్పడింది.) అయితే ఆ
మొదటిరోజుల్లో (ప్రత్యేకించి అడవిల్లలకి
వాళ్ళవాళ్ళ బ్రతుకండేవి. అంచేత మొగ
వీల్లు మొగవీల్లల స్కూళ్ళకి అడవిల్లలు
వాళ్ళగర్లస్ స్కూళ్ళకి వెళుతూఉండేవారు.

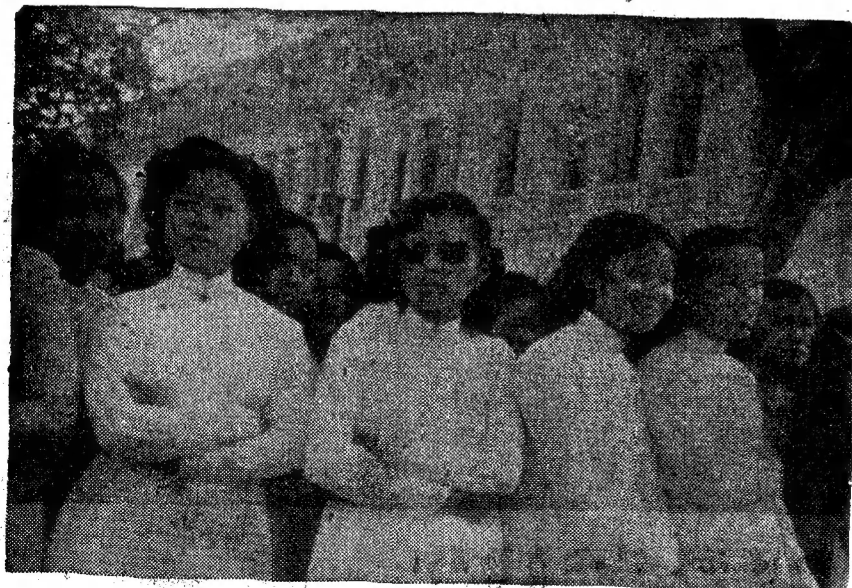
కొని యిటీవల కో - ఎడ్యుకేషన్ చాలా
ప్రబలింది. ప్రతీ స్కూల్లోనూ, కాలేజీ
లోనూ కిటికీలూడుతూ ఉంటారు, విద్యార్థులు—ఆ డా మొ గా నూ. అడవాళ్ళు
ముఖ్యంగా పెడగోజీ, లా, మెడిసిన్
చదువుతారు. పెడగోజీకోర్సు యిందు
మిందుగా మనవైపు (B. Ed) వి. ఇడిలాం
టిది. ఇది ప్యాసయితే మాస్టరు గిరీ చెయ్యి
వొచ్చును. ఎక్కువమంది యీ సబ్జెక్టు తీసు
కుంటారు; తరువాత ఎక్కువమంది స్త్రీలు
తీసుకునే స్వల్పమైన వైద్యం. “లా” చదువు
కున్న అడవాళ్ళు లేకపోతేదు గా ని
ప్రాక్టీసు చేస్తున్న అడలాయర్లుమాత్రం
చాలా కొద్దిమందే— అయిదారుగురుకంటే
లేరు.

పదహారూ - పద్దెనిమిది సంవత్సరాలకి
అడవిల్లల పెళ్ళియీదు సాధారణంగాను.
అయితే ఒక్కచిన్న విశేషం ఏంబిటిఅంటే
అడవిల్ల పెళ్ళికి సంగీతం వగైరాలు వచ్చి
ఉండాలన్న యిబ్బందిలేదు. “మీ అమ్మ
యికి సంగీతం వచ్చునా?” అన్న ప్రశ్న
పెళ్ళిచూపులో అసలు రానేరాదు. ఇదా
పెళ్ళికూతురికి ఉండవలసిన ముఖ్యమయిన
క్యాన్డిడేట్ కనున ఏంబిటి అంటే — పిల్ల
బాగా వొండుతుందా? కుట్టుపనీ, ఎంబ్రా
యిడరీపనీ వచ్చునా? సంసారం పొదు
పుగా చేస్తుందా? యిత్యాది. వీటిలో కంట
నేర్చి ఉండడం చాలముఖ్యం. గొప్పగొప్ప
వాళ్ళయిల్లల్లో, కంట మనుష్యులు ఉన్న
ప్పటికీ, విందుసమయాల్లోనూ, యితరత్రా
అతిథులు వచ్చినప్పుడూ తప్పకుండా అడ
విల్లలచేత కండించి, ‘ఈకూర మాఅమ్మయి
చేసిందనో, ‘ఆ పులు గు మా అవిడ
కాచిందనో’ గొప్పగా చెప్పుకుంటారు.
అలా యింటిఅడంగులు చేసిపెట్టడం అతి
ధులకి ఓ మర్యాద.

స్త్రీలకి చిత్రలేఖనానికి చాలా దూరం
వియట్నాం లో.

ఇక్కడి స్త్రీలు— ముఖ్యంగా గొప్ప
యింటిపిల్లలు కొద్దోగొప్ప సంగీతం నేర్చు
కోవడం యిటీవల పరిపాటి అయింది.
చాలామంది పియానో వాయిస్తారు. మరి
కొంతమంది ఫీజేలు వాయిస్తారు. కొని ఈ
సంగీతం, మొత్తమ్మొదమాస్తే, మనవేపులాగ
ఖచ్చితంగా నేర్చుకున్నది మాత్రంకాదు;
పెళ్ళియందర సంగీతం అసలే కాదు! సాస
యిటిలో మెరుగుకే!

వియట్నాం లో ఎంతోమంది, పెళ్ళి

వియట్నామీజ్ విద్యార్థినులు.

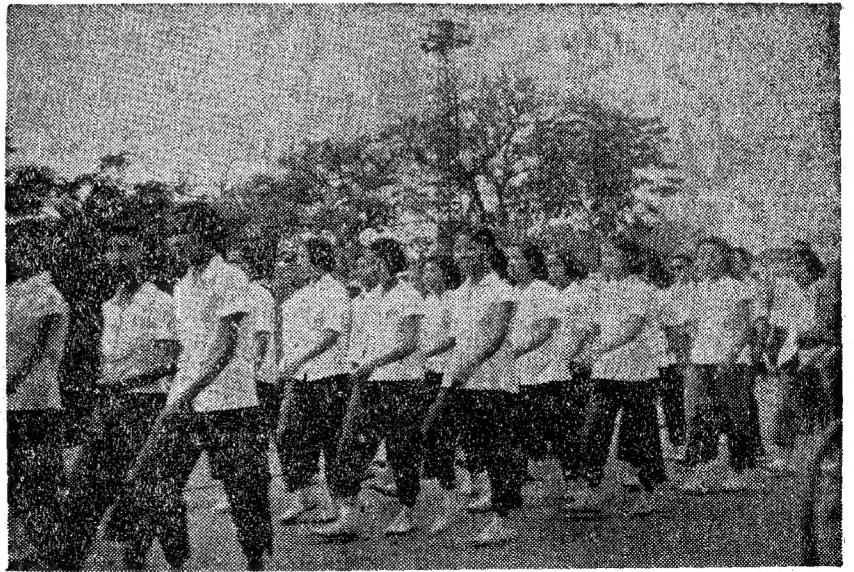

పిక్నిక్ లో వియట్నామీజ్ పిల్లల “డాన్సు”

చేసుకోకుండా అలా ఉండిపోయిన అడవాళ్లు ఉన్నారు. ఇలాంటివాళ్లు ఊరి చదువులతోనూ, శేదావిద్యతోనూ చేస్తూనే కాలం గడుపుతారు. జీవితంలో ఏదో పెద్ద ఆశాభంగంవల్లనో, లేకపోతే యితర కారణంవల్లనో, యింకేమీ అనుభవించలేకగడి కనపడక, యిలాగ చదువుల్లో నిమగ్నమైపోయేరు వీళ్ళు.

అడవాళ్ళు ఆఫీసుల్లో పనిచేయడం పరిపాటి. పెళ్ళయినవాళ్ళు కూడా కచేరీల్లో పనిచేస్తారు. ఏ ఏదో బెట్టుగా ఉండదు సంఘంలో.

మొగార్చుకొన్న అడవాళ్ళకి తెలివి లేటలు ఎక్కువ అంటారు. ముఖ్యంగా వర్తకంలో. అంచేత సాధారణంగా ప్రతి అడదానికీ ఒకసాపు ఉంటుంది. పురుషులు కచేరీల్లో ప్రాభులాడుతూ ఉంటే స్త్రీలు యింటివద్ద సాపుల్లో వర్తకంచేస్తారు. మొత్తంమీద అడదాని ఆర్థికసహాయుగా ఉంటుంది. కాగా, కర్షణచావులలో అడది మహాగడుగు! ఇంటిపెత్తనం అంతా అడదానిదే. పురుషుడు తను సంపాదించింది

స్త్రీల పటాలం, “కబాతు”.

హానోయ్ విశేషాలు

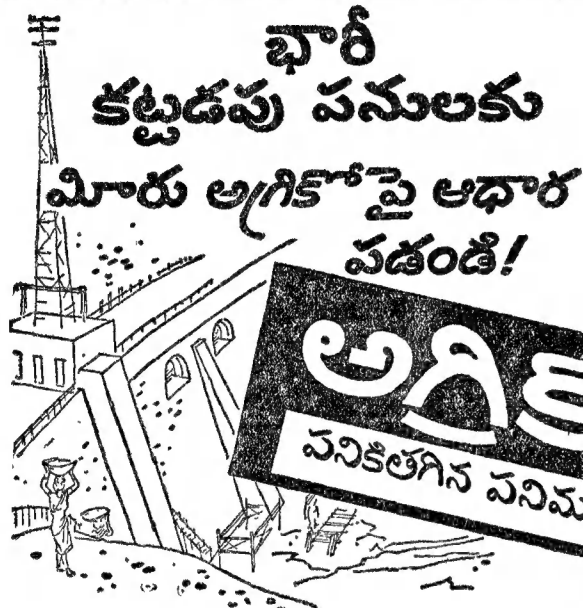

కాస్తా తెచ్చి త్రొక్చేతుల్లో పెడతాడు; ఇహ మే నేజి మెంటు అంతా ఆ మేనే. పురుషుడు ఎంతమాత్రం యింటి వ్యవహారాల్లోనూ — ముఖ్యంగా కర్బుచెచ్చాల్లో — కలగ చేసుకోడు. (పురుషులు మహద్విషయాలు అలా చించాలి గాని, యిల్లాకర్బు అదీయదీ — యీ ఊబిలోపడిపోకూడదంటారు, వీళ్లు!) అలాగని అడది దూబరాకర్బు చెయ్యదు సాధారణంగాను. పుట్టింటి వారికి పెట్టె య్యదు. ఎప్పుడెప్పుడూ అటు వంటి సంద

ర్భం తటస్థించి, తనవాళ్ళకి సహాయం చెయ్యవలసినపర్తి ఏర్పడినట్లయితే, భర్త అనుమతి తీసుకుని మరీ వ్యవహరిస్తుంది.

కొని ఒక్కొక్కప్పుడు — ముఖ్యంగా ధనికుల యిళ్ళల్లో యీ పద్ధతినల్ల ముప్పే వొమ్మ ఉంటుంది, పాపం. గొప్పవాళ్ళకి పనిలేకపోగా తీరుబాటు ఎక్కువయిపోవడం మూలాన్ని. నలుగురు అడవాళ్ళూ ఓ చోటచేరి జూదం ఆడతారు. ఈజూదాన్ని (Majong) అంటారు. ఇది యిలాఉండగా

చేతుడి పేరుతోనూ, పెద్దమ్మ పేరుతోనూ వీళ్ళ దగ్గరి పామ్మువారిం చే వాళ్ళూ లేకపోలేదు. “నీకు చాలా గడ్డురోజులివి; దీనికి తగిన పత్రికియ జరిగించకపోతే సర్వనాశనం అయిపోతుంది”ని ఓపలుతీ పలుకుతాడు శకునమయీ, పురోహితుడు — దాంతో యిల్లాలు ఊరి దుస్తులూ, నగలూ కొనడం ఆరంభిస్తుంది. తరువాత చక్కగా ముసాబు చేసుకుని గుడికి వెళుతుంది. అక్కడ కొంత మంది వాయిద్యగాళ్లు ఉంటారు — జేవుడి ముందు వాళ్ళు వాయిస్తూ ఉంటే యీమే నృత్యం చేస్తుంది. (శివాలేసి పట్టా చుట్టూ

భూమి సాగుబడికి త్రవ్వటకు లేక అనకట్టలు కట్టుటకు మరి ఎటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమములకైననూ అగ్రికో పనిముట్లు మీ అవసరములను తీర్చును. దృఢమై, నరితూగు నిర్మాణముగల్గి అద్భుతముగా పనిచేయుట చేత ప్రతిచోట కంట్రాక్టర్లు వీటినే ఎన్నుకొనుచున్నారు.

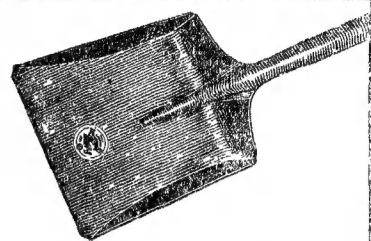

తాతా అగ్రికో పనిముట్లు

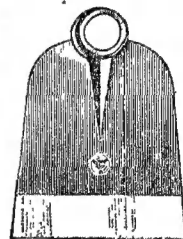
ది తాతా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీ లిమిటెడ్

హాక పేజ్ అటం : 23-24, నేతాల్ సుభాన్ రోడ్, కలకత్తా-1
శెల్పు బ్రాంచీలు : బొంబాయి, మదరాసు, నాగపూర్,
అహమదాబాద్, సికిందరాబాద్, విజయనగరము
కంటోన్ మెంట్, బలంధర్ కంటోన్ మెంట్, పాట్నా.

డీలర్లు : పెన్నం నారాయణ ఓ కంపెనీ, మెయిక్ రోడ్డు, విజయనగరం; సువర్చల ఆంజనేయ ఐరన్ ఓ స్టీల్ అసోసియేషన్, రాజమండ్రి; సి మెంటు డీలర్లు అసోసియేషన్, రాజమండ్రి; అనుమలి కెట్టి అప్పలరాజు, విజయనగరం; నీల్ల శుబ్బన్న ఓ సన్. పెనుగొండ; కొత్తగుండు గంగరాజు పార్వతీపురం; పొలూరి నారాయణమూర్తి, అనకాపల్లి; పెనుగొండ కామరాజు, తుని, తొంపెత్తు సత్యనారాయణమూర్తి, రాజమండ్రి; శుగ్గిలం కృష్ణమూర్తి, మెయిక్ రోడ్డు, విజయనగరం; పెన్నం చిన్న యల్లయ్య కెట్టి, విజయనగరం.

చదరపు ముఖపు పానెల్ :
బి.యస్.ఐ. కోనట్ల హై కార్బన్ ఉక్కుతో
తయారుచేసి కర్రవిడిచి దిగింపబడినవి.

పశ్చిమ భారత పానెల్ :
అద్భుతమైన దృఢత్వము, బలమైన
దుబముడుకరిగి పువమోగించుటకు ఏమిగా
నుండి టాంకాంము నున్నను.

పికాపీ :
రెండు రకములు గలవు, మిక్కిలి దృఢమై
దీర్ఘకాలము నున్నను.

గడ్డపానెల్ :
6 అ. 8 అం. నిర్దిష్టపాడవు, 7/8" మంద
క్లి" అం. 0 వ్యాసముగలిగి హై కార్బన్
ఉక్కుతో తయారు చేయబడినవి.

తోటలో పనివాళ్లంతా జోరున వర్షం కురుస్తుంటే చెట్ల క్రింద కూర్చునివుంటారు.

యజమాని: యేర! పని వదిలి అలా కూర్చున్నారేం. చెట్లకు నీళ్లు కట్టకుండా?

పనివారు : కుండపోతలా వానోస్తుందికదండీ!

యజమాని: అయితే గొడుగులు పెట్టుకుని నీళ్లు తోడండి.

—జి. క. మూర్తి, గవ్వాల.

విగహాలు చెక్కడం.

ఒకసందమంది మూగి యిదంతా చూస్తూ ఉంటారు. ఆవాయిద్య గాళ్ళకి తోలేడు సామ్యు యివ్వాలన్న మాట అలా ఉంచగా, యీ చుట్టూ మూగిన వాళ్ళమీద సామ్యు జల్లి పారయ్యాలి (దిగదుడపులాగ) ! ఎంత సామ్యువెదజల్లితే అంతభక్తితాత్పర్యాలతో యీ ప్రక్రియ చేసినట్లు - దీనికి లెండంగ్ (Len Dong) అని పేరు.

ఈ దేశంలో విధవా పునర్వివాహం కొత్త కాదు; విడాకులా కొత్త కాదు. ఎటొప్పీ విడాకు లివ్వడంతో తేలికయిన విషయం మాత్రం కాదు. సాధారణంగా మధ్యవర్తులు రాజీ కుదర్చడానికి ప్రయత్నిస్తారు. కోర్టు ప్రాసీడింగ్స్ కయితే రెండు జేళ్ళకి తక్కువ పట్టదు. విడియేలాగ ఉన్నా, విడాకులు యిచ్చిన ఆడదాన్ని గాని, విధవని గాని సంఘంలో యెట్టేటుగా చూడరు. వీళ్ళకి తిరిగి పెళ్లిళ్ళు కూడా సులభంగానే జరుగుతాయి. అలాంటి పెళ్లిళ్ళని ఎంత మాత్రం యీ సడించరు, సరికదా, త్రోవలో దొరికిన పువ్వు, చెట్టున తేలిపింది కాక పోయినా దొరికినవాడికి కొత్త దే అని సంతోషిస్తారు! (ఇది వియట్నామ్ నా మేర.)

(ఘోచివారి హయాంలో పడుపు వృత్తి బహుప్రబలంగా ఉండేది. ముఖ్యంగా అమాయక పు పల్లెపడుచులు యీ దుర్వాప్తి పారానికి చాలా సురి అయ్యే వారు. అయితే యిటీవల స్త్రీలలో “వేశ్యావృత్తి నిరోధన” సంఘం ఒకటి బయలుదేరి ఎక్కువగా పనిచేస్తోంది.

వియట్నాం స్త్రీలు conical గా ఉన్న గడ్డిటోపీలు వాడతారు. లోపల బాడీనూ, దానిమీద కబ్బా, దానిమీద ముసుకులు దీసేదాకా ఉండే పొడుగాటి “బొజాయి”న్నీ, కాళ్ళకి పంట్లాలు తొడుక్కుంటారు. వీటికి తేబులుండవ్. వడుండగిర

“ఎలాస్టిక్ బేండు” ఉంటుంది. కొద్దిమంది, నేటి వైనాలోలాగ, పాశ్చాత్య దేశపు దుస్తులు వేసుకునేవారు. తేకపోలేదు, అక్కడక్కడ. వీళ్లందరికీ సర్వసాధారణంగా ముసుకులవరకూ వేలాడుతూ ఉంటుంది జాట్లు. కాని, ఏ కొద్దిమందో తప్ప జడవేసుకోరు. మామూలుగా కిందకి దువ్వుకుని, మధ్యన ఓ “క్లిప్ప” తగిలిస్తారు. చాలామంది Bobbed hair ఉన్న వాళ్ళూ ఉన్నారు. కాని యెవ్వరూ తల్లో పువ్వులు మాత్రం పెట్టుకోరు. జోడు తేకుండా ఆడది కాలు నేల మోపదు. ఇంట్లో పాంకోళ్ళు వాడతారు.

ఆడవాళ్ళు నిరభ్యంతరంగా మాంసం తింటారు.

మొగవాళ్ళకంటే ఆడవాళ్ళు (ముఖ్యంగా పల్లెటూరివాళ్ళూ, ముసలివాళ్ళూను) కారాకిల్లి వేసుకుంటారు. ఈ దేశపు తిమలపాకులు పెళుసుగా, కారంగా, మన “బెంగాలీ ఆకు”లాగ ఉంటాయి. వీళ్ళు వేదురు బొంకుతో చేసిన “హుక్కా” కూడా కాలుస్తారు, గొప్పయింటి ఆడవాళ్ళయితే సిగరెట్లున్నా.

పళ్ళె “కప్ప” (పల్లెటిరంగు) వేసుకోవడం అనాదినుంచీ ఆచారం. కప్ప వేసుకుంటే పట్ల పుచ్చిపోకుండా, గట్టిగా ఉంటాయిట. ఈ ఆచారం నవయువకులలో నశించిపోయింది కాని, పల్లెటూళ్ళలో యింకా ప్రబలంగానే ఉంది.

కాలం గడిచి, కష్టసుఖాలు వంటపాటి, విళ్ళు వైబడుతూఉంటే, వీళ్ళు “డిక్టీ” అని ఓ నియమం పడతారు. ఈ నియమం పట్టిన ముసలాళ్ళు మాంసం తినను, ఎంత

నేత్రా సాత్విక ఆహారం పుచ్చుకుని, కోవలకి వెళ్లి, ప్రార్థనలుచేస్తూనూ భక్తి తాత్పర్యాలతో కాలం గడుపుతారు.

ముఖ్యంగా చెప్పవలసింది స్త్రీల ధైర్య సాహసాలు. వియట్నాం సేనల్లో మొగవాళ్ళు ఎంతమందో ఆడవాళ్ళు అంతమంది ఉన్నారని లోగడ మనవిచేసేను. స్త్రీలు మిలటరీలో చేరి పురుషులతోపాటు, తేంకులూ, ఫీరంగులూ అవీ ఉపయోగించి యుద్ధంచేసేరు; చేస్తారు. గొరిల్లాయుద్ధంలో ఆరితేరిన చెయ్యి ఆడది. పురుషులతోపాటు సరసనమంచుని, కవాతుచేసి, కాయకష్టపడి పనిచేస్తారు స్త్రీలు. అదా మొగా, కలిసి సరసని పనిచేస్తూ పప్పునూ, యద్దాలోనూ, కేంపుల్లోనూ కూడా ఎంతో కలిసి మెలిసిఉంటారు. కాని వివిధంగానైనా సరే ఏమాత్రం హెచ్చుతిగు వొచ్చినా వెంటనే తుపాకితో కాత్పయ్యాలని మిలటరీలో రూల్సుట. అంచేత కిలానికి లోటు రాదు. మిలటరీలో పనిచేస్తూన్నా, పెళ్లిచేసుకోవాలంటే నిరభ్యంతరంగా చేసుకోవచ్చును. వియట్నాం మిలటరీలో పురుషుడింటే ఎంత విలువో స్త్రీకి అంతకన్నా ఎక్కువ తాహనూ విలవా అంటే ఆతిథ్యమూ కాదు!

(10-11-54 సంచికనుండి “హానోయ్ విశేషాలు” రచిస్తున్న శ్రీ కొవిండి లక్ష్మన్న గారు ఇండోచైనాలో యుద్ధవిరమణ పర్యవేక్షణకుగాను వెళ్ళిన ఇంటర్వ్యూలో కవిపన్ తాలూకు సెక్రటేరియట్ లో ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్నారు.)

అయిపోయింది

నాయకు ! ఇప్పుడు కాకపోతే మరొక్కప్పుడు మంచివేళ రావచ్చు!" అని వేదాంతిలాగ, దొరకి ఇప్పుడు ఇలాటి సమయాల్లోనూ ఉండేదర్కం, విరిగినగొడ్డలి, అరిగిన కొండవలి విషయంలోనూడా అతను చూపిన ఓర్వీ, కామయ్యనాయకుడు మనస్సుని బాగాక్రొఫపరచాయి. ఈక్రొధాన్ని చుక్కమొదటికి మరల్చేడు. ఆ కుక్కంటే అసరిమితంగా అసహ్యించుకునేవాడు. తన తోటి ఒకటి సహాయపడింది. చుక్కని తివ్రమూ కోధించేస్తూల్లో నాయకు వంటయిల్లు ఒకటి. నాయకుమాత్రం దానికేనాడు పట్టెడు ముద్దపెట్టిన నా పానపోలేదు సరికదా దయగల ఒక్కమాట అయినా అనేవాడు కాదు. బండబూతులు తిడ్డా దాన్ని తరిమికొట్టేవాడు. కాని చుక్కమాత్రం తనపని మానేది కాదు. కోజూ ఒకమారయినా ఆ వంటఇంటి గుమ్మం దగ్గరికి రాకుండా ఉండేది కాదు. తన యజమానికి స్నేహితుడుకదా తనకూ స్నేహితుడే అని దాని నమ్మకం. అది కోజూ వంటయింటికి వచ్చిపోయేదారి పెరట్టి త్రోవకుండా ఉండేది. ఒకవిడు నాయకు, మొక్కల్ని ఆ దారిలో నాటాడు చుక్కకి మొక్కలు ఉన్నా లేకున్నా ఒకటే. దాని దారిమాత్రం అది వదిలేదే కాదు. దాని కాళ్ళకింద పడి పెరుగుతున్న మొక్కలు ఏం కావాలో, అది అవుతూండేవి. నాయకు తిట్టినా కాళ్ళు దువ్వినా ఏమీ ప్రయోజనం లేకపోయింది. మొక్కలకి జరిగిన నష్టం కొద్ది సాటిదే అయినా నాయకుకి కలిగిన కష్టం మాత్రం ఎక్కువగా ఉంది. తను చేసిన తప్పులనుగురించి ఆలోచించి చాలా మనఃపడేవాడు. కాని కామయ్య దొరగో చెప్పలేదు చెప్పినా లాభంలేదని తనకు తెలుసు. "ఒహ్ ఇంతేనా! అంతమాత్రాన నీ మొక్కలకి పెద్దనష్టం ఏమీ రాదులే. ఈమాత్రం దానిగురించి ఇంతటి భాగపడతా వెంకు కయ్యా నాయకుడా?" అని అంటాడు దొర. అందువల్ల అరినికి చెప్పదలుచుకోలేదు. కాని కుక్కమాత్రం తన మొక్కల్ని తగలెయ్యకుండా చూడాలి. కుక్కకి విషం పెట్టి చంపేయాలన్న ఆలోచన నాయకు బుర్రలోకి ఇంకా పూర్తిగా వచ్చిందో లేదో ఆ రాత్రే ఒక రొట్టి ముక్కలుగా కోసి ఆ ముక్కల్లో విషం కలిపి తోటలో విరజల్లాడు. అలాగ జల్లెడంలో తిప్పేవారేదు. పండికొక్కలూ అని తోట పాడుచేయకుండా ఉండాలంటే అలా చేస్తారు. ఏదయినా కుక్క ఆ ముక్కల్ని తిన్నదీ అంటే అది దాని తప్పే. నాయకు ఉదయాన్నే లేచాడు

కామయ్యనాయుడే ప్రారంభించాడు. రామయ్యదొర కుక్కుకి విషం పెట్టి, డంతో ఇద్దరు స్నేహితులు. ఇరుగు పొరుగు వాళ్లు ఇద్దరి పొలాలు ఒకదానికొకటి తగిలే ఉన్నాయి. రామయ్యదొర కుటుంబీకుడు కొడుకు కలకత్తాలో పనిచేస్తున్నాడు. ఒక మాతుర్ని పట్నం సంబంధం చేశాడు. ఇంకొక మాతురు, భార్యా ఇంటి దగ్గరే ఉన్నాడు. కామయ్యనాయుడు ఒంటరి గాడు. సామెత చెప్పినట్టా 'స్వయం రాజా స్వయం మంత్రీ, ఇంటా బయటా పని అంతా తనే' చూసుకుంటాడు. అతను పొలంపనిలో అశ్రద్ధ ఏమీ చూపకుండానే గడుపుకొస్తూన్నాడు. చిన్న తొటకూడా ఉంది. ప్రతిఏడూ పతులు పురుగులు, కొట్టివేయగా కూడా తనకు కాస్త లాభం కల్గించే పాటిదిగా ఉండేది ఆ తొట. ఒక ఆవు ఉంది. అంతే. ఇంక అతని ఇంటి తలుపులకి, ద్వారాలకి బంగులులేవు. ఇంటి గొడలకి సున్నంకూడా లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక మరమ్మత్తు అవుసరం అవుతూనే ఉండేది. తిరుచూ రామయ్యదొర ఇంటి నుండి గొడలనీ సుతనీ కొడవలనీ, అడిగి తెచ్చుకునేవాడు. దొర స్వభావసిద్ధంగా మంచివాడు. ఏదడిగినా లేదనుకుండా సంతోషంగా ఇచ్చేవాడు. ఒక మాగు నాయుడు గొడ్డలికొయ్య విరిచేశాడు. గొడ్డలి తిరిగి ఇచ్చేస్తున్నప్పుడు అన్నాడు "కొత్తకొయ్య వేసిఇస్తానులే అవసర మయితే" అని. అందుకు దొర అన్నాడు "దానిమాటకేం బోసిద్దా నాయుడు! ఆ పాతకొయ్య ఎలాగు చిల్లేఉంది. ఈసరికి కొత్తకొయ్య వేయవలసింది ఎలాగు" అని.

నాయుడు కొడుకలి తెస్తాడు. కాని
దానిని తిరిగి ఇచ్చేటప్పుడు దాని పళ్ళు
నాడిచేసి మరీ ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఉండదు
అతనికి. కాని దొర ఎప్పుడూ అలాటి చేసి
పట్టిం చు కో డు. రామయ్య దొర
భార్య, కూతురుకూడా మంచి వాళ్ళే.
ఒక మారు నాయుడికి జబ్బుచేసి
మంచంపడితే రామయ్యదొర అతిగాడి
పొలం పని అంతా చూసేవాడు. అతని
భార్య, కూతురూ నాయుడి ఇంటికివచ్చి
ఇసుక చిక్కడ్లి పోయేవారు. వచ్చేటప్పుడు

నానో తెచ్చేవారు. నిదో విధంగా
నాయుడు గోజుకొక మారయినా ఎంగిలి
పడేట్లు చూసేవారు. మళ్ళీ మామూలుగా
అతడు లేచి తిరుగాడ గిలి గేవరకు యధా
శక్తి సహాయం చేసేవారు. కామయ్య
సాయుజ్జీ అడుగులే రామయ్య దొర
కుటుంబం చాలా మంచిదనే చెప్పాడు. కాని
వాళ్ళు చూపుతూండే నిత్యదయ, దొరకి
ఉండేదాదాపుభావం నాయుడుగండ్లలో
దేవునిబాన్ని నాటాయి. ఆ విత్తు మొలక
ఎత్తింది.

కామయ్య నాయుడు విదం వెట్టి
చంపాడు రామయ్యదొర కుక్కుని, నల్లటి
కుక్కు ముఖమీద తెల్లటి మక్కుతో ఊర
కుక్కుల జాతిచే. పట్టల వేటలో దమ్ముడే
సనికొచ్చేదికాదు. వేటకు బయలుదేరితే
దాచే తిప్పేది. వేటను పట్టుకొస్తుందని
సన్ముకం ఉండేదికాదు. అంత అభిమా
నంగా మానుకోతగ్గ కుక్కుకాదు అయితే
వి కుక్కుయినా అభిమానం ఉంటే సేగదా

[illegible]

భవించిపాటి
వెంగటరమణ

పంచదశం. దానికి ఇంటిగ్గర ఉన్నంత సేపూ బయటికి పోతదానికి, బంటలనున్నంత సేపూ ఇంటికి పోతదానికి ఆత్రుత ఎక్కువ. రాయయ్యదొర పెళ్లాం అది ఎప్పుడో వానిచ్చెత్తుండేమోనని భయపడేది. ఇంకొకటిదాని కప్పమూ ఆకలే. ఏది కంటబడాలి సేపుంది. గోజుల్లా ఊరి పెంటుపల్లె చుట్టూ తిరుగుతుంది. పెంటలమీద ఏదో దొరక్కపోయేసరికి వంటగది గుమ్మంద్వార దేవీ మొహం పేనుకొని కొడుకూమనెడి ఏచోళ్ళ సయినా ఇంత ముద్దపడేసారా అని.

ఒక్కొక్కప్పుడు దొర, నాయకు పతులు పీకారేకివల్లెవారు. ఈమధ్యంజే (దాని పేరు చుక్క) దానిదానిని ఎటో పోయేది. అరగంబలవకు వీరికంబలుజేదేకాదు. వాళ్ళకి దొరికిన మంచి మంచి అమ్మకొకటాకూడా జారవిడుచుకోవలసి వచ్చేది. ఇలాటి సమయాల్లో నాయకు అనేవాడు “నెనవ మక్క. అది ఉండి ఎంలాభం?” అని.

సరిగా మక్క రామా వచ్చింది. రోడ్డి ముక్కల్ని చూసింది. గబగబా గుటక పేసింది. ఒక్క ముక్క కూడా మిగల్పకుండా తినేసింది వెతికి వెతికి. అక్కడికి సంతృప్తి కాక ఎంబ గది శుభ్యుండగర్ కాసింది ఇంకా ఏమియినా దొరుకును దేమానని. కాని నాయకు దాన్ని తరిమేశాడు. అక్కన్నుంచి 'మక్క' ఆ దారి వదిలి ఊరికిదూరంగా చెట్లలోంచి కొలువలు దాటి సుబ్బయ్య గారి కళ్ళంపై వల్చి బోయింది. రోజూ సాధారణంగా ఆటే వల్చింది. నాయకు కిటికీలోంచి చూస్తున్నాడు మక్క బోయేదారిని. చెట్లను సమీపించేటాగా 'మక్క' ఒకసారి ఆగి కక్కకుందికి ప్రయత్నించింది. ఆ తరువాత అది చెట్లలోకి పోయింది మరి కనిపించలేదు. ఆ తరువాత అది మరి ఎవ్వరికీ కనిపించలేదు. నాయకు తన నాగలి తీసుకొని మక్క అఖరి అడుగుజాడ కనిపించేంతవరకు వెదచేసి చక్క, తిరిగి వచ్చేవాడు. మక్క ఇంటికి ఆరోజు ఆ మర్నాడు రాకపోయే సరికి దానికి ఎదో స్వంగారి సంబంధమైన కారణం ఉండివుండవచ్చును, గెండు రోజులుపోయాక అదే తిరిగివస్తుంది' అనుకున్నాడు రామయ్యగార. కొందరి కొందరి అడిగిచూశాడు కూడ. కాని అందువల్ల ప్రయోజనం ఏమీ లేకపోయింది. నాయకుతో ఈమాట చెప్పాడు. నాయకు "అయ్యో! అలాగ! నేను చూడనేలేదే మక్కని ఈమధ్య. ఏటా స్వంతిపేటమీద వెళ్ళివుంటుంది గెండురోజులు ఒకపక్షడే అది తిరిగిస్తుందిలే" అన్నాడు సవ్యతూ. కాని మక్క తిరిగిరాలేదు. అది అంత ఆకస్మాత్తుగా అదృశ్యం కావడం గ్రామంలో కొంతవరకు చర్చనీయాంశం అయింది. కొందరు దుప్పిని వేటాడుతూన్న ఏ పేట గాడి గుండుకయినా బలి అయిందేమా అన్నారు. కాని అలాటిది జరిగితే ఈనాటి వరకు తెలియకుండా ఉంటుందా? దారంటే పోయే ఏ గారి ద్రుయవరయినా ఎత్తుకొని పోయాడేమా! అన్నారు కొందరు. రామయ్యగార ఆమాట నమ్మలేదు. "నేను నమ్మను. ఏ మనిషయినా మక్కను దొంగ లిస్తాడంటే అదిమాత్రం విస్తల్పి అవహరించడం వంటిది కాదా?" అన్నాడు.

"ఎవరైనా విషం పెట్టి చంపామా!"

ఆమాటకూడా ఆయన నమ్మలేదు. "ఛా, ఛా! ఎంతమాట! చుట్టుపక్కల పదిమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న అందరికీ తెలుసును 'మక్క'. ఎవరూ దాన్ని హింసించరు." అన్నాడు. చివరకు ఆయన చేసిన నిర్ణయం ఏమిటంటే. "మక్కకి ఏదో జబ్బుచేసింది. ఏ చెట్లలోకోపోయి, అది చచ్చి పోయి ఉంటుంది" అని.

రామయ్యగార మాటలకు కామయ్య నాయకు మాత్రం మోసపోలేదు. దొంగి తిప్పకుండా అనుమానం కలిగిఉండాలి. కాని ఈ అనుమానం ఎన్నాళ్ళు లోపల దామకుంటాడో ఎప్పుడు బయటపడుతో అని నాయకు లోలోపల భయపడుతున్నాడు. రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ నాయకుకి భయం బిగుసుకుంటూంది. మిగతా వాళ్ళు 'మక్క' సంగతే మరచిపోయారు. దాని ప్రసంగమే ఎప్పుడో కాని వచ్చేది కాదు. కాని నాయకు మాత్రం మరచి పోలేదు. అతనికి దొర కనిపిస్తున్నంతి కాలం. మనస్సులోని భారం తగ్గదు. ఏ మాటయితే అతని నోటివెంట ఏక్షణాన్నియినా వివరలనే వస్తుందిని తాను ఎదురు చూస్తున్నాడో ఆమాట చెప్పి పడేవరకు తనకు ముఖ్యాంతరితేదు. దొర తనకంటే కనిపిస్తున్నంతి కాలం, తన పొరుగున ఉన్నంతి కాలం, తనవీధి దియచూపుతూ ఉన్నంతి కాలం నాయకుకి కొంతిలేదు.

చాలా ఏళ్ళయింది చెప్తున్నాడు. రామయ్యగార తం పోలానికిగాని సరసమైన ధరిత నే ఆమెకుకొని దిగువకి పోతానని. ఇంక పొలం పుట్రా బాజరు బందీ తను పడలేనని. నాయకుకి ఈ మాటలు జ్ఞాపకానికి వచ్చి దొర ఎంతవేగంపోతే అంత బావుట్టు అనుకున్నాడు.

దొరగారి ఈ వదిలిపెట్టడం ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తనని వలలో పేసుకోడానికే అనుకున్నాడు నాయకు. దొర తెలివితక్కువ దద్దిమ్మకాదు. అతడు రాత్తుల్లో తన ఇంటిని కనిపెట్టి చూస్తున్నట్లు అనుమానంగా ఉంది. ఒక మారు దొర ఆ చెట్లదగ్గరగా తిరుగుతుండగా కూడా తను చూశాడు. అక్కడే మక్క అదృశ్యమయింది. ఈసారి కలిసినప్పుడు అడిగాడు, "అక్కడే వచ్చేస్తున్నావుదొరా మధ్యాహ్నం ఆసేపుకు?" అని. "అ.

ఏమిందీ, ఆ సుబ్బయ్య గారింటికి వెళ్ళాను. కోడెదూడను అయ్యజూపాడు" అన్నాడు దొర. నాయకు ఆమాటలకి మోసపోలేదు.

వరాకాలం ఆరంభంరోజుల్లో నాయకు 'మక్క'కి విషం పెట్టాడు. ఇప్పుడు మంచి వేసవికాలం. దొరకి పూర్తిగా అనుమానం బలపడి వుంటుంది ఈసరికి. ఋజువుకోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు అనుకున్నాడు నాయకు. నాయకుకి ఈ వేసవి గడవడం గడ్డుగానే వుంది. ఏక్షణాన్నయినా చెబ్బ తీసుందేమా అన్న భయంగా ఉంది. దొరను ఎక్కువగా ద్వేషించడం ప్రారంభించాడు. ఇంత అంత అసలేని ద్వేషం. చివరకు తానే ఎక్కువగా హింసించబడుతున్నట్లుగా భావించుకున్నాడు. దొర ఇప్పటికీ తనభూమి ఆమెకుకొని వెళ్ళిపోదామనే తలంపు ఉన్నట్లు చెప్పాడు. నిజానికి బాల మీడివచ్చేది ఏమీలేదు. ఈకొంపలు చేసే పాటికూడా అది చెయ్యదు. ఈ ఆలోచనే నాయకుబ్రలో పడేదే మెదులుతూ ఉంది. ఆయిలేగాని కాలిపోలే, ఒకప్పుడు ప్రమాదివశాత్తు ఒక్క పిగుసపడి ఆ గడ్డి చాములు తిగలబడ్డాయనుకోఅప్పుడు, తిప్పకుండా దొర ఆ పోలాన్ని వివరికేనా గుత్తి కయినా ఇచ్చేసి తన దారిని తాను దక్క పోతాడు.

ఒక రాత్రి ఉలుసులతో మెలుపులతో గాలినా వచ్చే నూదనలు కనిపిస్తున్నాయి. పశ్చిమ దిక్కునుంచి ప్రారంభించి గ్రామం మీదుగానే వస్తూంది. మెలుపు మెరిసి నప్పుడల్లా పాములా బుసకొల్పూంది. ఉలుసు ఉరిమినప్పుడల్లా గుండు పేలినట్లు చప్పుడవుతూంది. నాయకు అనుకున్నాడు ఒక్క మెలుపయినా మెరిసి ఆ గడ్డిపాములు తిగలబడితే. అలా జరుగుతుండేమా చూదామని రోడ్డుమీదికి వెళ్ళి ఎదురుచూశాడు ఆశతో. అర్ధరాత్రి అయింది. అందరూ నిద్రలో ఉన్నారు. నాయకు మాత్రం ఎవరికంటా బడకుండా అంతవరకు తిరుగుతునే ఉన్నాడు. దూరాన్న వర్షము ఆరంభమయినట్లుంది. దొరగారి గడ్డివాముల దగ్గరగా చేరాడు. వాన విజృంభించింది గనుక, ఇంక మెరపులవల్ల గడ్డివాములు తిగలబడే అవకాశం లేదు. నాయకు అగ్గి పుల్ల వెలిగించి ఆ వెలుగులో గడ్డివాములు చూశాడు. ఎంత ఎత్తుకి ఉన్నాయో! నిస్స

ఎన్ని కల కలకలం

‘భాస్కరం, ప్రభాకరం’

‘ఫలాన’ గారు మీ గులామునుండి!

ప్రజలంతా వోటిచ్చారంటే

పరోపకారం చేస్తారండీ!

ప్రజోపకారం చేస్తారండీ!

విజ్ఞానుడికే వోటివ్వండి,

అజ్ఞానుడి కనలివ్వద్దండి.

అందుకోనమే ‘ఫలాన’ గారికి

హుందాగా మీ వోటివ్వండి!”

“రామరాజ్యమే తెస్తామండీ,

ఘోషరాజ్యమే పోతుందండీ,

చచ్చుకబుర్లి న్నెందుకుపొండి

స్వర్గం ఎదురొస్తున్నదిలెండీ!”

కాంగ్రెసువాళ్ళూ, కమ్యూనిస్టులు

కాలికి బలపం కట్టకునీ

వోటులకోసం ఏకధాటిగా

వొకటే తిరిగేస్తున్నారు.

* * *

పోలయగారికి ఎలక్షనంటే

చాలాచీదర, విసుగు, చిరాకూ:

కొంపలు ముంచుకుపోయినట్లుగా

గొంతుకు పెట్టుకు అరుస్తారని;

కొట్లోనుండే బెల్లంబుట్టకు

దుట్టామూగే యీగల్లగా

వోటులకోసం చుట్టూజేరి

వొకటే గడబిడ చేసేస్తారని!

పొద్దున్నే తనకొట్లో కూర్చుని

పద్దులుచూస్తూ పోలయగారూ

‘కలకలమేమిటి చెప్పా’ అంటూ

తలయెత్తుకు అటు చూశాడు!

అటువైపున ఆ కాంగ్రెసువాళ్ళూ,

ఇటువైపున ఈ కమ్యూనిస్టులు!

అటువైపున అది గాంధీబోషీ,

ఇటువైపున ఇది ఎర్రనిజండా!

కాంగ్రెసువాళ్ళట వచ్చారు

ఖద్దరుదుస్తులు వేసుకుని.

కమ్యూనిస్టులు ఇటు వచ్చారు!

కొడవలి సుత్రీ పట్టుకుని!

“మాకివ్వండి మీవోటు”

“మాకేనండోయ్ మీవోటు”

గోలగోలగా కేకలుపెడుతూ

పోలయగొట్లో కొచ్చారు.

“పోలయగారూ! మీవోటువారికి ?

పొందికగా మా కాంగ్రెసుకేవెయ్”

“నీవోటువారికి పోలయబాబూ!

నిలకడగా మాపార్టీ కేవెయ్”

“కాంగ్రెసుపార్టీ కేవెయ్ అనండి”

“కమ్యూనిస్టులుజిందాబాద్ అను”

“అనండి, అనండి, పోలయగారూ!”

“అనవేం, అనవేం, పోలయ్యా!”

చివరకు పోలయ ఖంగారయ్యను,

ఎవరికి ‘జై’ అని అనగలడు?

ఇటు నటు చూసీ, పోలయ్యప్పకు

“ఇద్దరికీ జై!” అన్నాడు.

ద్వేష బీజం

తగిలించా, ఒక్క పరకకి, మరుక్షణంలో
అంతా భస్మమయి పోతుంటుంది. ఇంకా
నాయుడు ఆలోచన పూర్తి కానేలేదు.
చేతిలోనున్న అగ్గిపుల్ల ఒక గడ్డి పరకను
అంటింది. నిప్పు ఆ పరకమించి పటపట
చిన్న శబ్దాలు చేసుకుంటూ పైకి పక్కనూ
ప్రాకుతూ గడ్డివాము అంతటికీ వ్యాపి
నూంది. నాయుడు ఒక్క పరుగున ఇంటికి
దాడు తీశాడు. ఇంటికి చేరక పూర్వమే
తన వెనుక ఆకాశంలో పెద్ద నెలగు. గబగబా
గుడ్డలు మార్చుకొని పక్క చేరుకున్నాడు.
ఒకప్పుడు దొర భార్య పిల్ల గాని లేచేలేమా
నిప్పు ఇంకా యింటి దూరికి అంట
లేదేమా? ఆ సమయాన్ని బయట ఎదో
చప్పు వేయింది. నాయుడు ముఖం కప్పేసు
కొని నిద్రపోయాడు. కొద్దిగా నిద్రపోయి
మామూలు వేళకు లేచి, తంటగది గుమ్మం
దగ్గర కొచ్చి చూస్తే పొగ స్తంభంలాగ చెట్టు
మీద ఎగురుతూ కనబడగానే పరుగు పరు
గున దొర ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఇల్లు, కాల
పెరుగు అన్నీ దగ్గురుయాయి. రామయ్య
దొర అక్కడ ఉన్నాడు. ఇంకా పది
సన్నెండుగురు ఆ దామగా అక్కడ
పోగయారు. వాళ్ళిల్లో కొన్ని వస్తువులు
పడి ఉన్నాయి. నిప్పు అంటుకున్న ఆ
యింట్లోంచి బయటకు తీయగలిగిన కొంత
సామగ్రి అది. అంతే మిగిలింది. వస్తువులు
కట్టేసి ఉంటాన కానీ చచ్చిపోయాము.
ఆ కాలిన వాసనలు, ఇంకా ఎగుస్తున్న
పొగతో అంతటా వ్యాపిస్తున్నాయి.

దొరకి తెలుసు నిప్పు అంటు దానికి
పూర్వమే పిడుగులవాస అగిపోయిందని.
“వర్షం వురియడం మొదలయినంత వరకు
నేను తెలివిగానే ఉన్నాను. ఈ దగ్గరలో
పిడుగుపడితే నాకు తెలియకుండా ఉండేది
కాదు.” ఎవరో దారినపోయేవాడు అజా
గ్రతగా నిప్పుపుల్ల విసిరేసి ఉంటాడేమా!
అన్నాడు. కానీ ఆ దారిన పోయేవాణి
ఎవరూ చూడలేదు. ఎందుకంటే రాపిడితల్లనే
నిప్పుపుట్టిందేమా! ఒక్కొక్కప్పుడు అలా
జరగడంకూడా కద్దు. “ఇంత ఎండినదాన్ని
ఒక్కచోట ఉంచడమే పొర పాటు.
ఇదంతా నా బుద్ధితక్కువవల్లనే జరిగింది”
అన్నాడు దొర.

కామయ్య నాయుడు అన్నాడు.
“దొరా, పోతాన పోతాన అని పోయావు
కాదు. పొలాన్ని ఆ ముతాన ని
కూచున్నావు. ఇక ఇప్పుడేం
చెయ్యాలి. ఇక్కడ ఉండీ. కానీ నవ్వు
వెళ్ళిపోతే మాకు మాత్రం తీరని లోటు.” ఆ
మాటలకి దొర నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో ఎ

★ ద్వైప బిజం ★

వచ్చాడు. కాని దొర ఏమీ కోరగించినట్లు కనిపించలేదు. ఎవర్ని నిందించలేదు.

“నేను అనుకున్నట్లే అయింది. ఇక్కడ చాకా ఈడ్చుకొని వచ్చి ఇక్కడ వచ్చి వదిలి చూశావా?” అన్నాడు.

నాయుడు ఒకసారి చూడక తప్పింది కాదు.

“అవును. అంతే అయివుందా. యధార్థంగా?” అని దొరతో పికిలివించాడు దొర మీద పీ కన్ను ఉంచుతూ.

“పాపం! దిక్కు చూసిన చావు వచ్చింది. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసివుంటే ఏదో వికంగా నులికేటట్లు చూసివుంటును.” అన్నాడు దొర. నాయుడు ఏమీ మాట్లాడలేదు. దొరకి వనకారే నిలబడ్డాడు. “రేపు ఒక పొర తీసుకొనివచ్చి ఇంత మట్టితవ్వి దాని మీద పోసిపోతాను.” అనుకున్నాడు.

నాయుడికి అనుమానం నిశ్చయమయింది. దొరకి యధార్థం తెలిసిపోయింది ఈ కోటలో. ఈ కోటలో ఈ చేసిన పని చాలా అనుకున్నాడు. “నా నడుం పీకుతోంది గానీ కాస్త వేగంగా ఇంటికిపోయి పరుగుంటాను!” అన్నాడు నాయుడు.

కావలెను

ప్రతి ప్రదేశములోను ప్రాంత రిప్రజెంటేటివ్ వుండి కావలెను. నెలకు రూ. 100/-, కమీషను సంపాదించండి. షరతులకు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

All India Representation & Commercial Services, Hathras. U. P.

“నేను కూడా పోతాను. ఇవారే ఈ చేసిన పని చాలా.” అన్నాడు దొర. ‘చుక్క’కి విశ్వాసి ఉంటుందో చావడానికి,” అనుకున్నాడు.

ఇద్దరూ ఎవరి వారిని వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. నాయుడికి అనుమానం అధికంగా పీడించడం మొదలుపెట్టింది. దొరకి ఇప్పటికి యధార్థం తెలిసిఉండక పోవడం అసంభవం. ‘చుక్క’ వచ్చిపడివున్న స్థలానికి తన ఇంటికి అరమైలు దూరమయినారేదు. తన చూశాడు అనేక ఆ చెట్లదగ్గరగా వెళ్ళడం. అక్కడికి మరి పదిగజాల దూరం లోనే పడివుంది చుక్క. ఇందులోవున్న రహస్యం ఎంత మూఢుడి కయినో అభయి దొరవంటి కుద్ధ చాడ ప్రభు మందబుద్ధికి కూడ స్పష్టంగా తెలిసి పోతుంది. నాయుడుకి దొరమీద వున్న ద్వేషం అతని చూపుల్లోనే అవతలమనిపిస్తే తెలుస్తున్నదేమో అనుకున్నాడు. దొరకి ఈ సంగతి ఎన్నాళ్ళకిందటనో తెలిసే వుంటుంది. నాయుడు ఇంటికి రలువులు అన్నీ విగించుకొని వడుకుంటున్నాడు రాత్రిపూట. దొర కంటబడకుండా సాధ్యమయినంతవరకు తప్పించుకొని తిరుగు తున్నాడు. ఎక్కడూ ఇంటిపట్టునే ఉంటున్నాడు. ఎవ్వడోగాని పనిలోకి పోవడం లేదు.

పెళ్ళాళ్ళయింది నాయుడుదొరని చూసి. ఒకసాడు మారాష్ట్రమయ నమయంలో దొర తన యింటివేపు రావడం చూశాడు నాయుడు తన వంటయింటి గది కిటికీ

లోంచి. దొర లోపలికి వస్తూనే సరాసరి వంటగది గుమ్మందగ్గరకు వచ్చాడు. నాయుడుకి భయంతో దవడలు కొట్టుకుంటున్నాయి. వంటగదిలో ఒక మూల నక్కీ మూచున్నాడు ఎలుకలాగా.

“ఏం చేస్తున్నావయ్యా ఇంట్లో కూచుని!” అని పిలిచాడు దొర. నాయుడికి గదిలో తలుపు సందున తుపాకి కనిపించింది. అది నమయానికి ‘లాడ్’ చేసివుంది. దాన్ని ఒక చేత్తో పట్టుకొని తలుపు తెరచాడు.

“ఒక్కో దొరా! నేను ఇప్పుడే బయలు చేరుకున్నా రెండు పట్టుల్ని కొట్టుకొద్దామని!”

“పక్షి వేటకింకా ఇప్పుడు వేళ ఎక్కడ వుంది గానీ...” అన్నాడు దొర.

“సరే దానిమాటకేం. ఇలా వచ్చి మూలారాదు!”

“మూలనేందికి తీరకలేదు. నీతో చెప్ప వచ్చిన మాటవిలుబంటే రేపు తెల్లవారు ఝామాన బయలుదేరి మనమొక దుప్పిని కొట్టుకొని రావారి.

నువ్వు వస్తావంటావా?”

దుప్పలవేలికి యిది కాలం. నాయుడు వంటనే విజలాలు. చెప్పలేకపోయాడు.

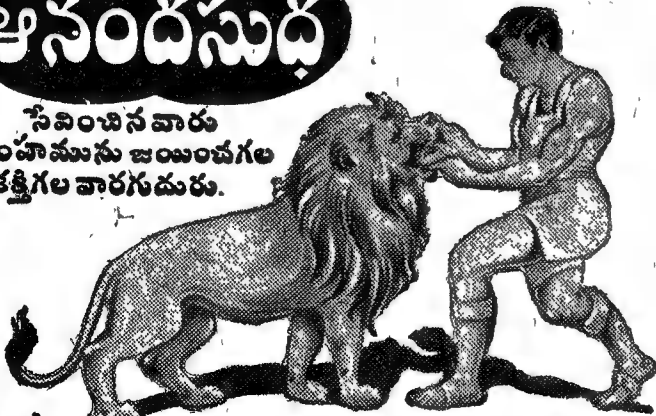
“మందలతో అని. ఎక్కడకి వస్తున్నా దీ నాకు తెలుసు. తెల్లవారేలోగా ఒక దుప్పయినా పడి తిరుతుంది!” అన్నాడు దొర.

“ఎక్కడ అది?” అని తొందరగా ప్రశ్నించాడు నాయుడు.

నాయుడు బుర్రలో ఆలోచనలు చాలా తీవ్రంగా పరుగుడున్నాయి. దొర లోపలి ఉద్దేశం ఏమిటో తనకు పోధపడ్తుంది. ఇప్పటికి దొరకి యధార్థం పూర్తిగా తెలిసి వుంటుంది. చుక్క కేబరము, పెరట్లో పెద్దకత్తి కనబడక ఇంకా తెలియకుండా వుంటుందా? కాని దొర తొణకడు. అలాగని ఊహకాదు. ఎలాగో ఒకలాగు తన అనుకున్నంతవరకే చేసేతీరుతాడు. అందుకనే గావోలు ఇప్పుడువచ్చి దుప్పలువేటకు తనను రమ్మంటున్నాడు. దుప్పి అనుకొని మనుష్యుల్నే కాల్చి పోతేసిన సందర్భాలు ఇదివరకు ఉన్నాయి. ఇకమందుకుంటాయి కూడ. ఇద్దరు దుప్పలవేటకుని బయలుదేరి వెళ్ళి తెల్లవారేక ఒక్కడే ఉండి తిరుగొచ్చి “అబ్బాయిలా, చాలా ఘోరం జరిగి పోయింది. నేను నాయుడూ ఇద్దరమూ ఒక్క దుప్పికోసమే పరుగులాం. నేనేదో చూసి దుప్పిఅనుకొని కాల్చేసి తీరా చూసే సరికి అగుండు తగిలింది నాయుడికి!” అని చెప్పవచ్చు. ఎవరూ దొరను నిందించరు. ఇటువంటి ప్రమాదాలు సాధారణంగా జరుగుతూ వుంటాయి.

ఆనందసుధ

సేవించినవారు
సింహమును జయించగల
శక్తిగల వారగుదురు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి అండ్ సన్స్,
రాజమండ్రి

నాయకుని నీళ్లు నిమిషాడు. తనకు దుప్పి అప్పుచేయ. ఒకటి కొట్టికొచ్చినలాటం లేదు.

ఒకటి పడుచునే నమ్మకం కూడ లేదు. ఒక వంశ సమాధానాలు చెప్పాడు. దొర అవే వినిపించుకోలేదు. ఆఖరికి నాయుడే విసుగెత్తి "సరేనయ్యా వస్తాను. మరెప్పుడు బయలుదేరుదాం చెప్ప!" అన్నాడు.

కోపల్నించి ఉబుక్కుని వస్తున్న కోపాన్ని గట్టిగా చెదవులలో విగబట్టి. దొర ఏ ఉద్దేశంతో అయితే ఈ వేటకు దిగాడో ఆ పని చెయ్యడానికి తనూ సమర్థుడే. దొరకి మాత్రం నాయుడు మాటల్లో వింత ఏమీ కనిపించలేదు. నాయుడు అంగీకరించినందుకు ఆయన చాల సంగోచ పడ్డాడు. "కోడి కూనే వేకకు వచ్చి పిలుస్తాను" అని నెప్పి వెల్లిబోయాడు.

ఆ రాత్రి, నాయుడు నిద్ర పట్టలేదు. భయంతో ద్వేషంతో రోషంతో గుండె మండిపోతూంది. తనలో ఏ దోష మూలేదు. ఇప్పుడు తనమీద దాడిచేస్తున్నారు. చింపడానికి ఎత్తుపేస్తున్నారు. దుక్కకి విషం పెట్టి చంపడానికి పూర్వం నాయుడు దొరకి ఎన్నెన్నో చిన్న చిన్న అన్యాయాలు చేశాడు. అయితే అవన్నీ స్ఫుల్పమైనవి. దొర వాటిని లక్ష్యం పెట్టలేదు. అందువల్ల అవి నాయుడే ఎక్కువగా బాధిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు దుక్కకి విషం పెట్టి చంపడంవల్ల నాయుడికి కొంత సంతృప్తి కలిగిన మాట నిజమే. కాని తన ఆశించిన ఫలితాన్ని యివ్వలేకపోయింది. "దుక్కను ఎవరూ విషం పెట్టి చంపి ఉండరు" అనే దొర విశ్వాసం తన ప్రయత్నాన్నే పాడు చేసింది. నాయుడు దొరను అంతగా ద్వేషించేవాడు ఎందుకంటే దొరకి తనని ద్వేషించేవాడు అంటూ ఎవరూ ఉండడనే విశ్వాసాన్ని చూసే. కాని దొర నాయుడిమాత్రం మోసం చెయ్యలేదు. ఆన వేదాంతపు కబుర్లతో. ఈ స్నేహానికి వనకాల ఎంత ద్రోహం కుట్ర దాచబడిఉందో తనకు బాగా తెలుసును. ఆ ద్రోహానికి తన నిద్రపడే వున్నాడు.

మర్నాడు ప్రాథులే దొరవచ్చి పిలవగానే నాయుడుకి దొర ఉద్దేశం స్పష్టంగా తెలిసిపోయింది. కొండాకి అవతలనున్న చిన్న అడవిలోకి వెళదాం అనుకున్నారు. "వారంరోజుల క్రిందట నెల్లను అక్కడికి. దుప్పల బాపిలు బాగా కనిపిస్తున్నాయి. నువ్వొకపక్క నేనొకపక్క కాసేమంటే తెల్లవారేలోగా ఒకటి కొట్టుకొని భోజనాలవేకకు ఇంటికి తిరిగి చేరుకోవచ్చు!" అన్నాడు దొర.

"ఇది మీ యింటమిండు. నువ్వే ముందు

దారితియ్యి" అన్నాడు నాయుడు. అమగక చిక్కలో చెబునదును దొర తన వనకాల రావడం నాయుడికి అంత సురక్షితం, అని పించలేదు. దొరే దారితిశాడు. మైలు రెండుమైళ్ళు నడిచాక గమ్యస్థానం చేరుకున్నారు. దొర ఆగాడు. నాయుడు దగ్గరగా వచ్చాడు. ఇద్దరూ నెమ్మదిగా మాట్లాడుకున్నారు. ఎవరు ఎక్కడ కాపుకాయాల అని చర్చించారు. దొరనే ఆ నిర్ణయం చేయమన్నాడు నాయుడు.

"ఇదుగో ఇక్కడనుంచి కాపు. ఆ పుద్ది రాయికింది దక్షిణంగా గయ్యవులది. చూశావు కదూ. ఒక్క చుట్టుచుట్టి నువ్వు అక్కడికి చేరుకో రాతికి గోతికి మధ్య కాపుకాయి. నువ్వొక్కడ వుండేదీ నాకు తెలుసును. అన్నపు కాల్యకుండా నేను చూస్తాను. నేను ఒక చుట్టుతిరిగి ఈ రెండోవైపు ఆదిగువకి కాస్తాను. ఆ పుద్ది రాతికిందనే పొంచివుంటాను. చుట్టుపక్కల స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. తెల్లవారగానే ఒకరు ఉండేవైపు ఇంకొకరు కాల్యకుండా చూసుకోవాలి!" అన్నాడు దొర. నాయుడు బుర్ర ఆడించాడు. ఆ పుద్ది రాయికూడా తెలుసునన్నాడు.

ఆవకాశం దొరగానే కొట్టు వాకోసమని ఆలోచించకు నేనూ అంతే చేస్తాను. ఎలాగయినా దుప్పి పడడమే ప్రధానం. ఎవరు

కొట్టారు. అని ప్రశ్నికొడు." అన్నాడు దొర.

నాయుడు ఒప్పుకున్నాడు. ఇద్దరూ వేరువేరు దారులు పట్టారు. నాయుడు దక్షిణంగా నాలుగు అడుగులు వేసి, ఒక్కొక్కరి ఆగి వెనుకను తిరిగి చూశాడు. దొర చూచాడూరం వెళ్ళి

బహిరంగ

"దేవీ పబ్లి" (Regd No. C.D.L/699) ఏ శారణమువల్లనైనా యెగ్గినలయగా అగిన బహిరంగము గృహిణిగా వెంటనే తీసిపోయిను. వేడుకలను పేరించి వ్యవహరించును. గృహిణిగల కొడవము, వకరి మందును వాడే మోగివేసింది. ధర (Ordinary) రు. 8-8-0. కాపునెయ్యగా అగిన వాటికి (Special) రు. 10-8-0 చివర ప్రత్యేకము.

గర్వనిరాధం

వెంటనే ముగించువారికి "ప్రకృత పబ్లి" (Regd No. 946) 12 రోజులు నిలిచిన కార్యక్రమంగా 6 ను. 10 గర్వము కయగడు. బహిరంగ మహాయాగి బహిరంగ. వేడుకలను సుందర ద్విపై పోడియన్నాడు. గృహిణిగల కొడవము. ధర రు. 12-0-0. చివర ప్రత్యేకము.

SEENU & COMPANY

POST BOX NO. 1638, MADRAS 1

(తొలి: కిలుగ్రాం. 11. 21. 1947) 1000

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫోటోలు పంపేవారు

ఈ క్రింది అంశాలను గమనించ ప్రార్థన.

ప్రచురించని వానిని త్రివిధంపగోరే వారు బుక్ పోస్టుకు అవసరమైన ధౌంపులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫోటోలతోనే చేర్చిపంపాలి.

బుక్ పోస్టుకు అలా స్థాంపుకు తక్కువ కాకుండా పంపాలి.

రచనలను కావితానికి ఒకే వైపున నీరాటో వ్రాసిపంపాలి.

ఫోటోలు కనీసం కార్డు సైజులో వుండాలి. సెగ్మెంటు స్క్రీకరించబడవు.

చిత్రాలు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసిపంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని వెంటనే తెలియచెయ్యడం కష్టం.

నింకరించబడిన రచనలను త్రివిధ పంపడానికి మాను కనీసం ఒక మాసమైనా ర్యవధి అవసరం. ఫోటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకా ఎక్కువ వ్యవధి కొనసాగివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తెలియపరచగలము.

మాకు పంపిన రచనలను, ఫోటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్విధమైన సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యిరిం పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయంతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

— సంపాదకుడు.

★ ద్వేషబీజం ★

పోయాడు. అతని అడుగు సవ్యది వీనిపిం చడంలేదు. అతను వెల్లినదారికే వెనుకవెను కనే బయలుదేరేడు నాయుడు. దొర కర్ణ యించిన స్థలంలో కాపు వెయ్యి దానికి నాయుడికెంతమాత్రము ఇచ్చంలేదు. దొర దిగివెల్లిన దారినే తాను కూడా వెళ్ళాడు. కొద్దిదూరం వెళ్ళి మళ్ళీ గుట్ట ఎక్కాడు. నిశ్శబ్దంగా గుట్టకి ఎత్తైన ఒక చివరకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఒక గొయ్యిలాగ ఉంది. దానిలో ఒదిగాడు. తెల్లవారింది. వెలుగులో ఎదురుగా పెద్ద రాయి. స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. దానిదిగ్గరే దొర పొంచివున్నాడు. ముందుకి ప్రాకుతూ వచ్చాడు నాయుడు. అక్కణ్ణుంచి వంద గజాల దూరంలో దిగువనుంచి ఎవరు వస్తున్నా కనిపిస్తారు. దొర ఎర్రటి టోపీ పెట్టుకున్నాడు. ముఖపుగా తెలుస్తుంది. నాయుడు తొడిగింది ఎర్రఊలు కోటు. ఇప్పుడు అది విప్పేసి పక్కను దాచేశాడు. కడుపుమీద ఆనించి పకు కున్నాడు. తను కనబడకుండా ముందుకి తీగలు ముళ్ళదొంకలు తెరలు కట్టినట్లు ఉన్నాయి.

ఉదయం మబ్బు వేసింది. వర్షం నూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. మేఘాలు దిగువగా ఉండడంవల్ల వెలుగు కొద్దికొద్దిగా వస్తోంది.

పంచతంత్రం బొమ్మల కథల వుస్తకం

మొదటి భాగం
(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)

కర్త: డి. శ్రీ

విశ్వాత్మల సరసింహమూర్తి

వెల: రూ. 1-8-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు.

నాయుడికి ఆలోచించుకునేదికి తీరిక చిక్కింది. తను ఇంటికెళ్ళాక విమని చెప్పాలి ఊహించుకుంటున్నాడు. “దొర పెద్ద రాతికింద దాగి ఉంటానని చెప్పాడు. రాతికి రెండువందలగజాలదూరంలో దుప్పి కనిపించినప్పుడు దాన్ని కాల్యకుండా ఎలా వుండగలం. అది దొర అని ఎలాగ అనుకో గలము!” ఎవరూ తనమాట విశ్వసించకుండా వుండలేరు. దొరచావుకి తన్నెవరూ నిందించలేదు. దుప్పి అయివుంటుంది. అన్న పుడు ఈప్రమాదం జరగడంలో విచిత్రం ఏమీలేదు అని అందరికీ తెలుసును. అయితే దొర నిజంగా చచ్చినదీలేనదీ తెల్పుకొని మరి వెళ్ళాలి. లేకుంటే దొర తిరిగొచ్చి ఇదంతా పచ్చి అబద్ధం అని చాటేస్తాడు. కాని తనగురి తప్పేదికాదుగా. దాన్ని గురించి అతను సంజేహపడకళ్ళు క్లేదు. వెలుగు హెచ్చుతున్న కొద్దీ దొరజాడ కని పెట్టాలని ప్రయత్నించాడు నాయుడు. కాని లాభం లేకపోయింది. తాను దాగిన స్థలం కొద్దిగా లోతులో ఉండడంవల్ల రాతి కిందకి ఏమున్నదీ కనిపించడంలేదు. దొర ఆరాతికిందనే ఉన్నాడు.

రాతిమీద తుపాకి పెట్టి దొర వుండేవైపు గురిచేసి జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాడు నాయుడు. దొర జాడ దొరికితే చాలు కాల్చేయడానికి. ఇన్నాళ్ళుగా తాను ద్వేషిస్తూవచ్చిన వ్యక్తి ఈరోజుతో అంతం కావచ్చు. కాని దొర కనబడకపోయేదరికి స్థలం మార్చుకోవలసివచ్చింది నాయుడికి. రాతికి మరి కొంతం దూరంలో మరొక చిన్న గొయ్యి వుంది. దానికికూడా ముందుకి ముళ్ళదొంకల్ని చుట్టుకొని తీగలు తెరలు అడ్డుతున్నాయి. అక్కణ్ణుంచి చూస్తే దొర ఉండే చోటు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అక్కడికి నెమ్మదిగా ప్రాకడం ప్రారంభించాడు నాయుడు. ఎర్రకోటు తీసేస్తే అతడు ధరించినది ఖాదీవస్త్రం, పేంటు, వేట కోసమని ఎన్నాళ్ళ కిందటో కుట్టించుకున్నది. మెల్లమెల్లగా ముందుకు ప్రాకుతున్నాడు. అరచేతులమీద, ముడుగులమీద ఆనుకుంటూ జాగ్రత్తగా కళ్ళము లేకుండా తీగలవడుమనించి తను కనబడకుండా ఉండేలాగ చూసుకుంటూ కదిలినప్పుడల్లా ముందుగా చేతులు ఎక్కడ పెట్టాలో చూసుకుంటూ ముందుకు ప్రాకుతున్నాడు నాయుడు.

పెద్దరాతికింద పొంచివున్న రామయ్య దొర, చుట్టుపక్కల కలియచూస్తున్నాడు తీక్షణంగా. దుప్పిజాడ ఎక్కడా లేదు.

“ఒకసారి మా తలనూనెను వాడి చూస్తే మీకే తెలుస్తుంది.” - “మీరు చెప్పినట్లుగా వాడాననుకోండి - కొంప తీసి వెరగటానికి బదులూ, ఉన్న జాట్లు కాస్తా రాలిపోతే - ”

“అలా రాలిపోతే - ఆ బాటిల్ తీసుకొని మా షాపుకు రండి ... మీకు మరి మూడు నీసాలను ఇనాముగా ఇస్తాను!!

* * *
“ఏమిటోయ్! ఇటీవల మీ అన్న కూసీకూ సైవిషయంలో ఏదో తగాదా వచ్చిందని విన్నాను ఏమయిందేమిటి?”

“ఏమైందీ - భూమి వంతు నాకు వచ్చిందీ - ఇల్లు మా అన్నవంతుకు పోయింది.”

“మరి బ్యాంకులో ఏదో రొక్కంకూడా ఉందనివిన్నానే - అదేమైంది”

“అది లాయర్ వంతుకు పోయింది.”

* * *

కాని అతని కళ్ళ మాత్రం నలుదిక్కులూ పరికిస్తున్నాయి. ఒక వందగజాలదూరంలో కొండ ఎత్తులో ముళ్ళదొంకల్లో ఒకదుప్పి కదులున్నట్లుంది. దాని తలకుపచ్చి కప్పు బడిపోయింది. దాని బుజాలు మాత్రం కని పిస్తున్నాయి. నాయుడు ఆ రెండోవైపు ఉన్నాడు అక్కణ్ణుంచి ఈదుప్పిమాడ దానికి అతనికి పిలుకాడు. నాయుడుతోనే ఈవేట దొరికితే ఎంతబాగుంజేదీ కున్నాడు దొర. అయితే నేమి? వాళ్ళు ముందుగానే అనుకున్నారగా ఎవరికంటే బడితే వారే కాల్చేయవచ్చు అని. నెమ్మదిగా ముందుకు వంగి జాగ్రత్తగా గురిచూసి మెంకాలు మీంచి బుజాలవరకు తుపాకిని తీసుకుని వచ్చి కాల్యాడు దొర.

దొర గురిచూడా తప్పేదికాదు. దేన్నయితే అతను గురిచూసి కాల్చేదో దానికే నూటిగా వెళ్లి తగిలింది గుండు.

తరిగిన నంబెగూడు పండ్లసాది వారి
ఆగెట్టిపైన కుటుంబ బెడదములు
కానీమనీ కష్టాల మాత్రము...మీ 0-8-0
కరీజ్ గోరేజిన మాత్రము... 0-8-0
బాలకృష్ణ బోసినమగుటకు మాత్రము... 0-8-0
మా మందుల పూర్ణ జాబితాకు వారయ్యుడు
మున్రెబిల్డ్ కనెక్ట్, బండరు వద్ద, మద్రాసు-1, విజయవాడ.

పోస్టుమన్ చేసిన తమాషా

మూర్తి తాళం తీసి తలుపు లోపలకు వెళ్ళేసరికి అక్కడ ఒక ఉత్తరం పడిఉంది. అదినికీ వచ్చే ఉత్తరాన్ని పానావ్యంగా అభిమతే నన్నూ అటాయి. అలాంటిది ఈవేళ ఈ ఉత్తరం పోస్టుమన్ తలుపు సందులోనుంచి పడవేసి ఇలాజేమా అని అక్కర్లేపోతూ అడ్డనుకొనాడు. తన చేత ఉంది. కవరుచింపి లోపల చదివాడు. ఏమీ బోధపడలేదు. ఉత్తరం చివర చూశాడు: క. వెంకటప్పయ్య అని ఉంది. ఎవరూ ఈ వెంకటప్పయ్యగారే? - త నెన్నడూ ఎరుగజే! తన బంధువులలో ఈ పేరున్న వారున్నట్లు అతనికి జ్ఞాపకం లేదు. ఈ వ్యక్తి ఎవరో తన సరి చదువుగా సంబోధిస్తున్నాడు. అపరిచిత వ్యక్తి తన సలా తోబోధించినందుకు అతనికి అసహ్యం కూడా వేసింది. అయినా ఉత్తరం జాగ్రత్తగా చదివాడు. అది ఇలా రాసి ఉంది:

“దిరంతవి మూర్తికి ఆకీర్వాదాలు. నీకు నేను జ్ఞాపకం ఉండే ఉంటాననుకుంటాను మీ వాన్ను ను అనిపి మేనత్తుకు మరది. నీ పెళ్ళికి మే మంతా కూడా వచ్చాము. అప్పటికి నా మూడో అమ్మాయి కాంతం, అమ్మాయి రానుం పుట్టలేదు. పెద్దమ్మాయి నీరనికి నా ఆవిష్కరణకుండగానే పెళ్ళిళ్ళు చేశాను. వాల్లిద్దరూ ఇప్పుడు కాపురాలు చేస్తున్నారు. పిల్లలుకూడా బయలుదేరారు. ఇప్పుడు నా మూడో అమ్మాయి కాంతానికి పెళ్ళిచేయవలసి ఉంది. అది ఇంటర్ మీడియట్ వరకూ చదివి తప్పింది. మర్రవాడు రానుం మూలలుపైసలు వదులుతున్నాడు. కాంతానికీ సంబంధాలతోపం వెతుకుతున్నాను. కాని ఏదీ కుదరడంలేదు. అదిపిల్లను నడివించడమే కొంపతీసింది. ఇప్పుడేంలే లేంపలు వాయింతుకుంటే గూతం ఏంటా? అది గొం తెన్ను కోర్కెలు కోరుతోంది. దానికి ఇష్టంగా ఉండే సంబంధాలు నా తాతామూలేవు. ఉన్న వాలుగకరాలు అమ్మివేసే రానుం గతి ఏంకాను? ఏదో రెండువేలవరకూ పోదాను నుకున్నాను. అదే పెళ్ళి ఖర్చులో రెండువేలవరకూ ఉండవచ్చు గదా. కాని ఈ రెండువేల సంబంధాలకు కాంతం సుతిరామూ ఒప్పుకోవడంలేదు. చాలా సంబంధాలు తీసుకువచ్చాను. అవతల

వాళ్ళు ఇష్టపడుకున్నాడు కూడా. అన్నీ సిద్ధపరచేయవచ్చు వ నే వరకూ కూడా కొండరు వచ్చారు. తీరా నా కాంతం ఆ పెళ్ళికొడుక్కి లక్షవేంకలు పెట్టవలె అ వచ్చినవారిని మర్యాదగా ఏదో కలుగ్గు చెప్పి పంపివేయడం జరిగింది.

ఇలా చాలాసార్లు జరిగి రే అవర్తిషకూడా వస్తుందని, ఈ పద్ధతి మానివేసి, సంబంధం వాళ్ళతో ముందు మాట్లాడక, వాళ్ళున్నవోటికీ కాంతాన్ని తీసుకుపెళ్ళి అవయలువారికి తెలియకుండానే దానికీ కనిపించేటట్లు చేసి, పిల్లవాడు వచ్చాడంటే అప్పుడు సంబంధం విషయం మాట్లాడదానికీ వెళ్ళు న్నాను. ఇలాకూడా అప్పుడే రెండుసార్లయింది. ఆ యిద్దరు వల్లనీకూడా ఒకటిని కూర్చుంటు రెండో అన్నగారి క్రిందా, ఇంకొకటి తోకోక్కటే తక్కువయిన వాసుమంతుడి క్రిందా కాంతం క్రింది చి

వేయవలె అ సంబంధాల బోలెడనేవేమొన్న ఒకడు నుంటూరులో నుంచి సంబంధం ఉండన్నాడు. పిల్లవాడు టి. ఏ. ఆనర్సు పా నయి నాడట. కాలేజీలో ట్యూటర్ గా ఉంటున్నాడట. కొద్దిగా స్త్రీకూడా ఉండట. కట్టుం అకీ పెద్దగా లేదట ఈ సంబంధమేనా కాంతానికీ నచ్చు కుంటేమా నని అకీగాఉంది. కాని నుంటూరులో ఒకటి రెండు కోలాలు బసచేసేందుకు బంధువులెవరూ లేక అని చింతిస్తూ ఉండగా, అద్దవనకాత్తు మొన్న మీ పెద్ద తండ్రికొడుకు కనిపించి నీవు నుంటూరులో వనిలేస్తున్నావనీ, మీ యింట్లో చక్కగా బసచేయవచ్చుననీ చెప్పాడు. దానితో ప్రాగం లేచివచ్చినట్లయింది. నిన్ను నీ పెళ్ళికి నూడిడమే కాని దరిమిలూ చూపలేదు కాంటి ఒకసారి నిన్ను నీ భార్య దిద్దర్నీ చూడడంకూడా కలిపవస్తుందనీ - బహుశా నీవుకూడా ఈసారికి పెళ్ళి తాపత్రయంలో వడిఉంటా ననుకుంటాను - నేను నా కాంతం, కామలతో రేపు సాయంత్రం అసగా కలివారం సాయంత్రం విడుగంటలకు అక్కడికి చేరబండిమీద

వస్తున్నాం కాంటి నీవు స్వేదనుకువచ్చి నువ్వున్న మీయింటికి తీసుకువెళ్లవలసింది. నీవురాకపోతే మేము చాలా చిక్కులు పడవలసి వస్తుంది. కాంటి తనక స్వేదనుకు రాగలవని అకీస్తున్నాను.

గ్రహీంచకలెను,
క. వెంకటప్పయ్య.

P. S. వాడు కొంచెం పక్ష్యం. వాడు మూత్రం కూరలు చప్పిడిగా చేయించవలసింది. క. ఏ.”

ఉత్తరం అంతా చదివి పెద్ద నిట్టాడ్చు విడిచాడు మూర్తి. “ఎంతభారతం రావా?” ఇంతకీ అసలుసమస్య అలాగే ఉంది. ఈ వెంకటప్పయ్యగా రెవరో లేలలేదు. ఆయన ఉత్తరాన్ని చదివి తనకు కలకైయేలేయినా ఉండాలి. కాని తనకు ముచ్చేయేలే. పెళ్ళి తాపత్రయంలో పడి ఉంటానంటున్నాడు. కాని తనకు పిల్లలు పుట్టలేదు సరికదా భార్యకూడాపోయి నాలుగేళ్ళయింది. తనకు పెద్దతండ్రి ఎవరూ లేరు. అటువంటివ్వను పెద్దతండ్రికొడుకు ఎలా ఉంటాడు? మరి ఈ ఉత్తరం అంతా ఏమిటి? అప్పటికి తోచింది మూర్తికి ఉత్తరం తనకుకావనీ, తన పేరుగలాయనీ అక్కర్లే మరొకరుండే ఉంటారనీ, పోయిన ఆయన కీయవలసిన ఉత్తరం తనకునేచ్చి పడవేలాడనీ మర్రాడు పోస్టుమాన్ ను పిలిచి ఉత్తరం అసలాయనకు చేకటట్లు చేయాలనుకున్నాడు. మళ్ళీ ఒకసారి ఉత్తరంకేసి చూశాడు. “కాంతం” పెళ్ళి వ్యవహారం చదివి వచ్చుకున్నాడు. అంతలో అతనివచ్చి వాళ్ళు వచ్చున్నామనే ముక్కుమీదపడింది. అన్నట్లు వాళ్ళు వచ్చేది ఆవేళే! బండి వచ్చేందుకు వరిగా గంట కూడాలేదు. ఇప్పుడా ఇంకొక మూర్తి గారికి ఉత్తరం అందజేయదానికీ ట్రైమేడి? వాళ్ళు వస్తారు. స్వేదనులో తమనుట్టంకోసం చూస్తారు. స్వేదనుకు రాకపోతే చాలా ఇబ్బందిపడతామనికూడా రాశారు. పోనీ తమపోయి వారికి సాయంచేసివద్దామంటే ఇంకా రాత్రి భోజనం తయారుచేసుకోలేదు. (మూర్తికి స్వయంపాకం అలవాటు లేండ్రి) వైగా ఆ వెంకటప్పయ్యగారు తనకు చప్పిడిచేయించమంటున్నాడు. ఎక్కడి లేంటా వచ్చిపడింది! దీనికంతటికీ కారణం పోయినా! పోస్టుమాన్ ను గట్టిగా కోపపడదామనుకున్నాడు. కాని కోపపడితే

పోస్టుమన్ చేసిన తమాషా

ఇకనుంచి తనకు వచ్చే ఉత్తరాలకూడా ఆ మూర్తిగారికే ఇచ్చి వేస్తాడేమోనన్న భయం వేసింది. అసలు పోస్టుమన్ ను కోపపడినా కోపపడకపోయినా ముందు ఇప్పుడు చేయవలసిందేమిటి? పోనీ వాళ్ళ ఇబ్బందులు వాళ్ళు పడతారు తన కెందు కనుకుందామంటే మనస్సు ఒప్పులేదు. వాళ్ళు ఆళ్ళ పెట్టుకొని వస్తారు. పైగా రాత్రివేళ స్వేదనుకు రాకపోలే, పాపం, నిజంగానే చాలా ఇబ్బంది పడతారు. ఇవన్నీ ఆలోచిస్తూ కూర్చోవడం నికరమేమోన అంటే, ఈ ఉత్తరం గొడవలోపడి ఇంకా కాళ్ళూ చేతులేనా కనుక్కోలేదు. అందువల్ల త్వరత్వరగా ఆసీను

బట్టలు విడిచేసి, కాళ్ళూ చేతులూ కడుగుకొని, లుంగీ కట్టుకొని, చొక్కా, ముగ్గురు వేసుకొని స్వేదనుకు బయలుదేరాడు మూర్తి. దారిలో ఒకరిద్దరిని కనుక్కున్నాడు తన పేరుగలవారు మరొకరిని ఎరుగుదురేమోనని. ఎవరూ తెలియదన్నారు. నిరాశచేసుకొని స్వేదను చేరుకున్నాడు.

బండివచ్చేందుకు ఇంకా పదినిమిషాలుంది. మూర్తి ప్లాట్ ఫారమ్ టికెట్ తీసుకొని బండివచ్చేలోగా రిఫ్రెష్ మెంట్ రూంకుపోయి కూర్చుండిపోతే తీసుకువచ్చాడు. బండి వచ్చింది. జనం దిగుతున్నారు, ఎక్కుతున్నారు. అంతమందిలో ఆ వెంకటప్పయ్యగారినీ, ఆయన సంతానాన్నీ తెలుసుకోవడం ఎలాగే ఎందరో ముసలివాళ్ళు దిగుతున్నారు. వడుచువాళ్ళు దిగుతున్నారు. మూర్తి ప్లాట్ ఫారమ్ ఆ చివరనుంచి ఈ చివరవరకు తిరిగాడు. ఒక వేళ అప్పుడే దాటిపోయాడేమోనని కంగారుగా టికెట్ కలెక్టరు దేవోటికి వచ్చిపోయేజనాన్ని పరిశీలించసాగాడు. ప్లాట్ ఫారం పలచబడింది. మధ్యలో ఒక చోట ఒక ఏదైవిల్లు దాటి నాయన, ఒక అమ్మాయి, అబ్బాయి అప్పుడే వెటైలో దిగి నిలబడి చూస్తున్నారు. వాళ్ళే! అనుమానంలేదు. మూర్తి వాళ్ళకేసి నడిచాడు. అతను రావడంచూసి రామం, కాంతం "ఆయన కాబోలు నాన్నా," అన్నారు.

వెంకటప్పయ్యగారు కూడా తమ చుట్టాన్ని చూసి చాలా విశ్వయింది కాబట్టి ఎలాఉంటాడో జాప్యంలేక మూర్తే తమ చుట్టం అనుకొని "ఏమాయ్, సీకోసమే చూస్తున్నాం. తీరా సీవు రావేమోనని భయపడిపోయాం. మాట దక్కించావులే" అంటూ నవ్వుతూ ముందుకు వచ్చారు. పరాయి ఆయన "సీవు" అని సంబోధించడం మూర్తికి కష్టంగాతోచివా మెల్లగానే అన్నాడు: "శ్రీమంచారి, నేను మీ చుట్టాన్ని కొదండి. పారబాటున మీ చుట్టానికి రావలసిన ఉత్తరం నాకు వచ్చింది. మీ రిబ్బంది పడతారేమోనని వచ్చాను." ఆయన వెంటనే తెల్లబోయాడు. మీ పేరమిటని అడిగారు. "అర్. గోపాల కృష్ణమూర్తి" అని చెప్పాడు మూర్తి. ఇతను తమ చుట్టరికం అర్థంచేసుకోలేదనే భావం తో ఆయన నవ్వుతూ అన్నారు: "ఇంకేమాయ్, నువ్వే. నీకు నువ చుట్టరికం సరిగా అర్థంకాలేదనుకుంటాను. మీ నాన్నగారు మా అవిడకు స్వయానా మేనల్లె మరణిస్తేయ్. మొన్న నేకడూ మీ పెద్ద

తండ్రి కొడుకు కనిపించి నీవక్కడ వనిచేస్తున్నావని చెప్పిందీ." "శ్రీమంచండి, నాకు పెద్దతండ్రి ఎవరూలేరు" అంటూ మూర్తి తన తండ్రిపేరూ, తుమ్మపేరూ, వగైరాలు చెప్పి, "నాపేరూ మీ చుట్టం పేరూ ఒకటే అవడంవల్ల పోస్టుమన్ ఒకరి క్షయవలసిన ఉత్తరం ఒకరికి ఇచ్చాడండి" అన్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారు ఇప్పుడు తూర్తిగా నిశ్చేష్టలైపోయారు. అవును తన చుట్టం ఇంత పడుచువాడు కూడా కాదు! అప్పుడే కాంతం, రామం చెరో మూలనుంచి సగడం ప్రారంభించారు: "నీ వెళ్ళుడు చేసినా ఇలాగే చేస్తావు నాన్నా. సరిగా తెలుసుకోకుండా పిల్లి పిల్లి తిప్పినట్లు తిప్పుతున్నావు ముట్టల్ని. ఈవేళే సత్రపు అరుగుమీదో వడుకోమంటావు." పాపం వెంకటప్పయ్యగారు తెల్లబోతూ కళ్ళజోడు తీసుకొని తుడుచుకొని, మర్నీ తగిలించుకొని తలగోకుంటూ మూర్తికేసి అర్థంలేని చూపు చూడసాగాడు. మూర్తి మొదట్లో వాళ్ళకు ఏ హాటలులోనో, సత్రపులోనో ఏర్పాటు చేసి వచ్చేదామనుకున్నాడు కాని వెంకటప్పయ్యగారి అవస్థ చూచేటప్పటికి ఆతనికి జాలికలిగింది. "ఇప్పుడేం చేస్తారు? మీరు మరో అభ్యంతరం లేకపోతే మాయింటికి రండి. ఈ రాత్రికి ఉండురుగాని. రేపు ప్రాణున్నే నేను మీ చుట్టాన్ని పెడతీసుకువస్తాను," అన్నాడు. కాంతం, రామం ఏ సత్రపు అరుగుమీదో మకాం తప్పించి సంబోషించి "పోదాం నాన్నా! అంటూ తండ్రిని చెప్పేపక్కా పట్టుకొని లాగసాగారు. ఆయన ఇంకా తికమకనుంచి బయటపడలేక 'సరే అలాగే కానీ యండి' అన్నాడు.

బండి చేయించుకొని మూర్తి ఇంటికి చేరారు. మూర్తి తలుపుతీసి లైటువేశాడు. కాంతం లోపలికి అడుగుపెట్టగానే 'అయ్యో చాలా చిన్నయిల్లే' అంది. మూర్తికి చిరాకువేసింది. చిన్నయిల్లు కాక పోతే పెద్దయిల్లు వస్తుందేమిటి? తా నోంటరి గాడైనప్పుడు తన కంఠకన్న పెద్ద ఇల్లెందుకు? రెండే గదులున్నాయి పడకగది, వంటగది, తన కంఠకన్న అవసరంలేదు. ఏదో కష్టపడతారుకదా అని జాలిపడి పిలిస్తే తన ఇల్లు చిన్నదనీ పెద్దదనీ ఎవరు వ్యాఖ్యానించమన్నార? రామం ఒళ్ళు విరుచుకుంటూ అక్కడఉన్న మంచం మీద కూలబడ్డాడు. "అబ్బా పెద్ద ప్రయాణం, పెద్దవరదీ! ఒళ్ళు చూసనమయిపోయింది. నిద్ర కూరుకువస్తోంది. త్వరగా ఆస్తుం తీసేసి పడుకుంటే బాగుంటుంది"

ఆతిమూత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదిండును

మూత్రములో అధికముగా షక్కరపోవుచు ఆతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు. (Diabetes) ఇది యింత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాలవదినవారు ఆరోజు కారోజు మృత్యువుకు అవన్న మోతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్జెక్షన్ మూత్రమే కనిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్జెక్షన్ల గుణము వున్నంతకాలము మాత్రం షక్కర తాత్కాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజిప్టు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవి దాహం, అకలి, తరచుగా షక్కరతో చూత్రము బయట వెడలబడు. దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి ముదిరితే రావవుండు, తురుపులు, కంటిపోర ఇతర చిక్కులు వంధవిండును. వీనస్ ఛారమ్ ఆదవిక కాత్తంలో అద్భుతమైన దికిచ్చ, దీన్ని వాడటం వల్ల వేనకు వేలమంది మృత్యుముఖులండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మూత్రములో షక్కర తగ్గించి అత్యధికమూత్రము గూడ వివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది. దీనికి వత్సం లేదు. ఇన్జెక్షన్లు అవసరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కర ప్రత్రావికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము.

50 దిల్లల బుద్ధి ఐరిడు రు. 6-12-0 య

ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము

వీనస్ రివెర్స్ లేబరేటరీ,

పోస్టుబాక్సు నం. 587, కలకత్తా (A. P. W)

అవలించాడు. వెంకటప్పయ్యగారు మూర్తి
 కేసి సందేహిస్తూ చూస్తూ "అయితే..." అంటూ
 నసుకుతూండగానే ఆయన ఏమి అడగడలుచు
 కున్నాడో మూర్తి గ్రహించి, "వంటకాలే
 నండీ. వాకే నేను నంతుకోలేదు. మీ
 ఉత్తరం ఇంచాక నే చూశాను. చూసిందే
 తప్పగా నేనునుకు వచ్చేవాను. నంతుకోవ
 డానికి కూడా నేను లేకపోయింది"
 అన్నాడు. "ఇంట్లో వారు లేరా?" అని
 ప్రశ్నించారు వెంకటప్పయ్యగారు. భార్య
 పోయిందని చెబితే అప్పుడా సమాచారం
 మీద వచ్చే ప్రశ్న పరిపరకు సిద్ధం
 కావడం ఇష్టం లేక మూర్తి "లేదు" అన్నాడు
 ముక్తపరిగా. వెంకటప్పయ్యగారు అనుకు
 న్నారు—భార్య వాళ్ళు ఏ ఊరో వెళ్లి
 ఉంటారని. అప్పుడు అంతకన్న ప్రశ్నించ
 లేదు - ఒకమూల ఆకలి వేస్తూండడంవల్ల
 మూర్తి అన్నాడు: "నేను పోయి చూడటం
 నుంచి భోజనంవచ్చే ఏర్పాటు చేస్తానండి"
 "మరి వాకు చిప్పిడికూర తలవస్తాను"
 అన్నాడు వెంకటప్పయ్యగారు. "అయిం
 దిరా జేపుడా, ఇప్పుడు నన్ను వంట చేయ
 మంటాడు కాబోలు, ప్రయాణంతో సగం
 చచ్చిఉంటేను" అంటూ మూర్తింది
 కాంతం. "పోనీలే తిన్నీ. నేనీ రాత్రికి
 భోంచేయనులే. సరే తాటూ వాళ్ళకు
 మాత్రం భోజనం తెప్పించండి. వాకు
 ఏ బల్లాయువులో తీసుకువస్తే గడుపు
 కుంటాను" అన్నారు. "వద్దులేండి, నేనే
 వంటచేస్తాను కావలసిన సరుకులు చూసి
 నేను" అంటూ కాంతం లేచింది. మూర్తి
 కాంతానికి నంటింట్లో సరుకులు చూపి
 తను వెళ్లి ఊడలులో భోజనంచేసి వస్తా
 నన్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారు రద్దుపెట్టాడు
 "మీ యింట్లోనే మీరు భోంచేయకపోవడం
 మేమిట"ని. అందువల్ల మూర్తి అగిపోయి
 తనపను చూసుకోసాగాడు. వెంకటప్పయ్య
 గారు బహిరంగ మూలన మూట్టాడకుండా
 కూర్చుని కునికి పొట్టుపడసాగాడు. మరి
 కొంతసేపటికి వంటయింది. కాంతం
 తిండినీ, తిమ్మిడినీ లేపింది. మూర్తిమీదా
 పీలిచారు. భోజనసాలయన తర్వాత మూర్తి
 వాళ్ళకు నరుపూ పక్కాచూసి "ఇదే వా
 యింట్లో ఉన్నది. ఎలాగో కాలక్షేపం
 చేయాలి మీరు, నేను మా స్నేహితుడింటికి
 పోయి పడుకోని ప్రాద్దున్నీ వస్తా
 న"న్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారు పెద్దఅడు
 పెట్టలేదు. మూర్తి ప్రాద్దున్నీ వచ్చి వాళ్ళ
 గుట్టంకోసం వెసుకుతానని మళ్ళీ చెప్పి
 బయలుదేరాడు. కాని ఇతరులకు వచ్చిన
 తర్వాత ఏ స్నేహితుడింటికి వెళ్లడం అనే
 ప్రశ్న ఎదురైంది. నలుగురికికూ పెళ్ళాడు
 కాని గడవవరకూ వెళ్లనతర్వాత పాపం

వాళ్ళ నిబ్బంది పెట్టినవాడవుతానని ఆలో
 చించి, కాసేపు అక్కడా ఇక్కడా తిరిగి
 ఏమిలోచక రెండో అట సినిమాకు వెళ్లి
 అది అయినతర్వాత ఒకసత్రపు అరుగుమీదకు
 చేరి పడుకున్నాడు. కటికవేల చాలాసేపు
 నిద్రపట్టలేదు. ఆఖరికి ఎలాగో నిద్రపట్టిన
 గంటకల్లా కాకులు అరవసాగాయి. లేవ
 బోయేసరికి ఒళ్లంతా నొప్పలు చేసింది.
 అలాగే మొగం కడుగుకొని ఇంటికి బయలు
 దేరాడు.
 అప్పటికి వెంకటప్పయ్యగారు మాత్రం
 లేచి భోజనీత పారాయణం చేసుకుంటు
 న్నాడు. కాంతం, రామం ఇంకా మంచి
 నిద్రలో ఉన్నారు వెంకటప్పయ్యగారు
 మూర్తిని చూసి పిల్చి లేవ బోయాడు.
 కాంతం ఊరి ఊరి అని మూర్తికి ఇంకో
 ప్రక్కకు తిరిగి పడుకుంది. రామం ఎటు
 దొర్లిస్తే అటు దొర్లాడుకాని ఊరి ఆరి అని
 కూడా అవలేదు. మూర్తి "పోనీలేండి,
 వాళ్ళపప్పులే లేవడం ఎందుకులేండి పాపం
 ప్రయాణంలో, రాత్రి ఆలస్యంతో బహిరంగ
 పోయి ఉంటారేండి," అని దొడ్డోకి
 పోయి పూసంచేసి వచ్చి బట్టలు వేసు
 కున్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారి చుట్టం
 కోసం బయలుదేరబోయాడు. అప్పటికి
 కాంతంకాని, రామం కానీ లేవలేదు.
 "త్వీరగా లేవండ్రా, అమ్మాయి, పరాయి
 ఇంట్లోగూడా ఇలా నిద్రపోతే ఎలాచెప్ప.
 ఆయనకు కాస్త కాఫీ కావించుకోవ్వా,"
 అంటూ వెంకటప్పయ్యగారు కాంతాన్ని
 కడుపుశున్నాడు. "వాకు కాఫీ అలవాటు
 లేదండీ. నేనువెళ్లి మీ బంధువు సంగతి
 కనుక్కొని వస్తాను" అంటూ మూర్తి
 శుశులుదేరాడు.
 స్నేహితులనందరినీ అడిగాడు. వాళ్ళు
 మరొకళ్ళని అడగమన్నాడు. వాళ్ళనీ అడి
 గాడు. అయినా లాభంలేకపోయింది ఆఫీసు
 వేళ్ళపోయింది కాని అనుకున్న పని
 కానేను. ఆఖరికి ఆళ్ళవేకు ఆఫీసుకి కాగా
 యల్ రీవ్ రాసివేసి మోడ్ క్లర్క్ కు ఇచ్చి
 వచ్చాడు. ఎలాగో ఎలాగా ఆ మనిషిని
 కనుక్కొని వెంకటప్పయ్యగారిని వాళ్ళనూ
 ఆయన కప్పజెప్పి భాగం వదిలింతుకుండా

మనుకున్నాడు. అందువల్ల యింటికి రాకుం
 డానే ఒక చూట్టలో భోజనంచేసి మళ్ళీ
 వెతకడం ప్రారంభించాడు. 'పోస్తున్నాను'
 అడిగాడు. వాళ్ళనూ గుర్తులేదన్నారు. ఆ
 ఊళ్లో ఏ ఆఫీసులున్నాయో జ్ఞాపికి తెచ్చు
 కొని, అక్కడికిపోయి వరిచితులద్వారా
 ఆఫీసులో తన పేరుగలవా గెవరేనా
 ఉన్నారేనా కనుక్కోవడం మొదలు
 పెట్టాడు. చివరికి తెలిసింది: డిప్యూటీ
 కోపరటివ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో ఒక
 గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు రెండునెలలు పని
 చేశాడని, పదిహేను రోజులక్రితం మళ్ళీ
 శ్రీకాకుళం ట్రాన్స్ ఫర్ అయి వెళ్లి
 పోయాడని. వార్తతో ఇంటికి చేరాడు
 మూర్తి.
 గుమ్మంలో అడుగుపెట్టగానే వెంక
 టప్పయ్య ప్రశ్నలవ్వడం కురిపించసాగాడు:
 "ఏమింది? కనిపించాడా? వస్తానన్నాడా?
 ఇంటికే వెళ్లి కలుసుకున్నారా? భార్య
 ఏనుంది?" అంటూ. మూర్తి మంచంమీద
 తగిలబడి కాసేపు ఊగుకొని అన్నాడు:
 "ఆయన ఊరిలో లేరండీ" "మరి మొన్న నే
 కదా అతని పెద్దతండ్రి కొడుకు చెప్పాడు
 అతని ఊళ్లో పనిచేస్తున్నాడని" అన్నాడు
 వెంకటప్పయ్యగారు. "అవునండీ. రెండు
 నెల రోజుల్లో పని చేశారట. కాని
 పదిహేను రోజులక్రితం ట్రాన్స్ ఫర్
 అయి వెళ్లిపోయారట" అని చెప్పాడు
 మూర్తి. వెంకటప్పయ్యగారు ఉన్నాడు
 మన్నాడు. "ఇప్పుడేం వారి?" అన్నాడు
 అర్ధస్వగతంలో. "వచ్చిందే వారి" అని
 కాంతం అనేసి మూర్తి తనకేసి చూడడం
 చూసి చటుక్కున నాలుక కరచుకుంది.
 రామం "ఎలాగా వచ్చాం కాబట్టి ఈ
 ఊళ్లో గెండు సినిమాలేనా చూసిపోదాం.
 కొత్త ఊళ్లో సినిమాలు చూడడమంటే
 వాకు సరేవా. నీకు సరదాయేకదా
 అక్కయ్యా. ఏమండీ మూర్తిగారూ,
 మున్నుల్ని చూటిసికి తీసుకువచ్చారా. పిల్లలే
 మొదటి ఆటకూడా చూసిరావచ్చు" అంటు
 న్నాడు. కాని మూర్తి అతని నూటలు విని
 పించుకోలేదు. అతి గారాబంతో పెరిగిన
 సంతానం అని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

వీర్యస్తంభన రసాయనం : శుక్రవర్ధము వాసి మంచి బలం
 వీర్యవృద్ధి కల్గిండును. వచ్చి య. ర/-

గర్భ నిరోధిని: యిటు మీదట గర్భం రాకుండా ఆపుటకు, లోపల్కి
 నేనించే అతి సమర్థకమైన మందు. య. 10/-

నపుంసక తైలం: చిన్నదైన అంగ వరములు, తిగి యధాపకారమై పూర్తి
 సాఖ్యముకు య. 10/-

పై వాటిన్ని ఖర్చులు య. 1-0-0 లు అగును. కావలసినవో ముందుగాపంపేడి.
 డాక్టర్ రత్నం నన్న, మెడికల్ హౌస్, మలకపేట బిలింగ్స్, హైదరాబాద్.

★ పోస్టుమన్ చేసిన తమాషా ★

తండ్రి గారాబం చూపిస్తే చూసించ వచ్చును కాని ప్రవాళకొండ చూపించ గలదా? కాంతం, రామంల మాటలూ, చేష్టలూ మూర్తికి కొంత అసహ్యం కలిగించాయి. అయినా వెంకటప్పయ్యగారిపట్ల జాలివల్ల ఏమీ అనకుండా ఉరుకున్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారడిగారు “ఏం, బాబూ, ఏం చేయమంటారు మున్నుల్ని?” అని. మూర్తి చెప్పగలడు! మాట్లాడకుండా కూర్చున్నాడు. “సరే రేపు ప్రాధున్నే బండికి వెళ్ళిపోతాం, బాబూ” అన్నారు వెంకటప్పయ్యగారు నిస్పృహతో. మూర్తి ఇన్నాకూ నేర్పుగా ఉంటున్నాడు. కాని ఏళ్ళు వచ్చినప్పటినుంచీ తనం తిరిగలేదు. సరియైన లిండి తప్పక రేపు. తన ఇంట్లోనే తాను నేర్చుకున్నా మనలదానికి బిలులేకపోయాంది. కాంతం, రామంల మాటలు మరీ చికాకు కలిగిస్తున్నాయి. చిట్ల నెంత త్వరగా వదిలించుకుంటే అంత మంచి దనిపించింది. కాని వెంకటప్పయ్యగారి నిస్పృహ చూసి జాలిపడకుండా ఉండలేకపోయాడు. “పోనీ రానేవచ్చారు గదా. సంబంధ మేదో చూసుకుపోండి. ఈ వేళలాగే ఒకటి రెండు గోజాలు మీరు

గడుపుకోగల్గితే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదన్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్టే: “అదృష్టవశాత్తే మీరు మాకు దొరికారు నాయనా. లేకపోతే ఎన్ని తిప్పలు పడవలసివచ్చునో. మీరు చుట్టాలు కాకపోయినా చుట్టాలే. ఎలాగో ఈ సంబంధం కుదిరితే మీ చేరు చేప్పకుంటాను. అయితే మీ రాయన వెరుగుదురా. కారేజీలో ట్యూటరుట. పేరు కుండరరావట” అన్నాడు. “కారేజీలో నే నెవరినీ అంతగా ఎరగనండీ. మెల్లగా కనుక్కుందాం” అన్నాడు మూర్తి. “సరే నాయనా, నేనుల్లోకి పోయి సంబంధంగూర్చి వివరాలు తెలుసుకువస్తాను — అన్నట్లు మీరింకా భోజనం చేయలేదు కదూ. ఈ గొడవలో మూర్తి మరచి పోయాం” అన్నారు వెంకటప్పయ్యగారు. “భోజనం చేసేకానండీ” అని చెప్పాడు మూర్తి. “ఎక్కడ?” “హోటల్లో” “అదేమిటి మీ యింట్లో మీరు భోజనం చేయడానికే? మా కోసమని మీరు హోటల్లో తినడ మెందుకు?” “కాదులేండి. మళ్ళీ ఇంత దూరం రావడం బద్ధకం పోసి అలా చేశాను. అంత కన్నా విమోచితుడు.” “సరేకాని బాబూ, ఇండాకటినుంచీ అడుగుదా మునుకుంటున్నాను. మీవాళ్ళు వుట్టింటికి వెళ్లారా? - వినున్నా—” “లేదండీ నా భార్య పోయి నాలుగేళ్ళయిందండీ”

వెంకటప్పయ్యగారు ఎగిరి గంలేసినంత పనిచేశారు. “పిల్లలున్నారా?” అని అడిగారు లేరుకున్నాక. “లేరండీ” “వయస్సు?” “మన్నె” “అదేమిటి నాయనా, నాలుగేళ్లయి భార్యపోయి మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఉన్నావే? ఇంకా చిన్నవాడివే. అనుభవించే వయస్సుంతా ముందే ఉంది. సంబంధాలు నచ్చక చేసుకోలేదా?” “అదేంకాదండీ. ఊరికేనే, మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకో బుద్ధివేయలేదంటే” నన్నాడు మూర్తి విషయం ఎలా మార్చడమా అని అలోచిస్తూ. కాంతం రామం మూర్తికేసి వింతగా చూశారు - ఇంత చిన్నవయస్సులోనే ఈయన కింతవైరాగ్యం కలిగించేవాడని.

“మీరంతమంది అన్నదమ్ములు?” అంటూ మళ్ళీ ప్రారంభించారు ఇన్వెస్టిగేటర్ వెంకటప్పయ్యగారు.

“ఇద్దరమండీ. నాకోక తమ్ముడున్నాడు. వాడికి పెళ్ళయింది. ఒక పిల్లవాడుకూడా. మాకు నాలుగకరాలభూమిఉంది. మానాన్నగారే చూస్తున్నార భూమిని. మాతమ్ముడు ఇంకొకఊళ్ళో మా వద్దే చేస్తున్నాడ”ని మూర్తి వెంకటప్పయ్యగారు అడగగలప్రశ్నలన్నిటికీ ముందే జవాబిచ్చివేశాడు. “ఇంతకీ నీవు పెళ్ళిచేసుకోకపోవడమే చాలా అక్కర్లం గాఉంది నాయనా - సరే నేను ఊళ్ళోకిపోయి ఈ సంబంధం విషయంలో కనుక్కునివస్తాన”ని గొడుగు తీసుకొని బయలుదేరారు వెంకటప్పయ్యగారు. రామం మూర్తిదగ్గరకువచ్చి, “ఏమండీ మున్నుల్ని మూర్తి మామయ్యా అని పిలవాలనిపిస్తోంది అలా పిలవనా?” అన్నాడు. “నీయిష్టం” అని నవ్వాడు మూర్తి. “సరే మూర్తి మామయ్యా, మరి మమల్ని చూటితే తీసుకువెళ్ళడంమా లేంజేశావు? ఇక్కడేంతో చడంలేద”న్నాడు రామం. “మీకే సినిమాలు ఇష్టం” అని అడిగాడు మూర్తి.

“మా అక్కకు ఇంగ్లీషుసినిమాలంటే ఇష్టమంటుంది - ఇంటర్ మీడియట్ చదివింది కాబట్టి. హిందీ సినిమాలుకూడా ఇష్టమే - ముఖ్యంగా దిలీప్ కుమార్ ఉన్నవి - ” అంటూ అక్కగారికేసి నవ్వుతూ చూశాడు రామం. “నాకు తెలుగుసినిమాలంటే నే ఇష్టం. హిందీ, ఇంగ్లీషునైనా ఇష్టమే. అసలు విదో సినిగా చూడాలి అంటే,” నన్నాడు రామం. “ఊళ్ళో ‘గోవాడివో’ ఆడుకోంది దానికి తీసుకువెళ్ళాను. తయారవండి” అన్నాడు మూర్తి. రామం వేదం వేసేశాడు. కాంతం అప్పరనలా తయారయింది. మూర్తి మామూలుగానే బయలుదేరాడు. “మీరు

మన అగ్గిబుచ్చు తలనోప్పియా?

నారిడన్ ను పుచ్చుకోడే

ఇప్పుడు క్రొత్త, ఆరంగ్ రక్షకమైన అద్రికపు కాగిత ప్యాకింగులో దొరకును ఒక నిట్ల 2 అడచ. నోప్పిని పోగొట్టును-విక్రాంతి చిత్తును నవోత్సాహము చేశారు.

అబల సుధ

ప్రేమను మెచ్చుదు. అకాల వివాహము, యుతుబద్ధము, యుతుకాల, ఒడచినోప్పులు, తలనోప్పి, గుండెదడ. కాళ్ళ రాగుడు, మనస్సిమితము లేకపోవుడు. నిద్రవట్టకుండుడు. నడుమునోప్పుడు. బలహీనత. మలబద్ధము. హిస్టరీయా మొ॥ హరించును. నీపాడు. 3/- వి. పి. రు. 1/- ఇండియన్ మెడిసిన్ పబ్లిషర్స్ లక్నో టాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.)

చున్ను మార్చుకోరా" అంది కాంతం. "నావేదం ఇంతే" నంటూ ముందుకు సాగాడు మూర్తి. "వైరాగ్యం చాలా మంది రింజ్" అనుకున్నారు కాంతం, రామ మూడు. సినిమా చూడగలరు వెళ్ళినవరకాక కాంతానికి జ్ఞాపకం వచ్చింది పాపం ఈ మూర్తిగారు చుట్టం కాకపోయినా ఈయన నెత్తికెక్కింది చాలక ఇలా సినిమాలకు కూడా తీసుకువెళ్ళునుడం బాగుండదని. రామాన్ని అడిగింది "ఏరా, నాన్నదగ్గర డబ్బులు వున్నవన్నావా?" అని. జీని కన్నాడు రామం. "జీని కేమిటి నీ నెత్తి సినిమాటికెట్లకి కావడా" అంటూంటే మూర్తి "అజేమిటి, మీరు టికెట్లు కొనడ మేమిటి, మీరు నా అతిథులు గౌరవించ వలసినవాళ్ళే నాది. నేను పట్టుకువస్తా నుండండి" అని టికెట్లు తీశాడానికెళ్ళాడు. కాంతం రామం బాగానే ఉండనుకున్నారు కాని ఇంత వైరాగ్యం ముదిరిన మనిషి ఏ భర్త క్లాసుకో తీసుకుపోతాడేమోనని భయ పడ్డారు. కాని మూర్తి ఫస్ట్ క్లాస్ టికెట్ల పట్టుకువచ్చాడు. అట మధ్యలో కూర్చో డ్రింక్స్ కూడా ఇప్పించాడు. "నీవు చాలా మంచివాడివి, మూర్తిమామయ్యా" అన్నాడు రామం. సినిమాలో కాంతానికి కావలసిన రొమాంటిక్ డ్యూకాటూ, రామానికి కావల సిన స్టంట్లు ద్యూకాటూ కావలసినన్ని ఉన్నాయి. చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నా రిద్దరూ. సినిమానుంచి వచ్చేటప్పుడు కూడా అద్యుక్తలే తలచుకుంటూ ఉల్లాసం గా కబుర్లు చెప్పుకోసాగారు. ఉన్నట్టుండి కాంతం మూర్తి కేసిమాసి "బహుశా మూర్తి మామయ్యగారి కిలాంటివేమీ రుచించ వను కుంటాను" అంది నవ్వుతూ. "వైరాగ్యం కాబట్టి కాదా? అన్నాడు మూర్తి నవ్వు తూనే. వారిలో వాళ్ళకు ఆఉల్లో చూడ వలసినవిమాపించి వాటినిగురించి చెప్పాడు. వాళ్ళు ఇంటికి చేరేసరికి వెంకటప్పయ్య గారుకూడా తిరిగివచ్చారు. సంబంధం విష యంలో అన్నీ తెలుసుకున్నామన్నారు. వరుణ్ణి కూడా చూశామన్నారు. తన కన్నీవిధాలా సంబంధం వచ్చిందన్నారు. ఆయన ఎంతో ఉత్సాహంతో ఉన్నారు. కాంతం వంటచేసింది. భోజనాలు చేశారు. వెంకటప్పయ్యగారు ఇక వరుడు కాం తానికి కనిపించేటట్లు చేయడానికి పథకం ఆలోచించసాగారు. మూర్తిని కూడా సలహా అడిగారు. మూర్తి కేమీ తట్టలేదు. ఎంతసేపాలోచించినా సరియైన పథకం తయారుకాలేదు. పథకం ఆలోచిస్తూనే నిద్రవచ్చి గుర్రుపెట్టసాగారు ఆయన. మూర్తి బయటికి పోవోతూంటే కాంతం వంటింటిపని పూర్తిచేసుకొని వచ్చింది.

"ఏమండీ, మీదగ్గర ఏదైనా మండిపుస్తకా లంటే ఇచ్చిపొండి కానీపు చదువుకుంటా నంది." మూర్తి తన పుస్తకాల వీరువా తీసి చూపించాడు. రామం పుస్తకాన్ని తీసి అక్కగారికి చూపిస్తున్నాడు. వీరు చాలా రకరకాల వసలయా, కథల పుస్త కాలా, ఇతర పుస్తకాలా, మేగజిన్లూ- సినిమా పత్రికలూకూడా ఉన్నాయి. అవన్నీ చూసి కాంతం నవ్వుతూ అంది: ఇదేమిటి, ఇంత వైరాగ్యం ఉన్నవారికి ఈ పుస్తకాలన్నీ ఎందుకు?" మూర్తి మాట్లాడలేదు. "అయితే వైరాగ్యంవల్ల కాదన్నమాట ఇన్నాకూ పెళ్ళిచేసుకోనిది, ఇంకొక కారణమయి ఉంటుంది. కారణ మేమిటో కూడా నాకు తెలుసుకొండి" అంది. "ఏమిటి చెప్పండి చూదాం" అన్నాడు కుతూహలంతో. "ఏ సినిమా తారలాంటి అమ్మాయో కావాలని చూస్తు న్నారు. మాకు వచ్చిన సంబంధాలలో అటువంటివారు కనిపించి ఉండరు," అని తన అభిప్రాయం చెప్పింది కాంతం. మూర్తి నవ్వుకు: "ఉచూ కనుక్కోలేక పోయారు, అదికాక సినిమా తారలాంటి వారు నాలాంటివాణ్ణి పెళ్ళిచేసుకుంటారా." "ఎందుకు చేసుకోదా? చేసుకునేవా ళ్ళుండవచ్చు." "పోనీ మీరు చేసుకోగలరా?" "ఏం సమాధానం వస్తుందో మీరు గ్రహించగలరనుకుంటాను" అంది కాంతం నిర్లక్ష్యంగా. రామం అన్నాడు: "మూర్తి మామయ్య మా అక్కను పెళ్ళాడ దలచినవాడికి ఏం క్యాలిఫీకేషన్లు కావాలో చెప్పనా" అంటూ కాంతం నోరు నొక్కుకున్నా చేతితో ఆమె చేయిని తీసి చెప్పిం మొదలు పెట్టాడు: "ఇరవై రెండేళ్ళు చాటగూడదు, రెండోపెళ్ళివాడు కాకూడదు. అందగాడై ఉండాలి. దిలీప్ కుమార్ పోలిక ఉండా లన్నమాట. ఎం. బి. బి. ఎస్. లేక బి. ఇ అయితే ఫస్ట్ ప్రీఫరెన్సు. ఎం. ఏ. ఎం. ఎస్. సి అయితే సెకండు ప్రీఫరెన్సు. మంచి ఆస్తి ఉండాలి, మేడ, కారు వగైరాలుం డాలి, టెన్నిస్ ఆటకాడై ఉండాలి—" కాంతం నోరు మూసేసింది. మూర్తి నవ్వుతూ "బాగుంది క్యాలిఫీ కేషన్స్ జాలితా. మరి నా క్యాలిఫీకేషన్ చెప్పనా: వయస్సు ముప్పై, మొదటిభార్య పోయింది. ముమ్మరక్క రంగ (!) ఆస్తి నాలుగకరారే. పల్లెటూర్లో పెంకుటిల్లు. కారు కారుగదా పైకిలుకూడా లేదు. టెన్నిస్ మాట అటుంచి పేకాటేనారాదు. పైగా వైరాగ్యంకూడా" అంటూ తన్ను తానే వికృతంగా వర్ణించుకున్నందుకు

నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. మళ్ళీ ఒక సత్రిపు అడుగుమీదచేరి నడుం చాల్చాడు. మర్నాడు పొద్దున్న అతను ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే కాంతం అడిగింది: "ఏమండీ, మీరు పెళ్ళిచేసుకోకపోవడానికి కారణం చెప్పనా" అని. "చెప్పండి" అన్నాడు మూర్తి విందామనే కుతూహ లంతో. "మీకు స్త్రీలమీద ద్వేషంవల్ల కాదా?" అని అడిగింది కాంతం. ఈసారి మూర్తి నవ్వులేదు. కొద్దిగా సందేహాన్ని ట్టుగా అన్నాడు: "ద్వేషం అనడంకంటే భయం అంటే బాగుంటుందేమో." కాంతం నవ్వింది: "స్త్రీవారి అంత భయంకరమైనది అని నిర్ణయానికి వచ్చారన్నమాట!" మూర్తి ఏమీ మాట్లాడలేదు. "ఎవరో ఒక స్త్రీవల్ల ఒక అనుభవం కలిగిందని మొత్తం స్త్రీ వారి నే ఈవిధంగా భావిస్తే అది నిజంగా అన్యాయం అంటాను. నేనూ స్త్రీనే కాబట్టి మాపట్ల మోకలాంటి అభిప్రాయాలు కలిగినందుకు ఎంతో విచారిస్తాను" అంది కొంచెం ఉద్వేగంతో. "నా విషయంలో మీ కెందుకేంత అనవసర శ్రద్ధ? నేను పెళ్ళి కోస మేమీ ఆత్మతపపడం లేదు. విష యంలో ఎవరి సలహా కోరను, అక్కలేదు కూడా. ముందు మీ విషయం ఆలోచించు కొండి. వచ్చిందే అందుకు," అంటూ దొడ్లోకి చక్కా పోయాడు మూర్తి. అతను స్నానం చేసుకొని వచ్చినవెంటనే వెంక టప్పయ్యగారు అతనిదిగరకు వచ్చి ఏదో పెద్ద సమస్యను పరిష్కరిస్తున్నట్టుగా మొగం పెట్టి: "ఇంకా సరియైన పథకం

ఒక గంటలో యావ్వనము కామస్తంభన

రామచంద్ర, నందారములు నిడుచులో పాట లేపిది. విరాళవెందిన వృద్ధులయిది కత్తి ఉర్రూపము విచ్చుకు, డ. 2-8-0.

మదనమంజరి ఫార్మసీ

184, ప్రభాకర రోడ్, మద్రాసు-1, నెలవార-త్రైవివన పెరికల్ సోద్యు-పాద్యోగ రాజమండ్రి-ఈశ్వరరావు & కో. మెయిన్ రోడ్ వెల్దురు- ఆర్యన్ ఫార్మసీ-అంబరకొడ ఇతర వేంబులలో వేంబులకావాలి

కామీర్-కుసుం

అతానెల, బట్టను ఆపుచుకు

మీ ఇష్టమైన సూట్ లో నాన్సుండి

మీ ఇష్టమైన క్రాసెర్, బుందట్టి, మద్రాసు-1, విజయముంకు

యంతెటెడ క్రాసెర్, బుందట్టి, మద్రాసు-1, విజయముంకు

చిత్త ఉపవృత్తములకు, అపాయముంకు

అతానెల, బట్టను ఆపుచుకు

సాంబలకేసి

గట్టి, బుందట్టి, మద్రాసు-1, విజయముంకు

పోస్తుమన్ చేసిన తమాషా

తట్టలేదోయి. బహుశా సాయంత్రానికి నా ఆలోచించగల వసుకుంటాను. కాని ఈ లోపుగా ఒకసారి ఆ వరుణి నీకు చూపిస్తాను వస్తావా" అన్నాడు. అలాగే బయలుదేరాడు మూర్తి.

వెంకటప్పయ్యగారు మూర్తిని అవరుడు కుండరరావు, ఇంటి చెవుకు తీసుకు వెళ్లారు. కుండరరావు ఇంటి ఎదురుగుండానే ఒక హోటలుంది. ఇద్దరూ ఆ హోటలులోకి వెళ్లి కాఫీ త్రాగుతూ కుండరరావు ఇంటికి చేసి చూడసాగాడు సి.వి.డి లలా. కాసేపటికి కుండరరావు ఇవతరికి వచ్చి తనకోసం వచ్చిన మిత్రులిద్దరితో ఏమో మాట్లాడి లోపలికి తీసుకువెళ్ళాడు. వెంకటప్పయ్యగారు మూర్తికి తన చూపించి గుర్తు పెట్టాడు. "సాయంత్రానికి మా కాంతానికి ఆతను కనిపించేటటు చేసి ఏర్పాట్లు చేస్తాను. అప్పుడు మీలునుబట్టి నీవు కానీ, నేను కానీ కాంతానికి ఆతనిని చూపిస్తాం. అందుకే నిన్ను ఇప్పుడు తీసుకు వచ్చా" నన్నాడు ఆయన. ఇద్దరూ ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు.

సాయంత్రం మూర్తికి ఎదురుగా పరు గత్తుకువచ్చారు వెంకటప్పయ్యగారు "తెలుసుకున్నావోయి. ఈవేళ రాత్రి ఆతను తన స్నేహితులతో బాటు సినిమాకు వెళ్తాడు. ఒకరివల్ల తెలుసుకున్నాను. కాంతాన్ని సినిమాకు తీసుకువెళ్ళే ఆతను తప్పక కనిపిస్తాడు" అన్నాడు. మూర్తికి చిరునవ్వు రాకుండా ఉండలేకపోయింది. ఆ సుందర రావునిదా ఈయన డిటెక్టివ్ గా పనిచేస్తున్నందుకు. చిరునవ్వు కప్పివుచ్చుకున్నాడు కాని వెంకటప్పయ్యగారు చూడనే మాత్రం. అన్నాడు: "నీకు నవ్వు వస్తోంది కదూ, నాయనా - నే నిలా అవస్థపడుతున్నందుకు. అవును నీకు నవ్వుగానే ఉంటుంది నాయనా. మరేం చేయను? మగవాడు ఎన్ని సంబంధాలు తోసివేసినా పరవారేదు. నైచెచ్చు ఆతనిలో ఏదో విశేషముంటుందనే భ్రమ కూడా కలిగి కట్నాల కూర్చుంటూ ఆతని నిలువ పెరగవచ్చు

కూడా. కాని అడదే అలా చేస్తే మళ్ళీ ఒక్క సంబంధం రాదనుకో. అందుకే ఈ తిప్పలన్నీని." ఇద్దరూ లోపలికి వచ్చారు. "సరే, ఏ సినిమాకు వెళ్తాడో కూడా తెలుసుకువచ్చారా" అని అడిగాడు మూర్తి. "నిన్న మీరు చూసేవచ్చిందే. 'కోవాడినే' నట. నవ్వు తీసుకువెళ్ళి రావాలి" అన్నాడు ఆయన. మూర్తి పెద్ద నిట్టూర్పు విడుస్తూ "చచ్చాం, మళ్ళీ అదే సినిమాకా! నిన్ననే తలనొప్పి వచ్చిందే. అందులోనూ నాకు నైరాగ్యంకూడా ఎక్కువ" అంటూ కాంతం వైపు తిరిగి నవ్వాడు. "మీరే తీసుకువెళ్ళండి అన్నాడు. "కాదు, కాదు నాయనా. నాకు కళ్ళ జబ్బుంది. సినిమా చూసే ఆనంద చాలా బాధపడవలసివస్తుంది. నీవే తీసుకు వెళ్ళిరా, నాయనా. నాకోసం యామాత్రం కష్టం తీసుకో నాయనా. అది మానీ పరే అంది అంటే రేపు ప్రార్థన చేసి వారింటికి పోయి సంబంధం విషయం తేల్చివేసుకుంటాను. రేపు సాయంత్రమే ఇంటికి ప్రయాణం. దానితో నీకు మాభారం తొలగి పోతుంది. ఈ సంబంధం కుదిరితే నీవే నని చెప్పకుంటాను" అంటూ మూర్తి చేతులు పట్టుకోబోయాడు. కాని మూర్తి "అయ్యో దీనికింత చెప్పాలి. అలాగే తీసుకు వెళ్తాను రెండి. ముందు భోజనం చేసి వెళ్ళే బాగుంటుందనుకుంటాను" అన్నాడు. అలాగే అందరూ పెండ్లరాళ్ళ భోజనం చేశారు. మూర్తి, కాంతం, రామం సినిమాకు బయలుదేరారు.

మూర్తి మళ్ళీ ఫస్ట్ క్లాస్ టికెట్ తీసికొన్నాడు. 'ఎక్స్ప్రెస్' దగ్గర కుర్చీల్లోనే కూర్చున్నాడు. ఎందుకంటే ఎవరు వచ్చినా వారి ముందునుంచే వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. అలాగే కొంతసేపటికి కుండరరావు తన స్నేహితులతో వచ్చి మూర్తివల్లె ముందరే కొంతసేపాగి, ఎక్కడో సీటు బాగా ఉంటాయో చూసుకొని, వాళ్ళకు ప్రక్కన కొద్దిదూరంలో కూర్చున్నాడు. మూర్తి సైగ చేసి కాంతానికి కుండరరావును చూపించాడు. కాంతం కుండరరావు కేసి ఒక్క రెండు ఊజాలు చూసి మొగం తిప్పివేసుకుంది. మూర్తి ఇంకా ఆతనికేసి చూపించసాగాడు కాని కాంతం అటు చూడనేలేదు మళ్ళీ. మూర్తి వెంటనే గ్రహించాడు = కుండరరావు కాంతం పరిక్షలో తప్పిపోయాడని. కాని కాంతాన్ని కొంచెంసేపు ఉడికించాలనే ఉద్దేశ్యంతో "అడుగు నాళ్ళతో మాట్లాడుతున్నాడు. ఆర ఆర నిలబడుతున్నాడు, అర ఇటే చూస్తున్నాడే"

అంటూ వ్యాఖ్యానం సాగించాడు. ఆఖరికి ఇంటర్ వెల్తు కౌంతం లేచి ఇంటికి వెళ్ళి పోదామంది. ఉండెమన్నాడు మూర్తి. ఉండెనంది కాంతం. మూర్తికి అసలు అంత కన్న ఉండాలని లేదు. అందువల్ల వెంటనే లేచాడు. రామానికి కదల బుద్ధివేయలేదు. అక్కను ఉండెమని బ్రతిమాలాడు కాని ఎవరూ తనమాట వివకపోయేసరికి మూలకు కుంటూనే ఆతనూ వచ్చి వేయవలసి వచ్చింది. దారిలో మూర్తి స్నేహితు డొకడు కనబడి "ఏరా, మూర్తి, రాత్రి ఖైదీ పత్రపు అనుమతి" అంటూ అతని చేత మూర్తి మూతినిద వేలువేసుకొని తన స్నేహితుని ప్రక్కకు లాగుకుపోయాడు. "గట్టిగా అవకురా. మాయింటికి చుట్టాలువచ్చాగా. అందరికీ ఇల్లుచాలదని అక్కడకు పోయి పడుకుంటున్నాను ఆంధ్ర" నన్నాడు. "పోనీ మూలో ఎవరో ఒకరి ఇళ్ళకు గాకూ డెయి" అని ప్రశ్నించాడు ఆ స్నేహితుడు. "మిమ్మల్ని అవసరంగా ఇబ్బంది పెట్టడమెందుకని అలా చేశాను" అని మూర్తి చెప్పగా "స్నేహితులుండే ఎందుకురా. ఈ రాత్రి సత్రపు అరుగు చేరానో డోకుగోను తెలుసా. మాయింటికిరా. నీకు ప్రక్క వేసి ఉంచుతాను" అని కాఫీ = స్నేహితుడు వెళ్ళిపోయాడు. కాని కాంతం మొదట్లో ఆత నన్న మాటలు వింది కాబట్టి మూర్తి దగ్గరకు రాగానే అంది "అయితే నిన్నా, మొన్నా ఎవరో స్నేహితులిద్దరు వెళ్ళాము అని చెప్పి సత్రపు అగుమిద పడుకున్నారా. ఈవేళనుంచి అలా చేయడానికి నిలులేదు. మాకోసం మీరు ఇబ్బంది పడడానికి నేనొప్పుకోను. ఈ రాత్రి మీరూ మా నాన్నకూ ఎవరగదిలో వక్క చేస్తాను. నేనూ, మారావం లోపల కంట గదిలో పడుకుంటాము" అలాగే చేతులు గానిలేండి" అన్నాడు మూర్తి. ముగ్గురూ ఇంటికి చేరారు.

వెంకటప్పయ్యగారు నిద్ర పోకుండా వాళ్ళకోసం ఎగురుమానూ కూర్చున్నాడు. కూతురు వస్తుంది, వచ్చాడని చెప్పుకుంది, మర్నాడే పెళ్ళిచూటలు మాట్లాడాలి అనే ఉత్సాహంతో ఉన్నా రాయన. "ఏం, అమ్మాయి ఆతన్ని చూసిందా, నాయనా" అని ప్రశ్నించారు మూర్తిని. "ఆ, చూసిందండీ" అన్నా డతను. "ఎలా ఉన్నాడంది" అని అడిగాడు, "మీరే అడగండి" అన్నాడు మూర్తి. "ఏమే అనాయా, ఎలా ఉన్నాడు, వచ్చాడా?" అని అడిగాడు కూతుర్ని. కాని కాంతం మాట్లాడలేదు. వెంకటప్పయ్యగారు కూతురిచేత ఉ అని పించాలనే ఆశ్రంతో "నాగా ఉన్నాడు కదూ" అన్నాడు. "ఆర, బాగానే

కుష్టు ★ బొల్లి

వర్తర మేహమప్పయ్య, పెగ, నవయ్య వ్యాధిలకు గ్యారంటీ దికిచ్చి, క్యాంటిన్లకు ఉదరము, వంహకు జి. ఎ. రెడ్డి టి కో. (రిజిస్టర్)

"రామ్మ రాక్షసుడు."

గోపాలవరం. మాయగోదావరి.

ఉన్నాడు - ఎత్తుపట్నం, పిల్లికట్నం, రాగి జాట్లూ - అంటూ ముక్కు ముడుచుకుంది కాంతం. వెంకటప్పయ్యగారు నోరు తెరచు కొని అలాగే ఉండిపోయారు ప్రతిమలా. మూర్తి కాంతానికి సుందరరావు నచ్చలేదని ఇదివరకే గ్రహించాడు కాని, ఆమె ఇంతలా వర్జిస్తుందనీ, ఇంతలా అసహ్యించుకుంటుందనీ ఊహించలేకపోయాడు. అతను గుర్తించలేదు సుందరరావుకు ఎత్తుపట్నం, పిల్లికట్నం, రాగి జాట్లూ మొదలైనవి ఉన్నాయని. కాంతం ఇళ్ళే పరిశీలించివేసింది. కాంతం చెప్పినవారంతా సుందరరావుకు అన్ని ఉన్నట్టే బాధపడక వచ్చింది అతనికి. వీరిద్దరూ ఇలా ఆశ్చర్యంలో మునిగిపోయి ఉండగా రామం ముందుకు వచ్చి "అక్కయ్యా, పురాణ వ్యక్తు"ల్ని చాలామందిని గుర్తుపట్టావు నీవు. కాని కిష్కింధాపుర ప్రముఖులందరినీ చూపించలేదు నీవు. ఈ సుందరరావుగారిని కూడా వారిలో -" అంటూంటే వెంకటప్పయ్యగారు "నువ్వు నోరు మూసుకు కూర్చో, వెధవా" అంటూ విరుచుకుపడ్డారు. తిండికోపం చూసి చల్లగా వెనక్కి తప్పుకున్నాడు రామం. వెంకటప్పయ్యగారు తీవ్రంగా అన్నారు: ఏమైనా సరే ఇదే నేను చూసే ఆఖరి సంబంధం. చేసుకుంటే ఇదే లేకపోతే మరొకటి నేను చూడను." కాంతం తల ఎత్తకండా నింకంగానే అంది: "నేనీ సంబంధం చచ్చినా చేసుకోను." సమాధానం విని వెంకటప్పయ్యగారు ఆగ్రహవేళంతో కొంతసేపు మాట్లాడలేకపోయారు. గుడ్డతో మింగేటట్లు చూడసాగారు. కొంతసేపటికి కొంత కోపం అణచుకొని అన్నారు: "ఇంతకన్న మంచి సంబంధం ఎక్కడ దొరుకుతుంది? ఏం, నాయనా, నీ వేమంటావు?" అని మూర్తిజైవుడు తిరిగి ప్రశ్నించారు. మూర్తి కొంచెంసేపు ఆలోచించి, ఒకసారి కాంతం జైవుడూని మెల్లగా అన్నాడు: "ఏమో, నాకు ఈ సంబంధం నాకానే ఉన్నట్లు తోస్తోంది. మిగిలిన అన్ని విషయాలూ మీ అమ్మయి కోరినట్లుగానే ఉన్నాయికదా. అందరిలోనూ నాకేమంత అనాకారిగా కన్పించలేదు. కొంచెం పట్టుఎత్తుకున్నా, కళ్ళు తేలికరంగుగా ఉన్నా అంత వికృతంగా ఏమీ కనిపించడంలేదే. అసలు ఏలాంటిదేని మని వెదకుంటాడు" మూర్తి తిండిని సమర్థించడంచూసి కాంతం చెదవి కొనుక్కుంటూ చేతిలో మేకజెను కాగితాలు విసురుతూ తిరగ వేస్తోంది. మూర్తి మాటలు విని వెంకటప్పయ్యగారు అసందంలో పొంగిపోతూ "బాగా చెప్పావు

నాయనా. నిత్యమలా ఉన్నవాడికి కూడా వంకలా? దీనివరసమానే అఖిరికి ఇంద్రుడికి కూడా వేటువంకలు పెట్టేటట్లుంది. అందం ఉండీ, అన్నీ ఉన్నవాడు వదిలేలకు తక్కువ తీసుకుంటాడా. ప్రతిదానికి రాజుకునూడుకుకావాలని ఉంటుంది. కాని జరగవద్దూ" అన్నారు. కాంతం కనుబొమలు చిటిచిమకొని అలాగే కూర్చుంది. మూర్తి కాంతంకి తిరిగి "పోనీ మీకు వెళ్ళి చేసుకోవాలని లేదా చెప్పండి. చదువు చదివి

విశిష్టంగా మేనా చేయాలని ఉంటే అలా చెప్పండి. అప్పుడు మీ నాన్నగారు బాధపడవలసినపనే ఉండదు" అన్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారు కాంతం మాట్లాడకముందే కూతురు తనమాటకొందన్న కోపంతో వెటకారంగా అన్నారు. "ఆ, ఉద్యోగం చేస్తుంది ఉద్యోగం! ఇంటర్ మీడియట్ చదివడమే గగనమైతే. రెండుసార్లు పరీక్షలు వల్ల చచ్చి చెడితేలుకు పాపయింది. ఇక ఈ విడ పెద్ద చదువులు చదువుతుంది -

శిష్ట సమయములో
నిజమైన మిత్రము
"కాఫియాస్పిరిన్"

Bayer's Red Envelope All-India
TRADE MARK
BAYER
Caffiaspirin
(TRADE MARK)
Each of the 2 tablets
Contains 5 grs. of Bayer's Aspirin B.P.
and 1/2 gr. Caffeine B.P.
MANUFACTURED IN INDIA UNDER LICENCE
BY FARBFABRIKEN BAYER A.G. LEVERKUSEN
BY GULE & CO. (HIND) LTD. DALAL

రామాయణము

ఉద్యోగం చేస్తుంది!" రామం మళ్ళీ ముందుకు వచ్చాడు: "అది కాదులేనాన్నా. అక్కయ్య నాకోసమని ఆగిందిలే. పానక లేకకాదు. నేనూ అక్కయ్య ఒక్కసారే ఇంటర్ మీడియేట్ పాసవుతాంతే" అంటూ డగానే కాంతం కోపం పట్టలేక "మనా నువ్వే తెలివిగలవాడవు లేవోయ్" అంటూ జాటుపట్టుకొని రామాన్ని వెనక్కి లాగేసింది. వెంకటప్పయ్యగారు మూర్తితో అన్నార "పోనీ అందగాడినేమానీ పెళ్ళి చేసుకోమంటే కేవలం అందం చాలదట. బి. ఇ.సి. ఎం. బి. బి.ఎస్సీ కావాలట. ఆస్తి కావాలట. ఈ గొంతెమ్మకోర్కెలకేమన్నా అర్థం ఉందా అని. దీనివైవాల్సిద్ధరూ ఇలాంటివేమీ కోరలేదు. నేను చేసినట్లు చేసుకున్నారు. కుటుంబం సంసారాలు చేస్తున్నారు. ఇక ఇలాకాదు. రేపు బాధున్నే వెళ్ళి వాళ్ళతో మాట్లాడి వస్తాను. వాళ్ళు తిప్పక నుముఖంగా ఉంటారని నా పూర్తి నమ్మకం." మూర్తి "అలా చేస్తే నే బాగుంటుందిలేండి. చిన్నవాళ్ళు ఒక్కొక్కప్పుడు అర్థంలేని ఎన్నడూ నేర చేరని ఆశలు పెట్టుకుంటారు. అటువంటిప్పుడు వాళ్ళను సరియైనదారిలో పెట్టడం న్యాయమే లేండి" అన్నాడు పెద్దమనిషి తరహాగా. కాంతం ఈ వాదాన్ని త్రోసి పారేసేందుకన్నట్లుగా "నేనీసంబంధం చేసుకోను, చేసుకోను" అంది గట్టిగా. వెంకటప్పయ్యగారు మళ్ళీ నిలువెత్తిన లేచారు. "చేసుకోవు! చేసుకోవు! చేసుకోక ఎంజేస్తావో చూస్తానుగా" అని అరిచారు. కాంతం అక్కడ ఉండలేక వడివడిగాపోయి మంచంమీద బోరగిలపడి మొగం తలగడలో దాచుకుంది. మూర్తి బయటికిపోవడానికి లేచాడు. కాంతం కదలలేదు. మూర్తి బయటికివచ్చి స్నేహితుడింటికి వెళ్ళిపోయాడు.

బాధున్న ఇంటికి వచ్చాడు. కాంతం మాత్రం లేవలేదు. మూర్తి స్నానాది కృత్యాలు పూర్తిచేసుకొని ఏవో పుస్తకం చదువుకోసాగాడు. అప్పటికి కాంతం లేవలేదు. ఇలాగే కూర్చుంటే వేళకు నోట్ల

మెతుకులుపడవని గ్రహించి రామాన్ని పిలిచి "రావోయ్ రామం మనమిద్దరమే వంట చేదాం, మరేంజేస్తాం?" అంటూ వంటింటి లోకి దానితీశాడు. కాంతం ఒక్కసారిగా జేపురించిన మొగంతో విసురుగా వచ్చి "మీ రిక్కడనుంచి నడవండి" అని చెప్పి స్నానం చేసివచ్చి వంట మొదలుపెట్టింది, బ్రతికాం రాబాబూ అనుకుంటూ మూర్తి ఒకమారు స్నేహితుని యింటికి పోదామని బయలుదేరాడు. వెంకటప్పయ్యగారు దొడ్లో ఎండలో కూర్చొని భగవద్గీత పఠిస్తున్నారు.

మూర్తి వెళ్ళిన మరికొంతసేపటికి అతని తండ్రి రాఘవయ్యగారు రైలు నుంచి దిగారు. సరాసరి కొడుకు ఇంటికి నడచి వచ్చారు. తిన్నగా లోపలికి ప్రవేశించారు. రామం మంచంమీద పడుకొని ఏవో బొమ్మల మేగజేసు చూస్తున్నాడు. కాంతం వంటింట్లో తిరుగుతోంది. ఎవరూ రాఘవయ్యగారి రాకను గమనించలేదు. రాఘవయ్యగారు కొడుకు యింట్లో కొత్త వాళ్ళనిచూసి కంగారుగా వెనక్కి వీధిలోకి పరుగెత్తారు. "ఇదేమిటి వీడిల్లు మారాడా ఏమిటి చెప్పా? ఉత్తరమేనా రాకాడు కాదు" అనుకున్నాడు. ఒకరిద్దరిని అడిగారు మూర్తి ఎక్కడకు మారాడని. "ఎక్కడకు మారలేదు. పాత ఇంట్లోనే ఉంటున్నా" అన్నాడు వాళ్ళు. రాఘవయ్యగారు ఏమీ అర్థంకాక సందేహిస్తూనే మెల్లగా ఇంటిగుమ్మం మెట్లెక్కసాగారు. కాంతాన్ని చూసి మళ్ళీ గడపదగ్గర ఆగిపోయారు. కాంతం అయిన్నిచూసి "ఎవరికోసం వచ్చారు" అని అడిగింది. "గోపాల కృష్ణమూర్తి." అంటూ అస్పష్టంగా అన్నారాయన. "ఇప్పుడే ఎక్కడికో వెళ్ళారండి కానేపటిలో వస్తారు. మీరు కూర్చుంటారా, మళ్ళీ వస్తారా" అని అడిగింది కాంతం స్పష్టంగా చదువుకున్నది కాబట్టి. రాఘవయ్యగారి మనస్సులో క్షణంలోనే నేయి అనుమానాలు బయలుదేరాయి. "ఎవరిమే? తన కొడుకు ఇంట్లో ఎందుకుంది? ఇంత దాటిగా జవాబు చెప్పింది" అని ఆశ్చర్యంతో అనుమానంతో మాట్లాడలేక వెనక్కి తిరిగారు. మూర్తి కనుపించాడు. అయిన ఆశ్చర్యంనుంచి తేరుకొని అతన్ని అడిగేలోగానే మూర్తి "ఎప్పుడొచ్చావు, నాన్నా" అంటూ లోపలికి నడిచి వెంకటప్పయ్యగారిని పిలిచి అయనను గురించి చెప్పాడు. రాఘవయ్యగారి గుండె తేలికయింది. ఎంత పారబాటవును! అద్భుత వశాత్తూ నాలుక జారలేదుకాని! అనుకు

న్నాడు. వెంకటప్పయ్యగారు "మీరు రాకడం చాలా సంతోషం కలిగించింది. మీ అబ్బాయి మాకు దేవుడిలా దొరికాడు. చుట్టాలన్న ఎక్కువ తోడ్పడుతున్నాడు. లేకపోతే మేమెన్ని ఇబ్బందులు పడవలసి వచ్చునో—ఇంతకీ మీరు వచ్చినవని?" అని ప్రశ్నించారు. "ఏమండండీ, వీడి భార్యపోయి నాలుగేళ్ళయింది. అది బ్రతికున్నాన్నా తన సుఖపడలేదు, వాడినీ సుఖపెట్టలేదు. అనుభవంతో వీడు మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోనంటున్నాడు. ఎన్నో సంబంధాలు వస్తున్నాయి. ఎన్ని వచ్చినా ఒప్పుకోవడంలేదు. కాని వాడిలా ఉండి పోతే మేమెలా ఉరుకోగలముండీ. వెంగతో తలడిలిపోతున్నాం, ఎలాగో వాణ్ణి ఒప్పించి పెళ్ళిచేద్దామని వచ్చానండీ" అని చెప్పారు రాఘవయ్యగారు. ఇంకేముంది, ఇద్దరూ ఒకేసితిలో ఉన్నారు. ఒకరి కష్ట గుఱా లోకరు చెప్పకుని పదినిమివాలలో ప్రాణస్నేహితు లయిపోయారు వెంకటప్పయ్యగారు, రావయ్యగారును.

భోజనాలదగ్గర వెంకటప్పయ్యగారు మూర్తిని ప్రశ్నించారు "ఏం నాయనా, మూర్తి. మీ నాన్నగారు వచ్చారు. మరి ఏమంటావు? మీ నాన్నగారు చెప్పిన సంబంధం నా దృష్టిలో అన్నివిధాలా బాగానే ఉన్నట్లుంది. దానికి నీ అభ్యంతర మేమిటి?" "ఏమీలేదండీ. పెళ్ళిచేసుకోదలడలేదంటే" నన్నాడు మూర్తి. "కాంతానికి మూర్తిమీద తిరుగుదబ్బు కొట్టడానికి ఇంకాకాలం కనిపించింది. "నా విషయంలో అంతకుముందు ఏవేవో చెప్పారే. ఇప్పుడు 'నా విషయంలో ఏం చెప్పారు?' అని అడిగింది. "నేను సంబంధం విషయంకాదు, చెపుతున్నది. పెళ్ళిచేసుకోవడమేమనీ ఈ సంబంధమే చేసుకోవచ్చు. ఇదేకాదు మరే సంబంధమైనా మా అమ్మకి, నాన్నకి నచ్చి చేసుకోమంటే చేసుకుంటాను. కాని నాకు అసలు వివాహం చేసుకోవాలనే ఉత్సాహం లేదని నేను చెబుతున్నాను" అన్నాడు మూర్తి బాధతో ఏవో వెనకటి అనుభవాలు స్ఫూరించుకుంటూ. "ఇప్పటినుంచీ నీకే వైరాగ్యమేమిటి నాయనా? అన్నివిధాలా నీవు ఇంకా చాలా అనుభవించవలసిన వాడవు, అనుభవించగలవాడవు కూడాను. ఎవరో ఒక్కరికల్ల ఏవో బాధ కల్గిందని, అందరివల్లా అదే బాధ కలుగుతుందనుకో తూడదు నాయనా, అసలు మానవుడి జీవితం సుఖదుఃఖాల కలయిక నాయనా, మానవుడెప్పుడూ ఆత్రో జీవిస్తాడు. వెనకటి కష్టాల్ని మరిచి కొత్త సుఖాలకోసం ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటాడు. లేక పోతే ఈ లోకంలో బ్రతుకే దుష్కరమవుతుంది

నాగసింహ లేహ్యము

కుంగారు చేర్చబడింది. మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల పద్మమును హరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 తు|| డబ్బి రు. 3-4-0 బోస్టెజు 15 ఆ. డి. సి. ఏ. గ్రీకం పెని. "ఆయుర్వేదసమాజం" పెరిడేసి-స్కెల్లారు బిల్లా.

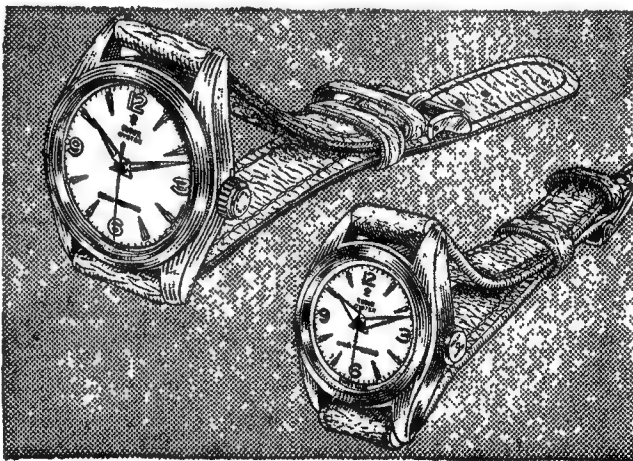
నాయనా. అందువల్ల వైరాగ్యంవదిలి నలుగురికీ ఆనందకరమైన పనిచేయి, నాయనా" అంటూ కొంచెం వేదాంత భోరణిలో మాట్లాడి రాఘవయ్యగారివైపుకు తిరిగి "మీ వాడికి మీరు చెప్పిన సంబంధం విషయంలో అధ్యంతర మేమీ లేదని చెప్పుతూ నే ఉన్నాడుగదా. ఇక మీరేమీ చింతపెట్టుకోక ఆ సంబంధమే స్థిరపరచివేయండి" అన్నారు. కాంతానికి మూర్తిమీద మళ్ళీ తిరుగుబెట్టుకొంటేందుకు అవకాశం కనిపించి "అవునండీ, అలాగే చేసివేయండి. ఇప్పుడు ఇలా ఉన్నా కొన్నాళ్ళకు ఆయన మనస్సు అదే పూరుతుంది లేండి" అంది. మూర్తి మాత్రం తన పట్టు విడువలేదు. "లాభంలేదు నాన్నా. నాకోసం నీవేమీ ప్రయత్నం చేయకు" అన్నాడు మెలగా. "లాభం లేదేమిటా? మీ అన్యూనికోసం ఎంత బెంగపెట్టుకుందో తెలుసా. అన్నమానూ నిన్ను తలచుకుంటూ నిడుస్తోంది. నాకు మాత్రం ఏం సంతోషం ఉంటుంది నీ నిలా ఉంటే. కొదవరావు అదే పనిగా బ్రతికూలుతున్నాడు తన కూతుర్ని చేసుకోమని. మన మేదో పెట్టునని చేస్తున్నామని కూడా అనుకొని ఇంకో విడువదలు ఇస్తాననికూడా అంటున్నాడు" అని రాఘవయ్యగారు చెబుతూంటే వెంకటప్పయ్యగారు ఆయన నాసి "ఎందుకండీ వీళ్ళతో ఇంతగా చెప్పడం. మా కాంతం కూడా ఇలాగే పెంకతనం చేస్తోందిగదా. అయినా ఇప్పుడు వెళ్ళి ఆ సంబంధంవారితో మాట్లాడి అన్నీ స్థిరపరచి వేయాలనుకుంటున్నాను. మీరూ అలాగే చేసివేయండి. మీవాడికి కొత్త పెళ్ళాం మొగం కనిపించేటప్పటికి ఎక్కడి వైరాగ్యం అక్కడికే మాయమవుతుంది లేండి" అంటూ నవ్వి "భోజనం చేసిన తర్వాత ఇద్దరం అలా పోయి అన్నీ ఆలోచించుకుందాం. ఆపైన నేను చెప్పిన మా అమ్మాయి సంబంధం వారి ఇంటికి వెళ్లి వద్దాం" అన్నారు. "అలాగే" నన్నారు రాఘవయ్యగారు. ఇద్దరూ భోజనం చేసి బహుదైవపుకు బయలుదేరారు. మూర్తి మొగం చిట్టించుకొని త్వరత్వరగా అఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు.

సాయంత్రం ఆరిన తిరిగివచ్చిన కొద్ది సేపటికే వెంకటప్పయ్యగారూ రాఘవయ్యగారూ వచ్చారు. కూడా ఒక బ్రాహ్మణుడు ఉన్నాడు. ముగ్గురూ కూర్చోని పంచాంగం తిరగజేసి వివాహ ముహూర్తాలు చూడసాగారు. కాంతం తన ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా నేతనభవిష్యత్తు నిశ్చయం కాబోతోందని విచారంగా చూస్తూ కూర్చుంది. మూర్తి కూడా కొద్దికొద్ది

తనకు కూడా అలాగే అవుతుందని తలచుకుంటూ విచారంగా కూర్చోని చూస్తున్నాడు. ముహూర్తాలు చాలా చూశారు. ఆఖరికి ఒకటి బాగా కనిపించింది "బాగుంది కాని పదిహేను రోజులే వ్యవధి. నేనైతే వ్యవధిలోనే అన్నీ చేసివేసుకోగలను నాకు పలికేవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారు" అన్నారు రాఘవయ్యగారు. "నాకూ ఉన్నారండి. పదిహేనురోజులు దివ్యంగా సరిపోతాయండి." అంటూ బ్రాహ్మణుడు గొణగడం చూసి తాంబూలం అరటిపండ్లూ తీసుకొని "మరి మళ్ళీ ముహూర్తం చాటి పోతుంది ఇది తీసుకోండి బావగారూ" అంటూ వెంకటప్పయ్యగారు తాంబూలం రాఘవయ్యగారి చేతిలో పెట్టారు. మరొక తాంబూలం తీసుకొని మూర్తివైపుకు చేయి

చాపారు. కాంతం, మూర్తి ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డారు. మళ్ళీ చిట్టకున్న ఒకటి మొగా లాకరు చూసుకున్నారు. కాంతం మూర్తి కళ్ళలోకి ఒక తుణుం చూసి ఇట్టే సిగ్గుదొంతరిలలో మురిగిపోయి, చీరకొంగు స్లోస్లో పెట్టుకొని తల వంచుకొని వంటింట్లోకి పరుగెత్తింది. మూర్తి ఇంకా ఆశ్చర్యం నుంచి లేరుకోలేదు. అంతలోనే అరిచి ఆపుకుందామన్నా ఆగక చిరునవ్వు ఆరిన మొగమంతటా పన్నెల ప్రాకినట్లు ప్రాకి పోయింది. రామం హుషారుగా గంతులే కాదు: "బలే, మామయ్యవల్లా బావ వయ్యావు! బాగుంది! ఇక నేను కూడా మీతోనే మకాం. వచ్చే యేడు ఈ ఊరికా రేజిల్లోనే చేరుతాను. నాకీ ఊరునచ్చింది" అన్నాడు సంతోషం పట్టలేక. ★

రెండూ వాటర్ ప్రూఫ్ వాచీలు— మరియు అవి రోలెక్స్ తయారే

మగవారికి బాగుండేది ట్యూడర్. దాని వాటర్ ప్రూఫ్ కేసు రోమన్ అతి చిచ్చితముగ వదలే 17 జూయలర యంత్రమును దుమ్ము, మలినము మరియు పిటిమండి మరక్షితముగా మంచును. బయట పని గం ఆదవారికి ట్యూడర్ ఆయస్డర్ మేము నిఫార్సు చేస్తాము. ఇది సంవత్సరముల తరచి పనిచేయును. మా వద్దనున్న అన్ని రకముల ట్యూడర్ వాచీలు వచ్చి చూడండి. రోలెక్స్ తో మికు ఉచితముగ క్యాటలాగు పంపుటకు సంతోషిస్తాము.

వాచీలు
జెనీవా, స్విట్జర్లాండ్ లో
తయారైనవి

చివరి ఇండియాలో ఏకైక డిస్ట్రిబ్యూటరు:
మెస్సర్స్ పి. ఆర్. ఆండ్ సన్స్ లిమిటెడ్.
హౌబ్ రోడ్, మద్రాసు

వనితాలోకం

భార్యలు బానిసలా?

“మీరవ్వడూ మాయింటికి రారు. అంత తీరికలేకుండా ఎంతేస్తారన్నా పగలంతా?” అంటుంది అన్న పూర్వమ్మ నరకే ఎప్పుడూ కనబడ్డా.

“నలుగురు పిల్లలుగలయిందీ మాది. ఏనో ఒకపని సరిపోతూ ఉంటుంది” అని సరళ నవ్వుతుంది.

“నీకేనా పిల్లలు - మాకు లేరా? మాయింట్లోనూ ఏడుగురు పిల్లలున్నారు. అయినా నేను మధ్యాహ్నపునే సాయం త్రెపునే ఉరికేనే ఉంటానే! మధ్యాహ్నము ఏమీతోడక అట్లా ఎవరింటి కయినా తిరిగివచ్చా వస్తాను”

అమాటలకు సరళ నవ్వుతుంది.

ఉదయము తొమ్మిదిగంట లయ్యేసరికి సరళయింట్లో పిల్లలన్నా నాలు భోజనాలు అయిపోతాయి. అందరూ స్నానం చేసి పోతారు. ఆ తరువాత మరోగంటకు పెనిమిటిని అట్టిసుకు పంపిస్తుంది. అంతా వెళ్ళి పోయినతరువాత ఉదయము తొండరపాటున తీసి పడవేసినసామానులన్నీ పర్వకొని భోజనము చేస్తుంది. పగటివేళ నలుగురుపిల్లలలో ఎవరినో ఒకరిని బట్టలు రిపేరు చేయవలసి వస్తుంది. అది కాకపోతే, పెనిమిటి కొట్టకో ప్యాంట్లకో గుండీల కోట్లవలన

ఉంటుంది. వాటిపని అయినతరువాత ఆ క్రిందటిదినము సబ్బుతో కుర్చుముగా ఉరికి గంజిపెట్టినబట్టలను ఇచ్చి చేయవలసి ఉంటుంది. ఈపనులు ముగించుకొని గడియారము చూస్తే మూడువాటి ఉంటుంది. అప్పుడామె ఏనో ఆలోచించి చిరుతించి కాఫీ తయారుచేసి పిల్లలకొరకు ఎదురుచూస్తుంది. పెనిమిటి ఒకగంట ఆలస్యంగా వస్తాడు. ఈలోపల పిల్లలు రావటము, తల్లిపెట్టినది

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

తినటము, జరుగుతుంది. పిల్లలలో ఆడుకొనే పిల్లలు ఆడుకొంటే పెద్దపిల్లలు కాస్త తల్లి దగ్గరచేరి, ఆమె చేపేపనిలో సహాయ పడుతూ ఉంటారు. అందరూ కలిసి గజ గజా వంటచేసి అక్కడ పెట్టుకొంటారు. అయిన వచ్చేసరికల్లా అందరూ తీరికగా ఉంటారు. కాఫీ ఫలహారము అవుతుంది. తల్లి దండ్రీ కథలు చెప్పుకుంటూ కూర్చో వటమో లేక ఎక్కడికయినా వెళ్ళటమో అవ్వడవ్వడం ఉండనే ఉంటుంది. పిల్లలు ఎవరిపనులలో వాళ్ళు నిమగ్నలవుతారు.

తల్లి తండ్రి ఎక్కడికైనా వెళ్ళేటప్పుడు పిల్లలకేమి చెప్పిపోతారో - అంతే.

నిజానికి సరళ పెనిమిటి లెచ్చేవి రెండు వందలకు పైనే మూడువందలకు లోపు. అయినా చూసినవాళ్ళు ఏ అయినారు వందల వస్తాయో ననుకుంటారు. వానికి కొరణము సరళ పిల్లలు ఇచ్చి బట్టలు వేసుకుంటారు. పేరంటాలకు పార్టీలకు అందరిలాగే మంచిబట్టలు చాటుగా కట్టుకుంటారు. లెక్కగా మూడునాలుగు జతలున్నా ఎన్నో ఉన్నట్లుగా వాడుకుంటారు. ఆయనైనా ఎప్పుడూ వేసుకొనేవి రెండుమూడు నూటయినా నలగనివీ మాయనివీ వేసుకొంటాడు. పిల్లలుగల యింట్లో ఇంతకుభ్రత బట్టలలో చూపించాలంటే పట్టణాలలో నెలకు పాతికరూపాయలైనా ఖర్చుపెట్టవలసి వస్తుంది. కాని సరళ నిజానికి బట్టల క్రింద ఆరు ఏడు రూపాయలుకూడా ఖర్చుపెట్టడు. సబ్బువాడి నీలిమందు కొంటుంది. ఒక పండుగకు ఆయన చీర కొని తెట్లా నంటే ఒక ఇచ్చిపెట్టే కొనియివ్వమన్నది. రోజూ వరినూకలతో గంజితిస్తుంది. మనీలే నీళ్ళలో సబ్బు చూరచేసి బట్టలను నానబెట్టుతుంది. కొన్ని గంటలు వానినతరువాత ఎక్కువ శ్రమలేకుండా ఉడికి నీలిమందు నీళ్ళలో జాడించుతుంది. ఆ తరువాత గంజి పెట్టుతుంది. ఇ చిన్నయింట్లోనే ఈమూల నుంచి అమూలవరకు తాడుకట్టి ఈ బట్ట

లన్నీ ఆర వేస్తుంది. ఆరగా నే తీసి మడతలు పెట్టి తాను విప్పి భద్రపరుస్తుంది.

పిల్లలుగల యిల్లని వాయిదాలమీద బట్టలు వుట్టే మిషనుకొన్నది. పిల్లలవి పెద్దలవి

బట్టలు చేతనయినమటుకు ఆమె, పిల్లలు కుట్టిపడవేస్తారు

సరళకు యూనివర్సిటీ డిగ్రీలు లేవు. శాస్త్రీయమైన దర్పలలో పాల్గొనలేదేమో

గాని వార్తాపత్రికలు చదువుతుంది: అర్థము చేసుకొనగలుగుతుంది. హిందీ తెలుగు ఇంగ్లీషు భాషలలో చక్కగా మాట్లాడగలదు.

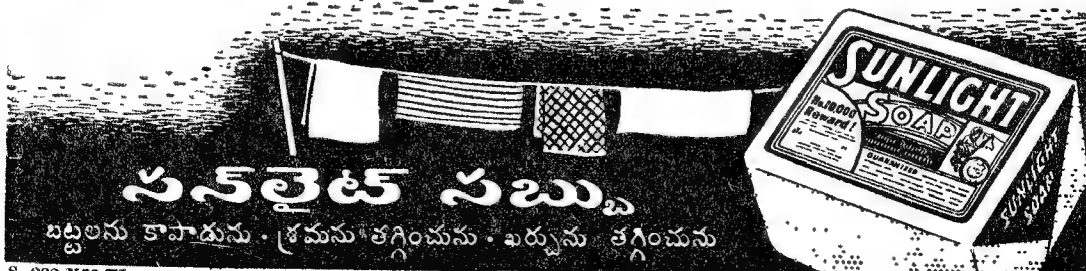
త్వరగా నురగను తెచ్చు సన్లైట్ బాద కుండ తెల్లగాను మరియు ప్రకాశవంతముగాను ఉతు కును

మీ బట్టలను సన్లైట్ తో ఉతికినచో మరింత ఎంత సులభముగా దొర్లిపోతుందో మీరే చూడండి. కొద్ది నిమిషములలో మీ తెల్లని బట్టలన్నియు (రుమాలునుండి దుప్పట్లు వరకు) ప్రకాశవంతముగా తెల్లగా నగును! మరియు సన్లైట్ తో ఉతికుట వలన మీ బట్టలు ధారకాలము విలంబిండును.

“దీనిని బాగా జ్ఞాపకముంచుకొనండి— సన్లైట్ నమ్మి రంగు బట్టలను తళతళముని మెరసేటంత ప్రకాశవంతముగా నుతికేటట్టు మరేదియు నుతుకదు. సన్లైట్ సమ్మినుండి త్వరగావచ్చు నురగ బట్టలను బాదకుండగనే వాటిలోని మరింతమును తరిమివేసి వాటి అసలు రంగును తిరిగి తెచ్చుటను మీరే చూడండి.”

సన్లైట్ సబ్బు

బట్టలను కాపాడును. శ్రమను తగ్గించును. ఎరువును తగ్గించును

★ భార్యలు బానిసలా? ★

సరళకు అలోగ్యము సరిగా లేనివాడు అయిన, పిల్లలు యింట్లోనే ఉంటారు. పని అందరూ కలిసి చేసుకుంటారు. సరళ యింట్లో అందరూ పనిచేయగలవారే. వాళ్ళ యింటినినూ సే సహకారస్థంగా కనబడు తుంది. వాళ్ళయింట్లో సనిచేసుకోవటానికి ఎవరూ బిడెయపడరు. న్యాయితీగా భావించరు. ఒకరికొకరు లోకువ అని అనుకోరు. కాగా తమపని తాము చేసుకోగలుగుతున్నామని తృప్తిగా ఉంటారు.

కాని ఇరుగుపొరుగు ఆ యింటినిగూర్చి చాలా విచిత్రముగా చెప్పుకొంటారు. సరళ పెనిమిటి ఆమెను ఎక్కడోకి వెళ్ళనియడనీ ఆమెచేత బానిస చాకిరి చేయిస్తున్నాడనీ, చాకిరికి బట్టలన్నీ చెయ్యనివ్వడనీ అనుకుంటారు. "అన్ని పనులకూ నోకరులను పెట్ట

కూడదా - ఆమెను గౌరవముగా మాడ కూడదా" అని నవ్వుకుంటారు.

కాని సరళను నూపినవిన్న ఆన్న పూర్వము గారియింట్లో ఆ మగు పనే కనవడదు. పెనిమిటితచ్చిన సాలుగుపందలలో చాకిరీ రూపాయలు చాకలివాడికి బింతాయి. కాని పిల్లలు ఎప్పుడూ మానెననీ ముడుచుకొని పోయిననీ గుండీలుపోయిననీ చేసుకుంటారు. బట్టలు ఎప్పుడూ కొంటూనే ఉంటారు గాని ఎక్కడోకియినా వెళ్ళాలంటే వేసుకోవటానికి ఏమీ కనవడవు. చేతి క్రింద నోకరులను పెట్టుకుంటుంది గాని ఏ పని చేశకు కాదు. పిల్లలు పెద్దలు ఇబ్బంది వదునూ ఉంటారు. బట్టలు మానీ పని మాననట్లు బుట్టలో పెట్టి మూతి వేస్తారు.

ఆ చాకలి పది కోజుల కొకసారి రావాలి, ఆ మూత తెరవాలి.

నాలుగు గడులూ వ సారా ఉన్నా యింట్లో కూర్చోటానికి చోటు ఉండదు. అన్నీ సామాను గడులుగానూ అన్నీ పడక గడులుగానూ కనబడతాయి. ఇంకా పెద్ద ఇల్లయితే గాని శుభ్రముగా పెట్టుకోవటానికి వీలుగా ఉండ దంటుంది.

అయితే ఆన్న పూర్వము సౌకృతిం త్రొవ్వి గురించి చర్చించినట్లుగా మరొకరు చర్చించలేరు. సమాజ సేవను గురించి వాదించినట్లు మరొకరు వాదించలేరు. స్త్రీ పురుషులలో ఎవరు అధికులో ఆమె ఉపస్థాపించినట్లు మరొకరు ఉపస్థాపించలేరు.

ఆమె అనేది విమటంటే పురుషుడు స్త్రీచేత యింట్లో చాకిరి చేయించకపోతే నోకరులను పెట్టుకోకూడదా? ఆమెను ఈ కాలములో కూడా బానిసలాగే చూడాలా? అని.

కుటుంబముక సహకారస్థం. చానిలో నివసించే వారందరు సహకార స్థులవంటి వారు. సమాజగౌరవమూ సమానాధికారమూ గలవారు. ఎవరికి చేతనైన పని, ఎవరికి వీలుగా ఉన్న పని వారు చేయవలసినదే. ఆ సంస్థలో ఎవరయినా ఊరికే సోమరి పోతులవలె కూర్చోటము ఆ సంస్థయొక్క అభ్యుదయానికి భంగకరము. భార్యాభర్తలు ఒకరికొకరు గౌరవనీయులు. ఒకరికొకరు అధికారులు. కాస్త్రాలుకూడా ఈమటను ఒప్పుకొన్నాయి. మహాశుక్రుకూడా దీనిని కొన్నలేదు; కాగా పెనిమిటిని మంచి మార్గానబెట్టి అధికారముకూడా భార్యకే ఒప్పగించాడు. భార్యాభర్త రెద్దరూ ఒకరి కొకరు కావలసినంత చాకిరి చేసుకోవచ్చు. ఒకరికొకరు ఎంత గౌరవనీయులూ అంత బానిసలు. ఆ సంస్థములో పురుషుడు చాకిరి చేయించేవాడు స్త్రీ చాకిరి చేసేది అన్న భావము ఉండకూడదు—ఉండదు—ఉంటే దానిని నశింపచేయాలి. ఒక యింటిలో ఒకరికోసం ఒకరు చేసుకొనే పనులలో స్వామిభృత్యభావము ఎంతమాత్రము ఉదయించకూడదు.

పనులలో అనేకరకాల సంబంధాలతో సేక భావాలతో చేసేవి ఉంటాయి. పెద్ద వాళ్ళకు చిన్నవాడు భక్తిగౌరవాలతో, ప్రేమాభిమానాలతో సేవచేస్తారు. తలిదండ్రులకు వృద్ధాప్యంలో బిడ్డలు సేవచేసుటములో ఇమిడిఉన్న భావము ఇదే.

తలిదండ్రులు తమ బిడ్డలకొరకు కష్టపడటము ఒకరి మెప్పులకొరకు కాదు; అది బానిస చాకిరి అంతకంటే

మీరు ఎప్పుడు రుచి చూడని చాలా మంచికాఫీ...

అ! అదే ఈ శుద్ధమైన కాఫీ ఉపయోగాలు. ఇంపైన మహానకత బం మునిచ్చును. ఎన్నో కష్టాల కాఫీ యగును. అందుకే, వేలకొలది ఫ్రెష్ ఎట్ట తేలిక పూర్ కాఫీ కొంటారంటే అది నితకాదు. ఎట్ట తేలిక పూర్ కాఫీ కావాగా, గాలి చొరనట్లు ప్యాక్ చేయబడి 1 పా, 3 పా, 7 పా బిన్నులలో దొరకును. నేడే ఒక బిన్ను కొనండి.

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్, కోయంబత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా

ఫ్రెష్ ఎట్ట తేలిక పూర్ కాఫీ : మహాబాద్ సెగర్; మనస్సు, ముత్యాలు యి సన్ను, జనరల్ మర్చంట్లు. కాకినాడ ఏజెంటు శ్రీ కరణం హనుమంతరావు, మర్చంట్లు, తిరుమలరావు వీధి, గాంధీనగరం.

ఫ్రెష్ ఎట్ట తేలిక పూర్ కాఫీ ప్రతి యొక్కరు కొనదగు చక్కని కాఫీ

STC 4007

కాదు. పసిబిడ్డలకొరకు, తల్లి ఆహారాంత్రాలు కష్టించటానికి మలమూత్రాలను కడిగి శుభ్రపరచడానికి కారణము ■ బిడ్డల మీద ఆమెకు గల ప్రేమే. వృద్ధాప్యములో ■ సంతానమే ఆమెకు సహకరించటములో అనవజములేదు. ఇదికూడా సహకారభావమునే స్ఫురింపజేస్తున్నది.

రోగికి పరిచర్య చేయటములో సర్దుకున్న భావము బానిస భావము కాదు. అసహాయుడు బాధపడుతున్నాడనే జాలి సానుభూతితో చేసే సేవ అది. ఆమె సేవాభావముతో, ఉద్యోగరీత్యా, బాధపడేవారికి జాలితో పరిచర్యచేస్తుంది. ఆమె వృత్తిని న్యూనతగా భావించ నవసరములేదు. అది గౌరవనీయమైన వృత్తులలో ఒకటి.

ఎవరింటిపనులు వారు చేతనయినంత వరకు చేసుకోవటాన్ని న్యూనతగా భావించటము ఆభుదయకరము కాదని మనజేకములో ప్రబోధముచేసిన వ్యక్తి గాంధీమహాత్ముడు. సబర్బత్ ఆశ్రమవాసులందరూ ఎవరికి నియమించబడిన విధులను బాధ్యతలను వారు నిర్వర్తించవలసినదే. పనిచేయనివారు అక్కడి నివసించటానికి వీలులేదు. పనిచేయటములో ఉన్న గౌరవ స్వాతంత్ర్యములను గురించి ఆయన తీరినప్పుడు ఆశ్రమవాసులకు ఉపన్యసించుతూ ఉండేవాడు. హరిజన, యంగిండ్లియా పుత్రికలలో ప్రావృతా ఉండేవారు:

అయినా మనజేకములో కష్టపడి పనిచేసుకోవటము న్యూనతగానే యింకా భావిస్తున్నారు. అవకాశమున్నంతవరకూ సేవకులను నియమించుకొంటూనే ఉన్నారు.

విజ్ఞానంలో ఇంటినాకరుల సంఖ్య చాలా తగ్గిపోయింది. ఎవరింట పనులు వాళ్లే చేసుకొంటారు. సాటిమానవుడిచేత ఇంటిపనులను చేయించుకోవటము జాతి కవమానకరమని భావిస్తారు. సాటి మానవుడికి ఇంటి చాకిరి చేసి డెబ్బు సంపాదించటము తనకు అగౌరవమని సామాన్యపౌరుడు భావిస్తాడు. ఆతడు ద్రవ్యార్జన మరొకవిధముగా చేస్తాడు.

సంపూర్ణ కేరళ సాహిత్యం

*40 పుస్తకాలలోనూ...
14 సంపుటములుగానూ...
తెలుపడినాయి/విస్తారము

గౌరవితామండలి విజయవాడ

అక్కడక్కడ ఇంటినాకరులు లేకపోలేదు. వాళ్లు చాలా గౌరవముతో పనిచేసి వెళ్లిపోతారు.

దురదృష్టవశాత్తూ మనజేకము అంతగా పార్శ్వమికముగా అభివృద్ధి చెందలేదు. ప్రజలకు గౌరవముతో జీవించటానికి అవకాశాలు అంతగా లేవు. భుక్తికొరకు ఎంత నీచపుపనులకైనా సమ్మతించవలసివస్తున్నది. మనకు నిరంకుశత్వముపోయి ప్రజాస్వామికము చచ్చినదనుకుంటున్నామని అన్ని విషయాలలో రాలేదు. పౌరసత్వపుహక్కులలో పాలు మానవుడికి గౌరవముగా బ్రతకటముకూడా జన్మహక్కు నన్న భావము మనలో ప్రబలము కావలసి ఉన్నది.

పూర్వము మనజేకములో రాజ్యము ఒక సహకారసంస్థగా ఉండేది. ఆ రాజ్యానికి దైవబలము సాధించడానికి సంఘానికి విద్యాబుద్ధులు గరవటానికి బ్రాహ్మణులు, భుజబలముతో సంఘాన్ని రక్షించటానికి శూత్రయులు, వాణిజ్య వ్యాపారము చేసి ఆర్థిక పదుపాయాలను ఇసుముడింప చేయడానికి వైశ్యులు, భూమిని సాగుబడిచేసి ఆహార ధాన్యాన్ని పండించడానికి రైతులు, ఇట్టలను నేయడానికి సాలెవారు, అందరికీ పాత్రలను తయారుచేయడానికి కుమ్మరి కంచరి వృత్తులవారు ఇళ్లు కట్టేవారు, మంగలివారు, చాకలివారు ఇన్ని రకాలుగా, ఇన్ని వర్గాలుగా ఏర్పడి సహకార భావముతో సంఘాన్ని రాజ్యాన్ని పోషించుకొంటూ, రక్షించుకుంటూ ఉండేవారు. ఈ వృత్తులలో ఎవరి బాధ్యతలను వారు గౌరవముగా నిర్వర్తించుకొంటూ ఉండేవారు. ఈవిధముగానే సమిష్టి కుటుంబాలు కూడా సహకార సంస్థలుగా ఉండేవి.

ప్రస్తుతము మనకు సంఘములో గాని సమిష్టి కుటుంబములో గాని సహకారము ముందుకైనా కనబడదు. సంస్థలు మాత్రము వామమాత్రముగా కనబడుతున్నాయి. సహకారభావము నశించిపోవటముతో జేకము అరిష్టముల పాలయినదని చాలామంది అనుభవజ్ఞుల అభిప్రాయము.

ప్రేమిధముగా కుటుంబాలలో కూడా పరస్పర సహకారభావము నశించిపోవటము విమాత్రము శుభదాయకము కాదు. కుటుంబములో ఏ ప్రేమ అయినా తనవంతు కష్టము చేయనిది సదుపాయములు అనుభవించటము ప్రాప్త స్వాతంత్ర్యానికి భంగమని తెలిసికోవలసిందిగా సహకార భావము చాలా ముఖ్యము.

హమాం నాకు ఆంధ్ర

యష్టమైనది ఎందుకంటే

అది నాకు ఎంతో

ఉపయోగము

విస్తున్నది!

(దీని పొదుపునకు మరే మీది యిష్టంలేదు... ఎందుకంటే ప్రతి దినం ఎంతో కాలము వచ్చును!)
అది మంచి సబ్బు అని మీరు విన్నయినాకే తెలుసు. ఎందుకంటే అది తాళ శుభాదే

ఇండియా పెట్రోలియం, ఇండియా నిర్మాణ క్రీంద, ఇండియాలోనే కాయారపుతున్నది.
శ్రీ. డి. ఎస్. ఎస్. కరియార్ లాస్ గారి తాతా స్పీడ్స్ రెహ్మా ఫులి మంగళవారము. లక్ష్మీవారము, కవివారముల రాత్రి 9 గంటలకు రేడియో చిలోవోల్ బిందే.

అలక

ఎన్నో అవధులకు పాల్పడినవచ్చును. అలకకూ, హరిమూ (మొండిపట్టు)కూ సూక్ష్మమైన భేదమున్నది. దీన్ని తెలుసుకోలేక బోయి నందువల్ల దాంపత్యజీవితాల్లో అశాంతి చక్కెర అవకాశముంది.

జీవితములో ప్రేమకున్న స్థానమే అలకకూ వుంటుంది. అలక ద్వారా ప్రేమ వికసిస్తుంది. అలక ప్రేమలో మాధుర్యాన్ని, క్రొత్తదనాన్ని ఉత్పన్నం చేస్తుంది. దీనివల్ల జీవితములో ఓవిగ్ధమైన ఆవేదన, ఆ ఆవేదనలో మాధుర్యము కలుగుతాయి.

అవిరామ ప్రయాణములో విసుకురెందినబాట సారి కొంచెం సేపు విచ్చెబుకొందనో లేక

అందరి ఆడవాళ్ళకు అలక చేత కాదంటే ఇందులో ఆతిథ్యము క్రింది విధి చేయవచ్చు.

వాగ్దేవి సీతాదేవి

అలకముదిరితే మొండిపట్టు, లేక హరిమూ కొంద మారుతుంది. దీనివల్ల జీవితములో సారి కొంచెం సేపు విచ్చెబుకొందనో లేక

ప్రియమైన ఒకకథ. అది అందరికీ రాదు. అలక నేర్పిన వ్యక్తులు జీవితములో ఎన్నో కార్యాలను సాధించగలరు. అలక అనగానే ఆడవాళ్ళు గుర్తుకు వస్తారు. కన్నీరు, అలక ఆడవాళ్ళ ఆయుధం అంటుంటారు. ఇందులో కొంత సత్యమువున్నా

నా గ పూ జ

ఫోటో: డి. భీమా రావు—హాల్ హార్వి.

సత్రంలోనో విశ్రాంతి తీసుకుంటాడు. ప్రేమమార్గంలో అలక ప్రేమజీవులకు ఒక విశ్రాంతిస్థానము. సేదదీరినబాలసారి మరల నూతనోత్సాహంతో, నూతన శక్తితో ప్రయాణము సాగిస్తాడు.

అలకలో ఒకవైపున అశాంతి, ఆపేదన, అసంతృప్తి వుంటే రెండోవైపున ఆభిమానంతో కూడిన ఆనందము తీయ్యనికోర్కెలు వుంటాయి. ప్రేమపూర్వమైన అధికారమే అలక. ఎదిరిమీద మనకు ప్రేమ, అధికారము వున్నాయనుకుంటామో, వారిమీదనే అలుగుతాము. పిల్లలనుండి వృద్ధులవరకే కాక పసువుల్లో నైతికము యీ అలక కన్పిస్తుంది.

అలకతీర్చేవారూ, అభిప్రాయాన్ని సెలవేర్చేవారూ వున్నప్పుడే అలగటమంటూ జరుగుతుంది. తన అలకని అత్యుపేక్షేవారు లేనప్పుడు అలగట మంత తెలివితక్కువననేరవుండదు. కళ్ళనీళ్ళు తుడిచేవారిమందే ఆకన్నీటికి నిలవ వుంటుంది. అలాగే అలక తీర్చేవారూ, ఆ అలక తీరేంతవరకూ అశాంతిలో బాధపడేవారూ వున్నప్పుడే ఆ అలక కూ నిలవ వుంటుంది.

అలకలు ఎన్నోవిధాలుగా వుంటాయి. కొంతమంది అలిగితే చూటూడటము మాని వేస్తారు. కొంతమంది ఎవరిమీదనైతే అలక వహించాలో వారియడల అయిష్టతను తెలియ పరుస్తారు. కొంతమంది వారి సమక్షమునుండి దూరంగా పోతారు. కొంతమంది బహుమతులుగా యివ్వబడిన వస్తువులను తిరిగి యిచ్చివేసి తమ అలకను తెలియపరుస్తారు. ఇంకా కొంతమంది ఆధిరజాలను, మంచి వస్త్రాలను త్యజించి, ఏ చిందిరిపాతలో ధరిస్తారు. ఇంకా యింట్లో అలంకరణకు వుంచిన వస్తువులను చిందరవందరగా పడేస్తారు. ఇలాంటి అలక సాధారణంగా ప్రబంధనాయకలలో కన్పిస్తుంది.

తెలివైనవారు యీ ఆయుధాన్ని, ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా వుపయోగించాలో ఆలోచించి మరీ వుపయోగిస్తారు. చీటికి మాటికి ఆలిగే వారి అలకకు నిలువే వుండదు.

అలకలో విరోధభావము వున్నా ఆగ్రహము (మొండిపట్టు) వుండదు. మొండి పట్టు క్షేమానికి, ఆ విశ్వాసానికి, మనస్ఫుర్తలకూ దారితీస్తుంది. రాజీవడటములోనే అలకరాణిస్తుంది. అందువల్ల, అలిగినవారు సరసం విరసంగా మారకుండా బాగ్రత్త పడాలి.

జీవితాన్నీ, ప్రేమనూ, రసవత్తరం చేయటానికి అలకఆవసరమే. కాని తమ ప్రేమ పాత్రుల ప్రేమను, దొర్చల్యాన్నీ ఆధారంగా తీసుకొని అనుచితమైన

బాధాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నించటము చాలా కష్టాలకు దారితీస్తుంది.

శ్రీ కృష్ణుడు పదహారువేల మంది గోపికల్లో, ఏడుగురు భార్యల్లో చూడలేని ఏ ఆకర్షణకు సత్యభామలో చూశాడో! చాలామంది సత్యభామ అపురూప సౌందర్యమే అతన్ని ఆకర్షించిందని భ్రమపడతారు. కాని సత్యభామ అలక నేర్చిన అతివ కావటమే అతని ఆకర్షణకు ఆధారభూతమైనది.

ఇంతమంది ప్రియురాలండ్రు హృదయాల నుండి అవిరామంగా ప్రవహించే ప్రేమప్రవాహములో! ఉక్కిరి బిక్కిరయే శ్రీ కృష్ణునకు సత్యభామ అలక విశ్రాంతిని యిచ్చేది. గోపికలు ప్రేమించటం మాత్రము చేర్చుకున్నారు. కాని ఆ ప్రేమను పాతి పదనీయకుండా మధ్య మధ్య కొత్తదనాన్ని యివ్వగలిగే అలకను నేర్చుకోలేకపోయారు. యీ రహస్యాన్ని తెలుసుకున్న సత్యభామ శ్రీ కృష్ణుని తన వానిగా చేసుకున్నది.

అలాగే అలక నేర్చిన కైకేయికి దళిరథుడు కాసుడయ్యాడు. గృహంలో ప్రవేశించి, ప్రవేశించకముందే పరిశీలింపి ఆర్థం చేసుకున్న దళిరథుని హృదయం ఒకవైపు ఏదో అజ్ఞాతభీతి యంతో, రెండోవైపు తీయ్యని ఆలోచనలతో (అమె అలక ఎలా తీర్చాలా, అనే ఆలోచనలు) నిండిపోతుంది. కాని కైకేయి అలక, హంసుగా మారింది. చివరికి అది ఎన్నికష్టాలకు దారి తీసిందో అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

అలకదావాదా ఒక్కొక్కప్పుడు గడ్డు సమస్యలుకూడ ఒకదారి కొస్తాయి. ఒకోసారి అకారణంగానే ఏ యిద్దరు స్నేహితుల మధ్యనో, ప్రియులమధ్యనో మనస్ఫుర్తలు జయలుదేరి, ఒకరినొకరు విమర్శించుకొనేంతవరకూ, శతృత్వం వహించేంత వరకుకూడ పోతాయి. అలాంటివారికి యీ కళ తెలియదనే చెప్పాలి. ఇలాంటి సమయాల్లో ఒకరు అలిగిపోయిపోతూ దూరంగా వెళ్లిపోవటం మంచిది. సావకాశంగా యిద్దరూ ఆలోచించుకొనే అవకాశం దొరుకుతుంది. యీవిధంగా తమతమ లోపాలను అర్థంచేసుకొని, పశ్చాత్తాప పడే అవకాశం దొరుకుతుంది. మరల ఒకరినొకరు కలుసుకోవటానికి తపతపా పడతారు. యీ విధంగా, ఒకరినొకరు శతృవులుగా భావించుకోవటం వరకూ పోయినవాళ్ళు కూడ, మరల నూతనోత్సాహంతో, ఉద్వేగంతో కలుసుకొనే అవకాశం వుంటుంది.

గృహస్థ జీవితంలో భార్యాభర్తలు రాజీ మార్చుకొని అనుసరించాలి. శ్రీ, పురుషులు

ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకుంటూ, ఒకరి లోపాల వొకరు సానుభూతితో సహనూ, తమతమ స్వతంత్ర భావాలను బొంతవంతు అదుపులో పెట్టుకొనిగలిగినప్పుడే బాంధవత్వ జీవితము ఏ ఒడుదొడుగును చేసుకొనా సాఫీగా వడవగలదు.

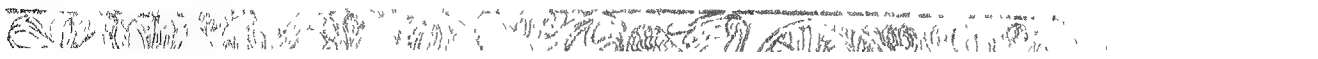
దూరంగా వున్నంతవరకూ ప్రేమగానీ, స్నేహంగానీ కురిపించేటం వుంటుంది. కాని దగ్గరకు వచ్చినప్పుడే కొద్దిరోజుల్లోనే పరస్పరాకర్షణ తగ్గిలించి, ఒకరిని మూల్య ఒకరికి చిరాకు ప్రారంభమవుతోంది. 'అటాల్' స్టాయి' రచించిన నవల, 'అస్సాన్' చదివినవారికి అస్సాన్ ఏ కారణంగా మానసిక బాధకు గురైనా, చివరికి ఆమె జీవితము రుజువాలత మొందుకయిందో తెలిసివుంటుంది. దీని కంటే మరి ముఖ్యకారణము అస్సాన్ అలగటము తెలియకపోవటమే.

మానవుడు సాధారణంగా తన ప్రేమ పాత్రులైనవారిలో ఆస్తి స్వగృహాలనీ, మంచితనాన్నీ చూస్తాడు... చూడగోరతాడు. తమ ప్రేమలకు తమ ఆభిరుచులకు అనుకూలంగా వుండాలని కోరుకుంటే మానవునిలోని పద్ధి బలహీనత, దగ్గరకు వచ్చిన కొలది ఒకరి బలహీనతలమీద ఆసరి అసంతృప్తి, అన్యధా, పగుగుతబి. అలాంటిప్పుడు సహనంతో ఆలోచించి, ఉదార భావంతో రాజీవంబి. అసలు వివాహమే యిద్దరి వ్యక్తులమధ్య కుదిరి రాని. దీన్ని మర్చిపోవటంవల్ల గృహము వరకంబాగ తయారవుతుంది.

మైత్రిని, బాంధవత్వ జీవితాన్నీ, ప్రేమను దృఢంగా, శాంతంగా, సరసంగా చేసుకోవాలంటే సరసమైన అలక నేర్చుకోవటము ఎంతయినా ఆవసరము. ★

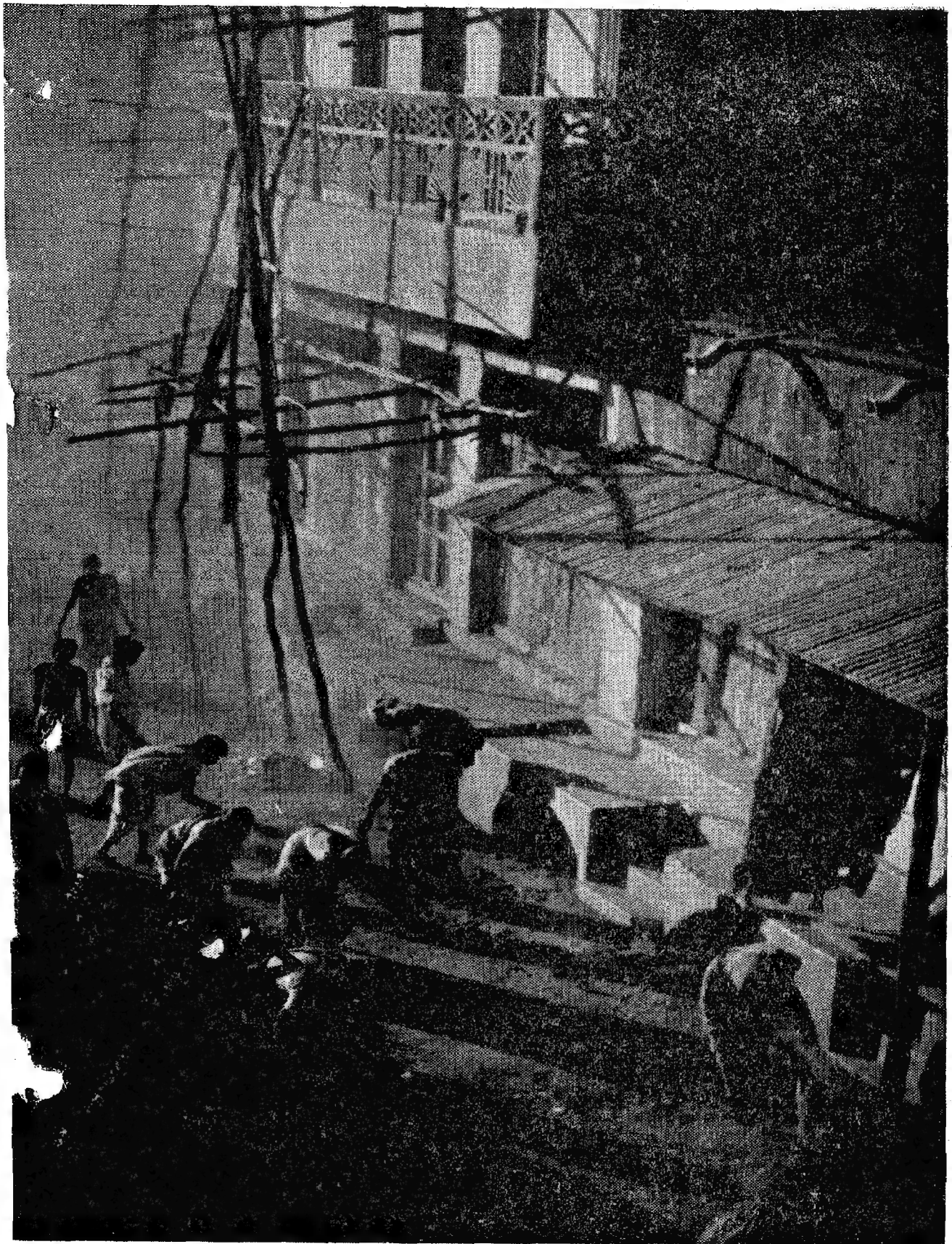
కావలెను
ఉన్నికాల్వలను ఏటిల్లు కొవరను, పొందిల్లు, వివరములు ఉచితము.
Western Textiles, LUDHIANA (21).

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్రీక్స్
రెండు బాగములు
ఒక్కొక్క భాగం
వెల రూ. 3-8-0
పోస్టల్ డ్రాఫ్ట్ ఆర్డర్లకు.
ఆంధ్రగ్రంథపాల,
మద్రాసు-1.

ఉదయకాంతులు

—ఫోటో : యం. బాబూరావు, రాజమండ్రి.

జె. సత్యనారాయణ

ఎస్ట్రెల్లా నర సింహ
 విరేయించుచున్న లాభి తమ
 ముందు బాగా చూడగ
 యు" ఎస్ట్రెల్లా బ్యాటర్స్
 విక్రమ కక్షిగరిగి, తమ
 కుంఠ ప్రకాశవంతమైన నీరు
 తురు విచ్చును.

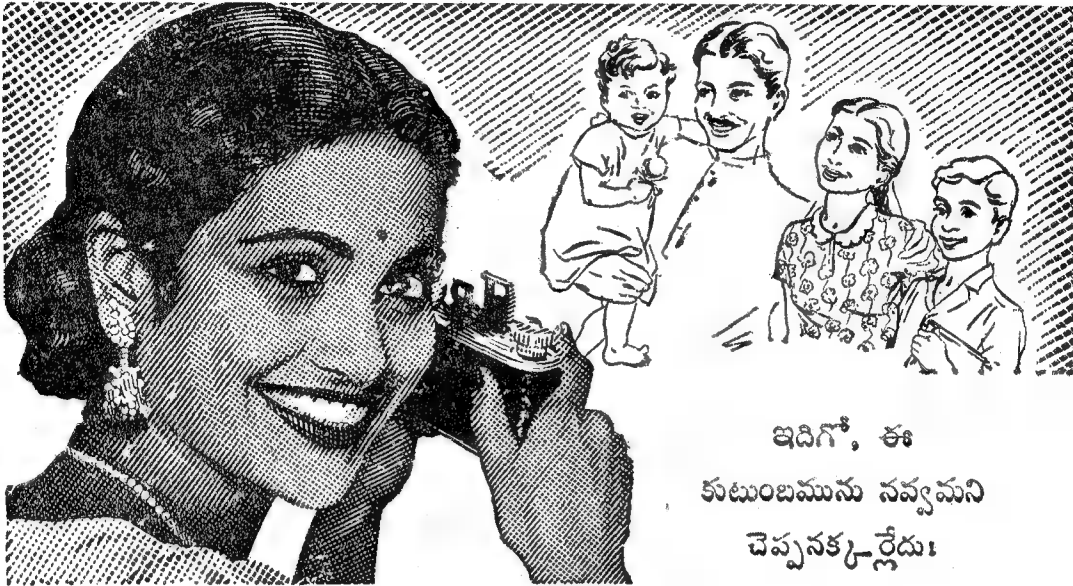
ఎస్ట్రెల్లా బ్యాటర్స్
 ఎస్ట్రెల్లా బ్యాటర్స్ తమను విరేయించు" ఎక్కువ ప్రకాశవ
 నిచ్చి ఎక్కువ కాలము పనిచేయును.
 "ఎస్ట్రెల్లా బ్యాటర్స్ లిమిటెడ్"
 బాంబే-మరాఠీ-హిందీ-కన్నడ-తమిళ-కంతకా.

గదిలోకి పిలిచాను. కిట్టి గాజ్జీ చంకలో
యిరికించుకునే నిలబడిపోయింది, తల ఎత్త

కుండా. వాడు క్రిందకి దిగజారుతున్నాడు.
“హూర్హూ కాంతా!”
కాంత ముఖంపై నావంక చూచి పేల
వంగా నవ్వుటానికి ప్రయత్నం చేసింది.
కొనీ బాధ అడ్డగించడంవల్ల నవ్వు లేక
పోయింది!

“పాపం అతి నలాంటి వాడనుకోలేదు
కాంతా మొదట!” అన్నాను జారిగా,
కాంతి మాట్లాడలేదు.
“అసలు ఏ విషయంమీద వెళ్ళిపోమ్మ
న్నాడు?”
“ఏమిలేదండీ!”

కాంత ముఖంచాటుకు త్రిప్పుకుని
కళ్ళిద్దుకుంది.
“పోనీ రెండు మూడు నెల్లువుండి చక్క
తావా?”
అవిడను భర్త వదలటానికి సరిఅయిన
కారణం తెలుసుకోడానికి, గుచ్చి గుచ్చి

ఇదిగో, ఈ
కుటుంబమును నవ్వమని
చెప్పనక్కర్లేదు!

ఆనందముగానున్న కుటుంబముయొక్క చిత్రము :

ప్రతి దిరునవ్వులో ఒక గాధ వుంది. ప్రత్యేకం. నా కుటుంబం
ముఖాలందుగల ప్రకాశమాన దిరునవ్వులలో. అయితే, ఇవ్వక
నేను పోటో తీస్తున్నప్పటిలాగ ఆరోగ్యముగానున్న కుటుంబం
కాదు లోకగద. కొద్ది మాసాల క్రితం నా భర్త తరచుగా జబ్బు
పడుతుండేవారు. అందుచేత రాబడి తగ్గింది. దాన్నిమించి
నా ముగ్గురు బిడ్డలూ చిక్కిపోతుండేవారు. కులాసాగా లేరు.
వాళ్ళ టీచరుతో అకస్మాత్తుగా జరిగిన సంభాషణవల్ల ఈ
యవస్థ అంతటిగల కిటకు తెలిసింది. నా మనోభారంతా
చెప్పాక ఆమె ఈలా అన్నది: ‘నా వ్యవసాయం ఈ ఊరికి
క్షయించాలి. మీరు వాడే వంట క్రొవ్వతో సంబంధించి
యుండేమో ఈ నవస్థ.’

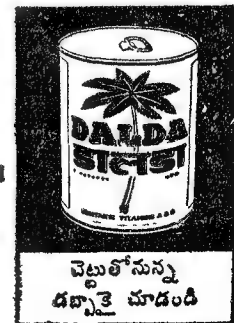
దారి ఖరీదైన పిడిగా అమ్మే శ్రేష్టమైన క్రొవ్వపదార్థములను
కొంటున్నాను అని చెప్పాను; సందేహం పోగొట్టే సమారావం
అని అనుకున్నాను. ఆమె తక్షణం ఇలా జవాబిచ్చింది: ‘పిడి
క్రొవ్వపదార్థాలు ఎంత మంచివైనా మురికి చేతులు, తగలచేత
ఎల్లప్పుడూ తాకబడుతాయి. అంటే అవి ఆపరిశుద్ధమైన జబ్బును
తీసుకొనివస్తుంది.’

వెంటనే దాల్డా వనస్పతిని కొనమని ఆమె సలహా ఇచ్చింది.
ఎందుకంటే, ముందు, ముఖ్యంగా. దాల్డా ఆరోగ్యాన్ని
కాపాడుతుంది. ఏ పురుగులూ పీచుచేయబడ్డ దాల్డాలో చొర
బడలేవు, దాల్డా వనస్పతిని తయారుచేయువారు శ్రేష్టస్థితి

కలిగేవరకూ దాల్డాను వైటకు పోసేయరు.

ఆమె చెప్పింది విజం అని నాకు నమ్మకమైంది. వెంటనే మా
కుటుంబం దాల్డాతో వండిన పదార్థములంటే ఇష్టపడుటకు
మొదలుపెట్టాడు. ఆహారమునుండి దాల్డా తీసుకొనివచ్చు
పహాజ రుచులంటే వారికి మిక్కిలి ఇష్టము. గాలి చొరకుండా
పీచుచేయబడ్డ దాల్డాలో దాల్డా వనస్పతిని కొనుటవల్ల అది
ఎల్లప్పుడూ పరిశుద్ధమైనది, తాజాది. ఆరోగ్యకరమైనది, అని
వమ్మొచ్చు. దాల్డా వనస్పతి నా కుటుంబాన్ని రోజంతా,
ముఖంగా. ఆరోగ్యంగా, సంతోషిగా, యుండుతున్నదని ప్రత్యక్ష
విదిర్శనంగా ఈ చాయా చిత్రాన్ని భద్రపరుస్తాను. నా చాయా
చిత్రంలాంటిది మీకు కావాలంటే మీ ఆహారాన్నంతా దాల్డా
వనస్పతితో వండండి. ఇవ్వాలే ఒక దాల్డాను తీసుకొనండి.
10 పౌన్లు, 6 పౌన్లు, 2 పౌన్లు, 1 పౌను మరియు ½ పౌను
దాల్డాలో అమ్మబడు చున్నది. దాల్డాలో ఇప్పుడు ఏలగునులు
ఎ.డి యున్నవి.

మంచి వంట క్రొవ్వను
యెన్నుకొనుట ఎలాగో
తనిక సలహాకు ఇవ్వాలే క్రింది
అడ్రసుకు నాయండి:
డి దాల్డా ఆర్ వై సరీ సర్వీస్
పోస్ట్ బాక్స్ నంబరు 353, బొంబాయి!

దాల్డా వనస్పతి

వంటకు దివ్యమైనది—ఖర్చు తక్కువ

★ కాంతి ★

ప్రశ్నలువేసి బాధపెట్టడం యిష్టంలేదు వాడు.

రెండు తులనలు ఇక్కడ, "వల్లెను!" అంది కాంతి. కానీ, ఆవిడనున్న అభిమానం, కోర్కెల కోరికల సమకలంబిత ప్రోత్సహనాలు బలవంతంగా ఆ మూలం అనిపించినట్లు కనిపించింది.

"ఏదో ఎప్పుటికీ చెప్పడానికే" ఇది మా ఉపాసకపుత్రుల వేసిన ప్రశ్న. "దూహం! అసలు వల్లెను!"

"ఒక సేపు అలసలు ఆ ప్రశ్నని వదిలివేసి, నిన్ను మళ్ళీ రమ్మని ఉత్తరం వ్రాసాడనుకో, అప్పుడు కూడా చెల్లినట్లుగానే" అన్నాను కాంతి ముఖంలోకి మాన్యం. కాంతి కనుక్కుకుంటూ నీళ్లు నిండాని. ముఖంలో బలవంతాన్ని సోక్కు పట్టుకున్న బాధ చూడ గావటానికి గీత గీత తన్నుకుంటోంది!

మహాకవిమంజులకు
మహాత్మర పేర

అర్ధ శతాబ్దానికి పైగా
బేరములున్న అసమర్థుల
బేరపుము

యోధ

ప్రసిద్ధ
గీర్వాణమంత్రిగ నువ్వారాని
అర్ధ శతాబ్దం నీరసమైనది

కాంతి కుటుంబం

తెనుగుజ్జులకు, వైజయిని ఎంతానా;
శ్రీ సీతారాం జనరల్ స్టోర్సు
వెజవాడ, వికీంద్రవాడు.

"దూహం!"

ఉపాసక సేనా తల్లిబోయాం. ఒకర ముఖాల ఒకరు చూసుకున్నాం. కాంతి యిదేమో కనిపెట్టలేదు. తల వంచుకుని సో చూపులు చూస్తూ వుండిపోయింది. భర్త అంటే కాంతి కంట అసహ్యం దేనికోకి అనిడ మనస్సు విరిగిపోయేటంత దారుణంగా ప్రవర్తించాడా? భరించరాని మాట లేమయినా అన్నాడా?

"మరిక్కడ ఎన్నాళ్ళని వుంటావు కాంతా? మీ ఆలయాల వుండనిస్తారా?" "ఉండనిచ్చినట్లుకీ వుంటాను!" కత్తు నాకనానికి 'ఓర'లోనుంచి కత్తి మానీసంక నిగురుగా అందా మాట! "అటు రెరువారే...!" "ఏమో!"

"పోనీ మీ తమ్ముడిగ్గ రుంటావా కన్నా శుభ్ర?" అందా మనుకున్నాను. కానీ, తిరువాతి ఆ ప్రశ్న అసవసరమేమో ననిపించింది. తమ్ముడిగ్గ చొప్పుంటే మళ్ళీ ఎక్కడ కళతావ? అని రెండో ప్రశ్న దాని పనుకే బయలుదేరుతుంది. అప్పుడెక్కడికి వెళతానంటుంది? కాంతికి బంధువులంటావున్నది మేనమామ, ఒక తమ్ముడు - 'వాల్మీకిరూ' వల్లి చొప్పుంటే ఎక్కడి కళతావ? అని ముందుగానే అంచనా వేసి అటువంటి ప్రశ్న వేయటం అవివేక మనిపించింది.

తనంసేపు ముగరం మాట్లాడలేదు. తన వారే లేబురే కింద వున్నకాలు గెలుకుతున్న కిటిగాడ్ని తీసి చంక సేసుకుంటూ "వస్తానండి మేస్తానూ! మళ్ళీ రేపానారండి!" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

"అసవసరంగా ఏమీ బాధపెట్టుకోకు కాంతా! ఏమీ భయంలేదు!" కాంతికు ధైర్యం చెప్పే ఉద్దేశ్యంతో అన్నాను. కాంతి పేలవంగా నవ్వి వెళ్ళిపోయింది. ఉపాసక శుక్లంవరకు వెళ్ళి తిరిగి వచ్చింది. "పాపం! మనస్సులో ఏదో పెట్టుకుని చెప్పటానికి బాధపడుతోంది నాన్నా!" అంది మా ఉపా.

"ఆ వును కొద్దిగోజులుంటే ఆ దేవోతుందిలే! మళ్ళీ రెండుమాడు నెల్లా? భర్తగర్తకు పగులెత్తిదా?" అన్నాను సపుత్రు.

అలా అన్నా వేగాని నిర్ణయించుకోలేక పోయాను.

కాంతి వచ్చేది నెలరోజు లోపలయింది. ఈ మధ్యలో కాంతి మేనమామ ఆవిడ భర్త దగ్గర కల్లి బ్రతిమలాడాడట 'కాంతిను విలుకో'మని. కానీ, "ఆ కులటాను మళ్ళీ నా యింట్లో వుండుకునేటంత నిద్రమృతా కాను!" అన్నాడట! "ఎంతమో వదలటానికి కరణాలు మీకు చెప్పేడు కూడా నట! యితమీ మాట్లాడకుండా తిరిగి వచ్చేసేడు కాంతి మేనమామ. ఈ సంగతింతో కాంతి తలయ్య నాతో చెప్పకొన్నా, "అటువంటిదేదో లేకపోతే ఎంతటి వాళ్ళయినా పట్టించుకోవడంలేదు" మేమిటా? అందుకే నేగామీ మున్న మేము పెట్టిన జగినగొలుకుకూడా కనిపించటంలేదు దాని మళ్ళీ. అడిగితే, "మళ్ళీ వుండంటుంది. చూపమంటే ఏడుస్తుంటే! ఈ సంగతి లోకులకు ఎవరికయినా తెలిసినదంటే మా పను వుంటుందాఅండీ! మేము అసలు 'కరణం' చెప్పక, ఏదో కేమిటాడుకున్నారని చెప్పి కప్పలుచుతున్నాంగానీ, లేకపోతే ఈ పిల్లలో మేం అలవివుకు తిరగ్గలమా? నీగు! నీగు!" అంటూ పోయింది. యింతో నిజమా? కాంతి అలాంటిదేనా? లేకపోతే కాంతి భర్త ఈవిడ అమాయకత్వాన్ని గుర్తించి, తన ప్రేమినికి ఈ భార్య అగులేకుండా చేసుకునే ఉద్దేశ్యంతో యిలా అసవాదు పట్టించి చెప్పేదా? అయితే నిజాన్ని బయటపెట్టి తను నిర్భాగం ఎందుకు చలామణి అవగూడద? కాంతికి అలా భర్తను అర్థరీపాలుచెయ్యటం కాంతికిష్టం లేదేమో! మరయితే ఆవిడ జగినగొలుకు ఏమిచేసినట్లు? నిజంగా పెట్టాలోనే దాచిందా? లేకపోతే భర్త త్రాగుకు తోసం దొగ్గవ్వం గాతన్ని లక్కన్నాడా? లేకపోతే నిజంగా కాంతి ఈమధ్య మారిపోయిందా!...

అలాగే సాయంత్రం గోడో మాతదగ్గర స్నానం చేస్తూంటే కాంతి వచ్చింది ఒక చంకలో బింది మరోచంకలో కిటిగాడ్ని యిరికించుకుని. గోడోమీద పంపుదగ్గరకు వెళ్ళటం మాచేసింది.

కాంతి కిటిగాడ్ని చంకదింపటం చేసేసప్పుడు మాడలేదు. ఏవని చెప్పన్నావాడు ఎంటే వుంటాడు. ప్రార్థన చేసే ఎవ్వరూ లేవరయిండు, నాళ్ళవారికి తుడిచేటప్పుడు కూడా కిటిగాడ్ని కాంతి వీపుమీద చాలాసార్లు చూచాను! ఎప్పుడెన్నానేను, "అలా వూరికే చంక నెక్కించుకోకపోతే కానీవు కూర్చోపెట్టుకుంటా" అంటే - ఆడుకుంటాడు!"

“ఏడు సరీగా కూర్చుంటాడా మేడూరూ! నానా గల్లంతు చెయ్యదూ?” అనేది నవ్వుతూ, వాణ్ని హృదయానికి అదుముకుంటూ. ఒకసారి ఈ సందర్భంలోనే, “ఏడుకూడా ఎదిగితే మీరెలా అల్లరి వాడవుతాడేమో!” అంటే కాంతముఖం జేపురించింది.

కాంత సేరుగా తడిక త్రోసుకువచ్చేసిందల్లా నన్ను చూచిగామూల్సు, బింద క్రింద నెట్టి వెళ్ళిపోతోయింది.

“రా! కాంత! చేదతో నా కిప్పుడేమీ పనిలేదు!” అన్నాను.

కాంత తిరిగివచ్చి కిట్టిగాణ్ని దింపి నీళ్లు తోడుకుంటోంది. భర్తదగ్గరనుంచి వచ్చేసిన తరవాత కాంతను అంత దగ్గరగా చూడటం అదీ మొదటిసారి! మరోవ్యధ కాంత ముఖమీద రంగులంగులతో చిత్రించబడి స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. జీవకళ తప్పి కిల్లంలా వుంది! రెండు కళ్ళక్రింద అర్ధచంద్రాకారపు నల్లని చారతేలింది. మునుపు బిగువుగా ‘పిట పిట’ లాడుతూండే రవిక చేతులు యిప్పుడు వదులుగా త్రేలాడుతున్నై! నిజంగానే కాంత మెడ బోసిగా వుంది.

“మెడ బోసిగావుండే కాంతా?”

అసలు యిటువంటి ప్రశ్న వెయ్యాలనుకోలేదు. కాని అప్రయత్నంగా వచ్చింది.

కాంత మెడనేసి చూచుకొని నీర్పంగా నవ్వింది. “పెట్టో దాచానండీ!” అంది.

“ఎక్కే పెట్టుకుంటే ఏం పోయింది?”

“అల్ల! యిప్పుడు చేసికెలేండి!”

కాంత నీళ్ళ బింద నింపుకుంది. కిట్టిగాడి కోసం చూసుకుంటే వాడక్కడ లేడు. బీర పాడుదగ్గర కుదురుగా కూర్చొని పువ్వులూ పింజలూ కోసి నలిపేస్తున్నాడు. విసురుగా వాడిదగ్గరకు వెళ్ళి నువ్వుటలావి బలవంతంగా తీసిపారేసి విసుగుతో నాలుగు చరిచి చంక నేసుకుని వెళ్ళిపోయింది, బింద తీసుకుని!

కాంత ప్రవర్తనకే తెల్లబోయాను. వాడంటే ప్రాణం వదిలే కాంత వాణ్నిప్పుడెందుకలా కోటింది? యిప్పుడు నేను తెచ్చిన ప్రస్తావనవల్లవిసుగుచివుంటుందా? ‘మీ ఆయనలా వాడు కూడా గడుగాయ అవుతాడని నవ్వుటానికంటే అదేసుండేలో పెట్టుకుని వాణ్ని ప్రకమమైన మార్గంలో పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూందా? నేను చిన్నపిల్లల మనస్తత్వాన్ని అర్థం చేసుకున్నంత సులభంగా కాంత మనస్తత్వం అర్థం చేసుకోలేనా?—

మళ్ళీ రెండురోజులవరకూ కాంత మాయంటికి రాలేదు! ఒకవేళ వచ్చిందేమో నేనున్నప్పుడుమాత్రం రాలేదు.

మాడవనాడు నే నుండగానే వచ్చింది. మొన్ననే మా ఉప భర్త వచ్చాడని, ఈవేళ ప్రాధున్న తీసుకెళ్ళి పోతాడని తెలిసి స్నేహితురాల్ని సాగినంపటానికి వచ్చిందనుకుంటాను.

“పాపం! మేడూరికి ఈరాత్రినుంచి మళ్ళీ కేరియరు మీల్పు గామా!” అంది నవ్వుతూ.

నేను నవ్వి పూరుకున్నాను. కాంత రోజుకన్నా ఎక్కువ ఉత్సాహంగా వుంది!

మా ఉపను ఉత్సాహంగా సాగనంబింది కాంత. ఉప కన్నీళ్లు పెట్టుకుండ్ని బండి ఎక్కేటప్పుడు, “నీళ్లు యిలాంటి రోజు త్వరలోనే వస్తుంది కాంతా!” అని మా అమ్మాయి దివిచినప్పుడు కాంత ముఖం వివర్ణమటం నేను చూచాను! ఒకవేళ ఉపకూడా... ఛ ఛ! ఏమిటి పాడు ఆలోచనలు అనిపించింది.

* * *

మా ఉపలేని లోటు కాంత తీరుస్తోందిప్పుడు! రెన్నెలుండి ఉప భర్తదగ్గరకు వెళ్ళిపోగానే మాయిలు వలవెలబోయింది. కాని, కాంత తరుచు మా యింటికిస్తూ కులాసాగా మాట్లాడేది. భర్త విషయాన్ని నాదగ్గ రెప్పుడూ ఎత్తేదికాదు. నేనుకూడా ఆ విషయమీద ప్రశ్నలు వెయ్యటం మాని వేశాను. అలా నేస్తే కాంత బాంపడుతుందని తెలుసు.

కాంత రోజురోజుకూ త్రిణించిపోతూన్నా ఉత్సాహంగా మాట్లాడేది! కాని, పరీక్షగామాస్తే అలా వుంటానికి బలవంతంగా ప్రయత్నిస్తోందని అనుమానం కలక్కపోదు. అప్పుడప్పుడూ కిట్టిగాణ్ని వాకిచ్చేది ఎత్తుకోమని నాచంకలో కిట్టిగాణ్ని చూచినప్పుడల్లా తృప్తిపడుతూ న్నట్టు కనిపించేది కాంత. “మీలాగే నీడికి కూడా పెద్ద చదువు చెప్పించి పెంచుకో గూడదు మేడూరూ!” నేడి అప్పుడప్పుడు. “అబ్బో! నన్ను బ్రతకనిస్తాడా ఈ గడుగాయ! అయినా మీరెయ్యకొప్పకుంటాడా నేను పెంచుకుందుకు?” అంటే ఉలిక్కిపడి నావంక జాలిగాగూచేది.

సాయంత్రం మాదొడ్లో నీళ్ళకొచ్చి నప్పుడు కాంత పాదులకి, పువ్వుల మొక్కలకీ నీళ్లుపోవేది. యింట్లో పనిచేసేపిల్లలన్నా వాగది, టేబుల్ కుర్చీలూ కుభ్రంగా తుడిచేది. చక్కగా సర్దేది. ప్రతి కుక్రవారం

నేనింటికొచ్చేసరికి గచ్చంతా కుభ్రంగా కడిగి, ముత్యాలవంటి ముగ్గులతో అలంకరించేది! ఎందుకింత కష్టపడుతుందికాంతకి? పెళ్ళాం, పిల్లలు లేక కంటరిగావున్న ఈ వయస్సుమల్లిన బడేపంతుంటికి ఎందుకిలంకరణ? కాని, చాంత ఉత్సాహాన్ని కొనులేక పోయాను. ఈవిధంగానైనా కాంత సంతోషంగావుంటే ఆమె మనస్సు కొంచెం కొంతిస్తుందనుకున్నాను. కాని, అప్పుడప్పుడూ కాంత కళ్ళు ఎల్లగా జోళ్ళుట్టూ మెరిసిపోతుండేవి! చాటుగా ఎవ్వరకూ తెలియకుండా కుమిలికుమిలి ఏడ్చి నట్లు అప్పుడప్పుడు ఆమెముఖమే చెప్పేది. కాని మాయింటిదగ్గరనుండేనేపు ఉత్సాహంగా మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించేది! కొంత లోలోన కుళ్ళిపోతూ భరించరాని బాధ అనుభవిస్తోందని నాకు తెలుసు. తెలిసి నేను చెయ్యగలిగింది చేయుంది?

ఎప్పుడూ చలిచింది కాంత ఆనాడు నా గదిలోకొచ్చి చంటిపిల్లలా ఒక్కసారి బావురుకుంది.

ఆరోజు, ఆరుగంటలకు హోటల్ నుంచి కేరియర్ తీసుకోచ్చాడు కుట్టవాడు. భోజనం ముగించుకొని నా గదిలో పడక కుర్చీలో మేను వాల్చేను.

ఆ సమయంలోనే కాంత కిట్టిగాణ్ని చంక నేసుకొనివచ్చి వక్కసారిగా బావురుకుంది!

కిట్టిగాణ్ని హృదయానికి అదుముకుంటూ చెంగుతో ముఖం కప్పుకుని ఏడుస్తోంది కాంత. రెండుమాడుపార్లు కారణం అడిగినా జవాబు చెప్పలేదు. మాడోసారి ముత్రం దుఃఖం దిగమింగటానికి ప్రయత్నించింది.

“ఏడికోసమేనా బ్రతుకుదా ను ను నున్నాను!” అని మళ్ళీ భోరుకుంది.

“మీ అత్తగాని, మామగాని ఏమయినా అన్నారా కాంతా? లేకపోతే యింట్లో నుంచి వెళ్ళి పొమ్మన్నారా? ఎంగు కంటగా ఏనుస్తావు? వాళ్ళలాగంటే మీ తమ్ముడిదగ్గర కళ్ళమ్మగా! నీకు అక్కడా పుండటం యిష్టంలేకపోతే, పోనీ మాయింట్లో వుండు! నీకేం అభ్యంగం తరింకి మా ఉప ఎంతో నాకు నువ్వు అంటే!”

నేనన్న ఈ చివరిమాటను విన్నతరువాత కాంత కొంచెం కొంతించింది! ముఖం ఎత్తి నావంక అమాయకంగా చూసింది. ఏగుపు సంబాళిండుకున్న తరువాత నేను కాంతను చాలా ప్రశ్నలుచేసి, విసిగివేసారాను! అన్నీ ముక్తపరి జవాబులే - కొన్ని

★ కాంత ★

టికి ఉత్తరముగజవాలులుకూడా యిచ్చింది. యిక కాంతను మరీ బాధ పెట్టడానికి ఇష్టం లేక పూరుకున్నాను అప్పటికి. మొత్తం మీద కాంత ముక్తసరి జాబులన్నిటిలోనూ చాళీమామ దగ్గర గానీ, తమ్ముడి దగ్గర గాని వుండవనే భూషిస్తూంది.

ఆరాత్రి కాంతను భోజనం చెయ్యమంటే చెయ్యవంది. అయినా మరో ఇరియర్ తెప్పించి బలవంతచేసి దగ్గర కూర్చోని ఊడంపుగా కలుగు చెటుకుంటే రెండు మెతుకులు కొరికి తిక్కింది కుక్కకు వేసింది, నా గదిలో మంచంమీద పడుకొమ్మంటే వినక కింద చాపవేసుకుని

పడుకుంది. నేను మంచం, గడియారం, పుస్తకాలు మొదలయినవాటిని గదిలోనించి ఇవతలికి తీసుకొచ్చేసరికల్లా గేటు దగ్గర కాంత మామయ్యగారికి వినిపించింది. నేనే బయటకు వెళ్ళేను, అతన్ని గోపలకు పిలిచే మళ్ళీ ఏదైనా గొడవ పెడతావనె ఉద్దేశ్యంతో. బయట కలిసే కాంతనుగించి ఏదో చెప్పకొచ్చాను అతను. ఈ గొడవ జరిగేటప్పుడు అతినింటిదగ్గర లేడట. అప్పటికి 'ఊ' కొట్టేను. 'కడుపుమండి ఒకవేళ అది ఏదో అందనుకొండి. అంతలోనే దానికంత రోషంవచ్చి భోరున

విడుస్తూ ఉరంతా చాటాలి? అంత రోషం వున్నది గాబట్టే దాని గతి అలా తగులదే! అంటూ హేయభావంతో చెప్పకొచ్చాను. అతన్ని కాంతపర్చి, "రేపు ప్రాధున్న వస్తుందిలేండి - యివ్వాలికి యిక్కడ పడుకొనివుండి!" అని సమాధానపరచి పంపించాను. అతను మరేమీ మాట్లాడకుండానే వెళ్ళిపోయాడు. నేను లోపలికొచ్చి కాంతను చూచాను వాళ్ళ మామయ్యచ్చిన జాడ ఏమయినా పసిగట్టిందేమోనని. కానీ, అటువంటిదేమీ లేదు. కిటిగాణి గుండెలమీద బోర్ల పగులొచ్చేమని రెండు చేతులతో అడుముకుంటూ పడుకుంది!

తెల్లవారుట్టూ మయిస్తోంది. కొడి కూతలు వినిపిస్తున్నాయి. బద్ధకంగా లేచాను. కాని వెంటనే త్రుళ్లి పడ్డాను! నాప్రక్కలో కిటిగాడు!! యిక్కడికి చాలాదావా? కాంతి ఏమయినట్టు? వెంటనే గదిలో వెళ్ళేను. గదిలో లేను! ఒకవేళ పనిపిల్ల యింకా రాలేదని వాకిలి తుగుస్తుందా? అర! అక్కడలేదే! మరొక్కడికి వెళ్ళింది కాంతి? మళ్ళీ నామంచం దగ్గరకు పరుగెత్తేను. కిటిగాడు ప్రకాంతంగా నిద్రపోతున్నాడు. అర! వాడి ప్రక్కన ఏదో కాగితం! కునికే గోడలంపు చెప్పిచేసి కాగితం విప్పేను: పూజనీయాలైన మామూ! నా కిటిగాణి మీకు అప్పగిస్తున్నాను. మీరే వాణి పెంచుచి పెద్దవాణిచేసి, చదువు చెప్పించిమంచిదూరంలో పెట్టండి. మీరు ఈనా చిన్నకొక్కను తీర్చగలరే ఆశిస్తాన్నాను!

మిశ్రయ్యరాలు, కాంత.

ఏమిటి అర్థంలేని ఉత్తరం! ఎంత పని చేసింది కాంతి? జీవితంమీద విరక్తిపుట్టి ఆత్మహత్య చేసుకుందా? మరి ఆ సంగతేమీ వ్రాయలేదే! రేపు ప్రాధున్న వాళ్ళ మామయ్యవాళ్ళు మా కాంతేది అంటే ఏం చెప్పను? కిటిగాణి పెంచుకుంటానికి నాకేం అధికారముంది? ఆమె ధర్మకర్మ తన కొడుకును తనకిమ్మని దెబ్బలాడితే నేనేం చెయ్యగలను? 'యివ్వ' నంటానికి నేనెవర్ని? అయినా కిటిగాడంటే ప్రాణంబదిలేకాంతి యిలా నాదగ్గర వదిలిపోయిందే! కాంత ఈ చిన్నకొక్కను నేనెలా తీర్చగలను? అర్థంగాని సమస్యలో వదిలిపోయింది. అసలు యింతకీ కాంత గుయిబట్టే? ★

మరువసాధ్యమా!

డా. మర్త్య హైర్ ఆయిల్

A.V.R.A. & CO.
MADRAS & BOMBAY

సముద్రతీరాన

కవితా

ఆడుకొంటున్నారు
అందాల పాతల్లు
అవధిదొరుకని గళీ
రాంబుధులతీరాన

ఆడుకొంటున్నాడు...

కవిగ్రంథినంద్రమ్ము
గర్జించుకొనుచుండ
నిర్మలంబగునింగి
నీలిసీదలక్రింద

ఆడుకొంటున్నాడు...

దుమ్ములోపలతీర్చి
బొమ్మరిల్లనుకట్టి,
చీకుచింతలులేక
లోకంబునే మఱచి

ఆడుకొంటున్నాడు...

పుడకలాకులు తెచ్చి
పడవైచి యొక్కొకటి
కడలిపై తేల 'నా
పడవ,' 'నాపడ'వంచు

ఆడుకొంటున్నాడు...

కొంటె కెరటాలొచ్చి
కొట్టిపోవుచునుండ
తడిసిమోములు, ఉబ్బు
తబ్బిబ్బులైబాల

లాడుకొంటున్నాడు...

గులకరాళే తమకు
గుప్తధనముగ నెంచి
వెడకుకొనుచును మరల
వెడజల్లుకొనుచుపా

రాడుకొంటున్నాడు...

ముద్దుపాపలజూలి
మురిసిపోయిన జలధి
లక్షగొంతులతోడ
లాలిపాటలుపాడ

ఆడుకొంటున్నాడు...

కడలి గర్భములోని
బడబానలము రగిలి
'బగ్గు'మని లోకాల
బుగ్గి చేయుట తెలియ

రాడుకొంటున్నాడు...

[ఆధారము: టాగోర్]

టామ్మలల్లు సరియర్

టామ్సాయర్ ప్రపంచ యాత్ర

మూలం

మార్కెట్స్

ఈ సరియర్ టామ్సాయర్, హాకల్ బెరిఫిన్ నవలలకు తరువాత జరిగిన కథను తెలుపుతుంది. “హాకల్ బెరిఫిన్” నవలలో మాదిరిగానే ఈ నవలలో కూడా హాకల్ బెరిఫిన్ అనే కుర్రవాడే కథ చెబుతాడు. ఈ నవలలో టామ్సాయర్ అనే మరో కుర్రవాడూ, హాకల్ బెరిఫిన్, వీళ్ళ స్నేహితుడైన జిమ్మీ అనే నీగ్రో ముఖ్యపాత్రలు. టామ్సాయర్ కు ఎప్పుడూ ఏదో సాహసం చేస్తూనే వుండాలని, తన పేరు దేశదేశాల్లో మోగిపోతూ వుండాలని కోరిక. అంచేత ఇదివరకు చేసిన సాహసాలతో తృప్తిపడక, కొత్తవాటికోసం చాలా ప్లాన్లు వేస్తాడు. కాని మిగతావాళ్ళిద్దరూ అతని ప్లాన్లు అన్నిటినీ తోసి వేస్తారు. ఏం చేయడానికి పాలుపోకుండా వున్న సమయంలో, ఒక ప్రాఫెసరు టెబాన్ లో యూరప్ ఖండానికి బయలుదేరినట్లు వాళ్ళకి తెలుస్తుంది. అది మాసివద్దామని వెళ్ళిన టామ్, హాక్, జిమ్ ముగ్గురి ప్రాఫెసరు లోపలికి రానిచ్చి హతాత్తుగా టెబాన్ ను బయలుదేర దీస్తాడు. యూరప్ ప్రయాణమై పోతున్న విమానంలో ముగ్గురు మిత్రులు నిర్బంతపోయి కూర్చున్నారు.

3

మేము నిద్రలేచేసరికి, ప్రాఫెసరు విమానంలో అవతలి చివర దిగాలుపడి కూర్చునివున్నాడు. మేము లేవగానే ఇంత తిండిపడేశాడు. కాని మమ్మల్ని విమానపు మధ్యప్రదేశాన్ని చాటిరావద్దని ఆజ్ఞ పించాడు.

మంచి ఆకలిమీదున్న మనిషికి కడుపునిండా తిండిపడగానే, ప్రపంచమంతా ఇదివరకటికంటే

అందంగా, సుఖంగా వున్నట్టు కనిపిస్తుంది. కడుపు నిండినతర్వాత, ఆ కాళంలో వేళ్లాడుతున్నప్పటికీ హాయిగానే వున్నట్టుంటుంది. మేము ముగ్గురము నమ్మడిగా కబుర్లలో పడ్డాము.

నన్ను చాలనేపటినుంచి బాధపెడు తున్న నమస్య ఒకటుంది.

“టామ్! మనం తూర్పుదిక్కుగా బయల్దేరాము గదూ?”

“అవును.”

“మన విమానం ఎంతవేగంగా పోతోందంటావు?”

“ప్రాధానరు కోపంలో అన్నమాటలు నువ్వు భిన్నావుగా? ఒకసారి గంటకు యాభైమైళ్ళవేగంతో పోతున్నామన్నాడు. ఒకసారి తొంభైఅన్నాడు. ఇంకోసారి వంద అన్నాడు. వాయువేగం తోడైతే గంటకు మూడువందలమైళ్ళు పోగలవనికూడా అన్నాడు. వాయువు సహాయం కావలిస్తే, బాగాపైకిగాని, బాగాకిందికిగాని పోతే వాయుప్రవాహం విమానానికి తోడు పడుతుందని కూడా చెప్పాడు.”

“అలాగా. సరే. నేననుకున్నంతా అయింది. ప్రాధానరు పచ్చి అబద్ధాలకోడ,” అన్నాను నేను.

“ఏం?” అన్నాడు టామ్.

“మనం అంతవేగంగా పోతున్నట్లయితే ఈ పాటికి ఇలినాయిస్ రాష్ట్రండాటి వుండల్సిందేగదూ?”

“అవును.”

“కాని ఇంకా మనం ఇలినాయిస్ దాటలేదు.”

“దాటలేదని ఎందు కనుకుంటున్నావు?”

“రంగునిబట్టి నేను గ్రహించాను. మనం ఇంకా ఇలినాయిస్ మీదనే వున్నాం. ఇండియానా రాష్ట్రం ఇంకా రాలేదని కనిపించడంలేదా?”

“హా! నీవుద్దేశ్యమేమిటో నాకు తెలియడంలేదు. రంగునిబట్టి ఎలా తెలుసుకోగలవు?”

“ఆ. రంగునుబట్టే తెలుసుకోగలను.”

“రంగుకీ దీనికి సంబంధమేమిటి?”

“కావలసినంతవుంది. ఇలినాయిస్ ఆకుపచ్చగా వుంటుంది. ఇండియానా ఎర్రవాగుగా వుంటుంది కిందికి చూడు, ఇక్కడక్కడైనా ఎరుపు కనిపిస్తోందేమో? అంతా ఆకుపచ్చగానే కనిపిస్తోంది.”

“ఇండియానా ఎర్రవాగుగా వుంటుందా? ఎవరు చెప్పారు నీకు?”

“ఎవరు చెప్పడమేమిటి? దేశపటంలో నేను చూస్తేనే? ఎర్రగా కనిపిస్తేనే?”

ఈమాటనే సరికి టామ్ బాగా చిరాకుపడ్డాడు.

“హా! నేనే గనక నీఅంత తెలివితక్కువ కుంతనైతే ఈపాటికి కిందికి దూకి ఆత్మహత్య చేసుకుని వుండును. దేశపటంలో చూశావా? హాక్ ఫిక్! దేశపటంలో ఏరాష్ట్రం ఏరంగులో వుంటే ఆరాష్ట్రం

ఆ రంగులోనే ఆరుబయటకూడా వుంటుందని నీ వుద్దేశమా?” అన్నాడు. కాని నేను ధైర్యంగా ఎదురు ప్రశ్నవేశాను:

“టామ్! దేశపటం దీనికి తయారుచేస్తారు? ఉన్నది ఉన్నట్టుగా చూపించడానికేనా?”

“అవును. అయితే?”

“అయితే, దేశపటం అబద్ధాలు చెప్పడన్న మాటనా?”

“అవును, చెప్పదు.”

“చెప్పదుగదూ?”

“చెప్పదు.”

“దేశపటంలో ఏరెండు రాష్ట్రాలూ ఒకే రంగులో ఉండవు. అందుకనే ఇండియానారాష్ట్రం ఎర్రగా వుంటుందని అన్నాను. ఇది అబద్ధ మంటావా టామ్ సాయర్?”

పాపం టామ్ నన్ను బోల్తాకొట్టించబోయి తనే బోల్తాపడ్డాడు. ఈసంగతి జిమ్కూడా గ్రహించాడు. టామ్ సాయర్ ను బోల్తా కొట్టించడం సాధారణంగా తేలికపనికాదు. కాని ఈసారి మాత్రం నేనే ఖచ్చితంగా బోల్తాకొట్టించాను. జిమ్ చప్పట్లుకొట్టి,

“బలే, బలే! మాబాగా బోల్తాకొట్టించావు. టామ్ గారూ! ఇక మీరు లాభంలేదు. మిమ్మల్ని హాక్ సాపుగా బోల్తాకొట్టించాడు. బలేబలే” అన్నాడు.

అప్పుడు నేననుభవించినంత ఆనందం మరెప్పుడూ అనుభవించలేదనుకోండి. కాని నేనింత గొప్పవాణ్ణి నాకే తెలియలేదునుమండి. ఇంతగొప్ప ఆలోచన, తర్కజ్ఞానం నాకు కలిగిందంటే నాకే నమ్మబుద్ధి కాలేదు. నేనేదో మామూలుగా, నాథోరణిలో నేను మూట్లాడుతూ పోతున్నాను. ఇంతలో హఠాత్తుగా ఈ ఆలోచన తట్టింది. మిగతా వాళ్ళకి అదెంత ఆశ్చర్యం కలిగించిందో నాకూ అంతే ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఒక్కొక్కసారి ఇలాంటి తమాషాలే జరుగుతూ వుంటాయి. ఉదాహరణకి, రొట్టె కొనుక్కుని తింటున్నానునుకోండి. ఏదో ఆలోచిస్తూ నములుతూ వుంటాము. ఇంతలో హఠాత్తుగా ఒక వజ్రం పళ్ళకింద పడుతుంది. ఏదో మట్టి బెడ్డ పళ్ళమధ్య పడిందనుకుంటాము ముందు. నోట్లోంచితీసి శుభ్రంగా తుడిచి చూస్తాము. అప్పు

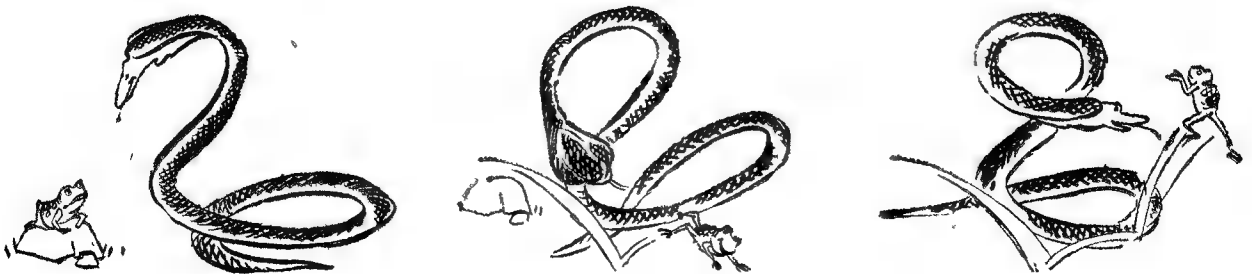
★ టామ్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర ★

డది వజ్రమని తెలుస్తుంది. మనకప్పుడు ఎంత ఆశ్చర్యం ఎంత సంతోషం, ఎంతగర్వం కలుగుతాయంటారు? నిజమే, ఇందులో గర్వించవలసిందేమీ లేదనుకోండి. నిదానంగా ఆలోచించి చూస్తే, ఆర్మొటైలో ఆ వజ్రం కనిపించిందంటే, అందులో మన గొప్పదనం ఏముంది? మనం కావాలని వజ్రాలకోసం వెదుకుతూ, మనంతట మనం శ్రమపడి, చెమటోడ్చి కనుక్కోగలిగితే తప్ప, దానంతటదే దయతలిచి మనకి దర్శనమిచ్చినప్పుడు ఇక మన ఘనత ఏముంది? యాదృచ్ఛికంగా ఒక పని జరగడం వేరు, కావాలని మనం ఆపనే సాధించడం వేరు. కాని రొట్టె కొరుకుతున్నప్పుడు వజ్రం మనపళ్ళకే తగలడమే? ఇంకొకళ్ళ పళ్ళకెందుకు తగలగూడదు? ఉహు. మనపళ్ళకే తగిలింది. అందు కని మనలో ఏదో ప్రతిభ ఉందన్నమాటే. అలాగే నాకు అంత అద్భుతమైన ఆలోచన తట్టిందీ అంటే నాలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉందన్నమాటేగా? నేనేదో మరీ గొప్పవాణ్ణి అంటున్నాననుకోకండి. నాకు ఇంకో సారి అంత మంచి ఆలోచన రాకపోవచ్చును. కాని ఆనమయంలో వచ్చింది. అంతే. అది వస్తుందని నే ననుకోలేదు. అసలు దాన్ని గూర్చే నేను ఆలోచిం చడంలేదు. అతిమామూలుగా, అతి సాధారణంగా నాధోరణిలో నేను మాట్లాడుకుపోతున్నాను. హఠా త్తుగా ఆ ఆలోచనవచ్చింది. నాకు అప్పటి పరిస్థితులు ఇప్పటికీ బాగా జ్ఞాపకం ఉన్నాయీకూడాను. మా విమానం జోడుగా పోతోంది. కింద అడవులు, మైదా నాలు, నరస్సులు దొర్లిపోతున్నాయి. వందలకొలది మైళ్ళదూరం దృష్టి గోచరమౌతోంది. ఎక్కడపడితే అక్కడ పట్టణాలు, పల్లెలు చెల్లాచెదురై వున్నాయి. పొలనరు తన బల్లవద్ద కూర్చుని ఏదోపటం పరిశీలిస్తూ

న్నాడు. ఎండలో ఆరబెట్టిన టామ్ బోటీ అటూ యిటూ వూగుతోంది. ముఖ్యంగా, ఒకపక్షి మా విమానానికి పది అడుగులదూరంలో ఎగురుతూ రావడం నాకు బాగా జ్ఞాపకంఉంది. విమానంతో పాటు ఎగరాలని దాని తాపత్రయం. కాని ప్రతిసారి అదే వెనకబడిపోతోంది. నేలమీద ఒకరైలుబండి కూడా అలాగే మాతోపోటీచేసి వెనకబడింది. మరి కొద్దిక్షణాల్లో పక్షిలేదూ, రైలులేదు; రెండూ కొన్నిమైళ్లు వెనకబడిపోయాయి. మావిమానం అవ లీలగా వాటిని దాటేసింది.

టామ్ మాత్రం నన్నూ, జిమ్మూ మట్టిబుర్ర లన్నాడు. “ఇదిగో హాక్! నేను చెప్పేదివిను. ఒక గోధుమరంగు ఆవుదూడ, గోధుమరంగు కుక్క ఉన్నాయనుకో. ఒక చిత్రకారుడు వాటిని ఒకే కాగితంమీద చిత్రిస్తున్నాడనుకో. ఆ చిత్రకారుడు అటువంటప్పుడు ఏం చేస్తాడు? చూడగానే అదివేరూ, ఇదివేరూ అని చెప్పడానికి వీలైనవిధంగా చిలించాలి, అవునా? కుక్కనీ, దూడనీ రెంటినీ గోధుమరంగు తోనే చిత్రిస్తే ఏమవుతుంది? ఇది కుక్క, ఇది దూడ అని చెప్పడానికి వీలేకపోతుంది. అందుకని ఒకదాన్ని నీలంగా వేస్తాడు. అప్పుడు ఏదిఏదో చెప్పకోడం తేలిక. అవునా? అదేమాదిరిగా దేశపటాలుకూడాను. అందుకే దేశపటంలో ఒక్కొక్క రాష్ట్రాన్ని ఒక్కొక్కరంగులో వేస్తారు. అది నిన్ను మోస పుచ్చడానికి కాదు, నువ్వు మోసపోకుండా చెయ్య టానికి.”

టామ్ ఇంతగా వివరించి చెప్పినా, నాకు అదంతా అనందరంభంగానే కనిపించింది. జిమ్మూడా నాతో ఏకీభవించాడు. జిమ్ ఇలా అన్నాడు:

“టామ్ గారూ! మీకు బొమ్మలు వేసేవాళ్ల సంగతి బాత్రికా తెలియనట్లుంది. నాకు బాగా తెలుసును వాళ్లంత విచ్చివాళ్లే. ఒకసారి నేను ఒకణ్ణి చూశాను. వాడు ఒక ముసలి ఆవును ఎదురుగుండా పెట్టుకుని బొమ్మగీస్తున్నాడు. ఆవు బొమ్మ ఎందుకు గీస్తున్నావని అడిగాను. అంటే వాడంటాడూ, ఆ బొమ్మ పూర్తయిన తర్వాత దాని ఖరీదు వంద డాలర్లుంటుందట. నాకు చచ్చేసవ్వొచ్చిందనుకోండి టామ్ గారూ! ఇంతా చేసి ఆ ముసలి ఆవు ఎంత చేస్తుంది? మహా చేస్తే పది పేనుడాలర్లు. ముప్పి పదిపేనుడాలర్లు. ఆముక్కే వాడితో చెప్పాను. వాడు వినిపించుకుంటే గా, నీకేం తెలియదులే అన్నట్టు తల అడ్డంగా ఊపి, తనపని తాను చేసుకుపోతున్నాడు. అదీ ఈ బొమ్మలు గీసే వాళ్ళ తెలివి. ఏమంటారు టామ్ గారూ?”

టామ్ చిరాకు వర్ణనాతీతం. నాకు తెలుసు, జవాబు చెప్పలేక వోడిపోయినవాడెప్పుడూ అలాగే చిరాకు పడతాడు. మమ్మల్ని నోరుమూసుకోమన్నాడు. మాబురల్లో వున్న బురదను అట్టే కలుక వద్దనీ, కాసేపు ఎండబెడితే బురద గట్టిపడి కొంచెం బాగుపడతామనీ తిట్టాడు.

ఇంతలో దూరంగా ఒకపట్టణంలో గోపురపు గడియారం కనబడింది. దూరదర్శిని యంత్రం తిసుకుని టామ్ దానివంక చూశాడు. తరవాత తన గడియారం చూశాడు. మళ్ళీ దూరపు గడియారం చూశాడు. “అరె, చిత్రంగా వున్నదే, ఆ గడియారం ఒక గంట ముందు నడుస్తోంది,” అన్నాడు. కొంతసేపైన తరవాత ఇంకో గడియారం కనబడింది. అదీ గంటముందుకే నడుస్తోంది. ఆశ్చర్యపడ్డాడు. “అర్థం కావడంలేదు. ఏమిటబ్బా యీ విచిత్రం!” అన్నాడు.

మళ్ళీ దూరదర్శిని తీసి ఇంకో గడియారంకోసం

వదిలాడు. ఇంకోటి కనిపించింది. దానిబాడ్లు పొక్తూ, అదీ గంటముందుకే వుంది. టామ్ కళ్లు ఆశ్చర్యంతో పెద్దవై నాయి.

“అరె. ఆ, తెలిసింది, తెలిసింది. అదే మధ్యాహ్నం రేఖ!” అని అరిచాడు.

నాకు చాలా భయంవేసింది, ఏదో కొంపముని గిందని.

“ఏమిటది టామ్? ఏం జరిగింది?”

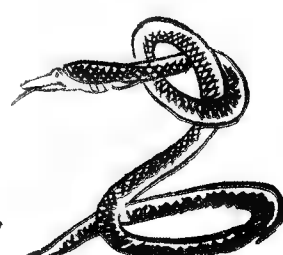
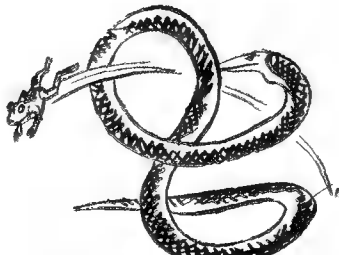
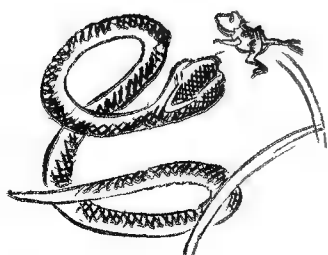
“ఏం జరిగిందేమిటి హాక్? ఈ విమానం ఇలి నాయిస్, ఇండియానా, ఓహియో రాష్ట్రాలను దాటేసింది. మనమిప్పుడు పెన్సిల్ వేనియా తూర్పు చివరనో, న్యూయార్కు దగ్గర్లోనో వున్నాం.”

“నిజమేనా టామ్ సాయర్?”

“నిజమేమిటి? నిజమున్నర. నిన్న సుధ్యాహ్నం మనం నెట్ లూయీ వదిలిపెట్టిన తర్వాత సుమారు పదిపేను మధ్యాహ్నం రేఖలు ఇప్పటికిదాటాము ఆకని పించే గడియారాలు సరియైన సైమే చూపిస్తున్నాయి. మనం ఎనిమిదివందలమైళ్ళదూరం వచ్చాం ఇప్పటికి.”

నేను ఈమాట నమ్మదలుచుకోలేదు, నమ్మలేదు. అయినా అది విశేసరికి భయంలాంటి వదార్థమేదో మెడదగ్గిర్చించి వెన్నెముక మీదుగా కిందికి జారింది. నాస్వానుభవం ప్రకారమైతే ఎనిమిదివందల మైళ్లు మిసిసిపీ నదిలో పడవలో ప్రయాణం చెయ్యడానికి రెండువారాలకు తక్కువ పట్టదు. కనుక టామ్ మాట నేను ఎంత నమ్మాలనుకున్నా నమ్మలేక పోయాను.

జిమ్ కూడా ఈ విషయమే చాలానేపటినుంచీ ఆలోచిస్తున్నాడు. టామ్ ను వాడంలో ఎలా వోడించడమా అని చూస్తున్నాడల్లేవుంది. చివరికిలా అడిగాడు :

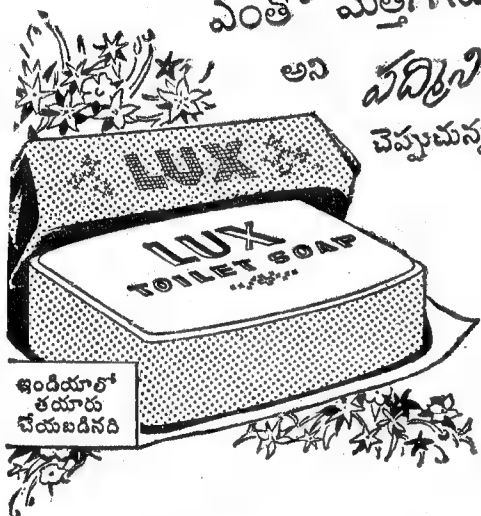

★ టామె సాయర్ ప్రపంచయాత్ర ★

“టామెగారు! ఆ గడియారాలన్నీ ధైర్యం
మీరన్నీ గదూ?”

“అవును.”
“మీ గడియారం కూడా ధైర్యం గదూ?”

“ఎంతో తెల్లనిది—ఎంతో శుద్ధమైనది
లక్ష్మీ టామెలెట్ సబ్బు మొక్క నురగా
ఎంతో మెత్తగాను, సువాసనగాను వుంటుంది”

ఇండియాలో
తయారు
చేయబడినది

అని పద్మిని
చెప్పుచున్నది

లక్ష్మీ టామెలెట్ సబ్బులో పరిశుద్ధ మైనది ఉపయోగించబడుతున్నది. మీకు తెలుసా? అందుకే అది అంత తెల్లగా ఉన్నది. పద్మిని ఇలా చెప్పుచున్నది: “మీ ముఖవర్ణముకు లక్ష్మీ టామెలెట్ సబ్బు దివ్యమైన సౌందర్య చహుకారి అని నేను తెలుసుకొన్నాను. దాని ఉమ్మడిమైన మెత్తని నురగా చర్మ రంధ్రాంధులకుగా చొచ్చి, నా చర్మాన్ని మృదువుగాను, మందరముగాను ఉంచుతున్నది. దాని మనోహరమైన చీలిచీపుండే సువాసనం పేకూడా నాకు మిక్కిలి ఇష్టము!”

గొప్ప వార్త!

శరీరమంతా సౌందర్యముగా
నుండుటకు క్రొత్త

పెద్దసైబు సబ్బు

ఇప్పుడు కొరకున్నది
ఇవ్వకే దానిని వాడి చూడండి:

“...అందుకే నా ముఖ
వర్ణమును ఆకర్షణీయముగా
నుంచుటకు నేను లక్ష్మీ
టామెలెట్ సబ్బును వాడుతాను.”

★ ని నీ మా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు ★

LTS. 431-X52 TL

“సాగడియారం మన గ్రామానికి సంబంధించి నంతవరకూ రైతు. కాని ఇక్కడ ఒక గంట వెనకబడి వుంది” అన్నాడు టామ్.

“అంటే మీరు ప్రదేశ్యం, పైమనేది అన్ని చోట్లా ఒకేమాదిరిగా వుండదా?”

“అవును. టామ్ అన్ని చోట్లా ఒకేమాదిరిగా వుండదు.”

జేమ్ చాలా విచారపడ్డాడు: “టామ్ గారూ! మీరు ఇంతలో ఇలా మారిపోతారని అనుకోలేదండి. ఇంత పాడైపోతారని కలలోనైనా ఊహించలేదండి. మీవంశం ఎంత గొప్పది! మీవాళ్లంతా ఎంత మంచివాళ్లు! మిమ్మల్ని ఎంతజగత్తగా పెంచారు! ఇప్పుడు మీరన్నమాటలు మీ పోలివెద్దమ్మగారే గనక వింటే ఎంత దుఃఖస్తుందోగదా!”

టామ్ ఏదో చెప్పరాని ఆశ్చర్యం ప్రకటించాడు. జేమ్ కేసి అలాగే నోరుతరుచుకుని చూశాడు. ఏమీ మాట్లాడలేక పోయాడు. జేమ్ ఇంకా ఇలా గన్నాడు:

“టామ్ గారూ! నామాట జాగ్రత్తగా వినండి. మనల్నాలో మనుషుల్ని ఎవరు తయారుచేశారు? దేముడేగదా? సరే. ఇక్కడిమనుషుల్ని ఎవరు చేశారు? దేముడేగదా? అంటే ఏమిటన్నమాట? అక్కడి మనుషులూ, ఇక్కడిమనుషులూ కూడా ఒకే దేవుడియొక్క కన్నబిడ్డలు. ఈవిషయం అనుమానింలేదుగా. అయితే నవ కన్నబిడ్డల విషయంలో దేవుడు తేడాలు చేస్తాడా?” దీనికీ మీరు సమాధానం చెప్పండి.”

“తేడాలా? ఓరి పెచ్చివావా? నిన్నూ, నీలూంటి వాళ్లు మరి కొందరిని నల్ల వాళ్లుగాచేసి మిగతవాళ్లందరినీ తెల్లవాళ్లుగా చేసిన దేముడికి పతిపాత బుద్ధి ఉండటావా లేదంటావా?”

ఇందులో వున్న సత్యం జేమ్ గ్రహించాడు. దానికి సమాధానం చెప్పలేకపోయాడు. టామ్ ఇంకా ఇలా అన్నాడు.

“చూశావా జేమ్! దేవుడు నిజంగా తెలుసుకుంటే ఎత్తపాతం చూపిస్తాడు. కాని టామ్ నిషయంలో ఆయనపట్టుపాతం ఏమీలేదు. ఇందులో దేవుడి ప్రమేయంలేదు. అంతా మానవుడిదే. దేవుడు

చేసిన వనట్లా వగలూ, రాత్రి అనినదం వీర్యరీతాడు. కాని గంటలు ఏర్పాటుచేసింది దేవుడుకాదు. వగటి పూట కిన్ని గంటలు, రాత్రిపూట కిన్ని గంటలూ అని అని దేవుడు ఏర్పాటుచేయలేదు. ఆ వని మానవుడే చేశాడు.”

“టామ్ గారూ! అది మానవుడే చేశాడంటారా?” అన్నాడు జేమ్.

“తప్పకుండాదు.”

“అలా చెయ్యవచ్చునని మానవుడి కెవరు చెప్పారు?”

“ఎవరూ చెప్పలేదు. అలాడనర్హి అడగలేదు.”

జేమ్ కొంతసేపు ఆలోచించి ఇలా అన్నాడు:

“నేనైతే అంగ సాహసం చేసేవాణ్ణికాదు.

కాని కొందరు కొందరు పనకామంగూ ఆలోచించకుండా ఏదితోస్తే అది చేసేస్తారు. గానివల్ల వచ్చే నష్టాలూ, గిట్టాలూ ఏమీ ఆలోచించరు. అయితే టామ్ గారూ! ప్రతివోటా ఒక్కొక్క గంట తేడా వుంటుందంటారా?”

“ఉహూ, గంటకాదు. ఒక్కొక్క మధ్యాహ్నం రేఖాకి నాలుగేసి నిమిషాల తేడావస్తుంది. పదిహేను మధ్యాహ్నం రేఖలైతే ఒకగంట తేడా వుంటుంది. ముప్పయ్యే అయితే రెండుగంటల తేడా వస్తుంది. ఇంకొండులో మంగళవారం తెల్లవారుఝానంన ఒంటిగంట అయితే, న్యాయార్థంలో ఆ క్రితం రాత్రి ఎనిమిది గంటలవుతుంది.”

జేమ్ ముఖం ఆటు తిప్పుకున్నాడు. నవ కేదో అవమానం జరిగినట్లు భావించుకున్నాడు. నల ఊపుతూ ఏదో గొణిగాడు. అతనికి కోపం వచ్చి నల్లుందని భావించి నేను దగ్గరికి వచ్చి పీపు మీద తట్టి ఓదార్చాను. జేమ్ కొంతసేపైన తరవాత ఇలా అన్నాడు:

“చూశావా హాక్! టామ్ సామెతలో గొం రెలా మాట్లాడుతున్నాడో! ఒకరోజున ఒకవంట నోరు వారం, ఇంకోచోట మంగళవారము అవుతుందట. వేళాకోళాని కిదేనా ద్తము? అనలే ఈ డిక్టొమాలిన విమానంలో హాడిలిబోయి పప్పులు ఇచ్చిడినా ఆయన వేళాకోళా లాడటం? ఒకరోజున రెండురోజులూ ఒక రోజులోకి రెండురోజుల్ని ఎలా ఇరికిస్తారో చెప్పు. ఒక

★ టామ్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర ★

గంటలోకి రెండుగంటల్నే ఇరికించలేమే, ఒకరోజు లోకి రెండురోజుల్ని ఎలా తీసుకురాగలం? ఒక నీగ్రోలోకి ఇద్దరు నీగ్రోల్ని తీసుకురాగలరా? రెండు గాలన్ల విస్కీని ఒకగాలన్ పాత్రలోకి ఎక్కించ గలరా? ఉహు. అలాగే యిదీను. చూడు హాక్! మంగళవారంనాడు సంవత్సరాదీ అయిందనుకో. అంటే ఒకచోట కొత్తసంవత్సరమూ ఇంకోచోట పాత సంవత్సరమూ అవుతుందా? పైగా ఒక నిమిషంలోనే రెండు సంవత్సరాలా? ఇంతకంటే పెరితనం ఇంకెక్కడైతేసావుందా? ఆహా! ఎటువంటిమాటలు వింటున్నాను! ఎంత అవస్థపట్టింది నాకు!" అని దుఃఖించ సాగాడు జిమ్.

హఠాత్తుగా మా కొక నిచిత్రం కనబడింది. అందరం ఎగిరి గంతువేసి నుంచున్నాం. టామ్ ఇలా అరిచాడు:

"అరే. అదే అదే సముద్రం!" సముద్రం అనే నరికి నాకూ జిమ్కూ కాళ్లు గజ గజ కొట్టుకున్నాయి. అయినా తమాయించుకున్నాం. అంతకుముందు మే మెప్పుడూ సముద్రాన్ని చూడలేదు. చూస్తామని కూడా ఎన్నడూ కలగనలేదు. అందుచేత సంతోష పరవశుల మయ్యాము. టామ్. మళ్ళీ అన్నాడు.

"అది సముద్రమే. అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం! చాలా గొప్పగావుందిగదూ. మనమెక్కడ, మహా సముద్రమెక్కడ? నమ్మడానికి కూడా వీలేనంత గొప్పగా వుందిగదూ!"

సముద్రం కొంతసేపు కనిపించడం మానేసింది. దాని స్థానంలో నల్లటి పొగకనబడింది. క్రమంగా దగ్గి
■ వెళ్ళిన కొద్దీ అది జనసమృద్ధంతో కిటకిటలాడు తున్న నగరమని గ్రహించాము. అబ్బ! ఎంతపెద్ద

నగరం! నగరం చుట్టూరా బోలెడు ఓడలున్నాయి. అది న్యూయార్కు అవునా, కాదా అని కొంతసేపు వాదోపవాదాలు చేశాము. 'మే మలా వాదించు కుంటూ వుండగానే నగరం దూరానికి వెళ్ళిపోయింది. మేము అసలు సముద్రంమీదికి నచ్చాము. నిమానం అమితవేగంతో పోతోంది. అంతవరకూ మేము ఆ దృశ్యాలన్నీ చూస్తూ తనృయులమై ఉన్నాము. నము ద్రం మీదికి వచ్చేసరికి ఒక్కసారిగా ఉలికిపడ్డాము. ప్రాఫెసరును కాళ్లావేళ్లాపడివేడుకొన్నాము, మమ్మల్ని కనికరించి, విమానం వెనక్కి తీసుకుపోమ్మనీ, మా పూల్లో మమ్మల్ని దిగ జెట్టిపోమ్మనీ. మావాళ్లు మేము కనిపించకపోతే ఎంతో తల్లడిల్లి పోతారనీ, మాకే దైనా అపాయం సంభవించిందని తెలిస్తే బెంగపెట్టు కుని చచ్చిపోతారనీ చెప్పాము. ఎంత బతిమాలినా ప్రాఫెసరు దయతలచలేదు. రివాల్వరుతీసి మమ్మల్ని బెదిరించాడు. దాంతో ఏడుస్తూ వెనక్కివచ్చి ఎవరి స్థానంలో వాళ్లు నిలబడ్డాము.

నేల మారమైపోయింది. దూరంగా ఒక గీత మోస్తరుగా మాత్రమే కనిపిస్తోంది. మాకింద విశాల మైన సముద్రం పరుచుకుని వుంది. ఎటుచూసినా సముద్రమే. కొన్ని వేల మైళ్ళవరకూ అంతా ఏక సముద్రమే. బ్రహ్మాండమైన తరంగాలు లేస్తూ పడుతూ పరవళ్లు తొక్కుతున్నాయి. అక్కడక్కడ కొన్ని ఓడలు కనిపించాయి. మరికొద్ది సేల్లో ఓడలు కూడా వెనకపడ్డాయి. ఆకాశమూ, సముద్రమూ తప్ప మరొక వస్తువే కంటికి అగుపించలేదు. అంత విశాలమైన స్థలం, అంతభయంకరమైన స్థలం నేను జన్మలో చూడలేదు.

(ఇంకావుంది)

వి చి త్ర వ్యక్తి

మూ లం : మార్క్ ట్వెన్

జననాదం : నందూరి రామమోహనరావు

వెల రూ. 1-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

మద్రాసు-1.

శ్రీమదాంధ్ర

మ హా భా ర త ము

ఉద్యోగపర్యము

వెల రూ. 1-0-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

మద్రాసు-1.

పెన్సిల్ మర

గోపీకి రాత్రంతా సరిగ్గా నిద్రపట్టలేదు. ఎప్పుడు తెల్ల వారుతుందా, ఎప్పుడు స్నేహితులకు తన క్రొత్త పెన్సిలు మర చూపిద్దామా అని ఉబలాటపడుతున్నాడు. గోపీవాళ్ళున్నా ఆరోజే గుంటూరునుంచి వచ్చారు. వస్తూ గోపీకోసం ఒక పెన్సిలుమర పట్టుకొచ్చారు. మర చూడగానే గోపి ఎగిరిగంతేశాడు ఎవరూచూడకండా పెన్సిలు ముక్కు విరగ్గొట్టి, క్రొత్తమరతోటి మళ్ళీ చెక్కటం మొదలెట్టాడు. కుణంలోనే పెన్సిలు ముక్కు పొడవుగా వచ్చేసింది. గోపీకి తృప్తికలుగలేదు, మళ్ళీ విరగ్గొట్టాడు. మళ్ళీ చెక్కాడు. అరగంట గడిచేప్పటికి నిండుపెన్సిలు సగానికి తయారైంది. ఇంతలో అమ్మ అన్నానికి పిలిచింది. అన్నం కూడ సరిగ్గా తిన బుద్ధిపుట్టలేదు. తన క్రొత్త పెన్సిలు మరతో స్నేహితుల్ని ఎలా ఆకర్షించాలా అని ఆలోచిస్తూ పడుకొన్నాడు. చివరకు నిద్రపోయాడు. ఒక గన్ను

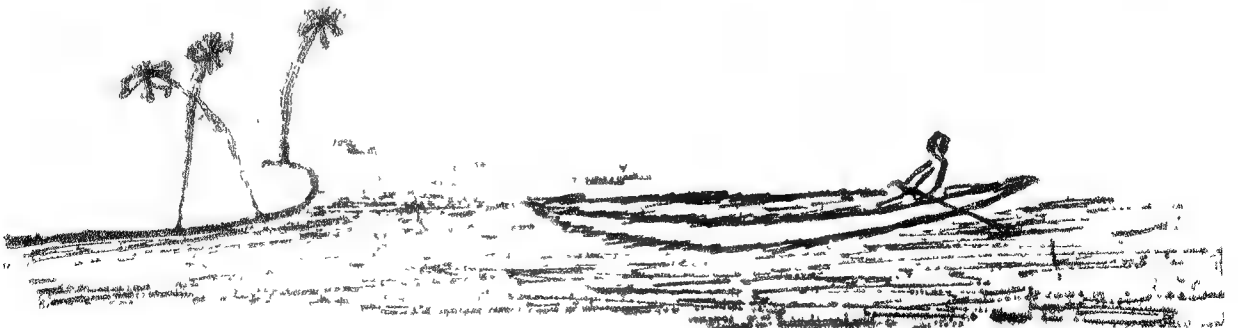
జ్వేన కలవచ్చింది. కలలో పెన్సిలు మరకూడ కనిపించింది.

ఆరుగంటలకు అమ్మ లేపకుండానే గోపీకి మెలకువొచ్చింది. ప్రతిరోజూ అరగంటలేటుగా, ఎనిమిదిన్నరకు బడికి వెళ్లే గోపి ఈ రోజు ఏడింటికే బయలుదేరాడు. బడి తలుపులు తీసే ఉన్నాయి, గాని అప్పటికి ఎవరూ రాలేదు.

శ్యామల జయరాధిరెడ్డి

ఒళ్లో ఎవరూ లేకపోయేటప్పటికి గోపీకి కోపమొచ్చింది. “నేనే గనక పంతులుగారిని తే ఏడు దాటిం తర్వాత వచ్చేవాళ్లనందరిని మోకాళ్లమీద కూర్చోపెడతాను” అనుకున్నాడు. ఎలాగైతేనేం చివరకు మెయిన్ గేట్లో మాటలు వినిపించాయి. గోపీ తొందరగా చాక్ పీసులు, దారాలు, బ్లెడులు మొదలగుసామాను పెట్టుకొనే పెట్రా మాక్సు లైటువత్తు పెట్రోలోనించి జాగ్రత్తగా పెన్సిలు మర బయటకు తీసి, అటువేపు తిరిగి, పెన్సిలు

చెక్కుకుంటున్నట్లు నటిస్తున్నాడు. దాను, రాముడు ఇంకా నలుగురైదుగురు లోపలకొచ్చారు. “నేను సిరి, నువ్వుచుక్కా” అనుకొంటూ. కాని అప్పటికే వచ్చివున్న గోపీని చూసి టక్కున ఆగిపోయారు. రాముడు గోపీచేతిలోఉన్న మర చూశాడు. అంతకుముందెప్పుడూ వాడు ఆటువంటి మర చూడలేదు. (అది పల్లెటూరుబడి.) ఐదో తర గతిలోఉన్న పిల్లలందరిలోనూ అటువంటి మర గోపీ ఒక్కడిదగ్గరే ఉంది! గోపీ మరతో పెన్సిలు చెక్కటం అందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు. గోపీ సినిమా నడిపే వాడిలాగా తీవిగా నిలబడి పెన్సిలు చెక్కుతున్నాడు. ఆఖరుకు పెన్సిలును నున్నగా, నన్నగా చెక్కిసి స్నేహితుల వంక గర్వంగా చూశాడు. దెబ్బతో స్నేహితులందరికీ గోపిమీద గౌరవం కలిగింది. ఎవరికీ నలిచి దుమ్మయినా పెట్టనిదాను గోపీకి, ఉప్పు కలిపిన చింతపండు పొట్లంవిప్పి సగం పెట్టాడు. అదిచూచి రాముడు తన

దగ్గరున్న కందివప్పంతా గోపీకే పెట్టేశాడు. గోపి విజయగర్వంతో హీరోలాగా నిలబడ్డాడు.

“నన్ను ఒక్కసారి దాన్ని పట్టు కొని చూడనియ్యపురా గోపీ?” అన్నాడు రాముడు జారిపోతున్న లాగును పైకి లాక్కుంటూ. గోపి దాన్ని జాగ్రత్తగా రాముడిచేతులో పెట్టాడు. వాడు ఇంకా జాగ్రత్తగా దాన్ని చూసి మళ్ళీ గోపికి ఇచ్చాడు.

సిరొలిన్

మీదగ్గుయొక్క
మూలకారణం
నిర్మూలించును

“మరే, మరే, నన్నూ చూడ నియ్యవో?” చింతపండు పెట్టాను కదా అనే నమ్మకంతో దాసుకూడ అడిగాడు, ముక్కు పైకి ఎగపీల్చు కొంటూ. గోపీకి వెంటనే ఒకవిషయం గుర్తుకొచ్చింది. మొన్న దాసు ఒక చుక్కాని తీసుకొచ్చాడు. దాన్ని చూడనిమ్మని గోపి ఎంత బ్రతి మాలినా ఇవ్వనంటే ఇవ్వనన్నాడు. ఆవిషయం గోపి మనసులో ఉంది.

“ఇయ్యను” అన్నాడు గోపి.

“మరే నా చుక్కాని చూడ నిస్తాగా”

చుక్కాని పాతబడిపోయింది. దాన్ని చూడాలనే కోరిక ఇప్పుడు గోపికి లేదు. “ఉహు!” అన్నాడు.

దాసుకు ఆతృత ఎక్కువైంది. ఎలాగైనా ఆ పెన్నిలు మరనునంపా దించాలనేకోరిక కలిగింది. కానీపు ఆలోచించాడు.

“మరే నా చుక్కాని, రెండు బలపాలు ఇస్తాను. నీ పెన్నిలుమర ఇస్తావా?” అన్నాడు దాసు.

“ఇయ్యను” అన్నాడు గోపి దృఢంగా.

గోపి ఇవ్వ నంటున్నకొద్దీ దాసుకు కావాలనేకోరిక ఎక్కు వౌతూంది. మొదట అడిగినరేటుకు ఒక తఱుకుకాగితం కలిపి మొత్తం - ఒక చుక్కాని, ఒక తఱుకుకాగితం, రెండు బలపాలు ఇస్తానన్నాడు. కాని గోపి ఒప్పుకోలేదు. దాంతో గోపి ప్రతిభ ఎక్కువైంది. పిల్ల లందరిలోనూ గోపికి ఒక ప్రత్యేక స్థానం ఏర్పడింది. అప్పును మరి. అంతమందిపిల్లల్లోనూ, పెన్నిలుమర

పున్నవాడు గోపి ఒక్కడేనయ్యె; ఇదంతాచూసి దాసుకు కోపం వచ్చింది. ఏడుపుకూడ వచ్చేసింది.

“మరే మానాన్నకి చెప్పి నేనూ కొంటాగా అటువంటిది” అన్నాడు ఏడుపుముఖంపెట్టి.

“కొనుక్కో, హా” గోపి అన్నాడు నిర్లక్ష్యంగా.

ఇంతలో పంతులుగా రొచ్చారు. అందరూ గవచిన్ గా బల్లలమీద కూర్చున్నారు. పంతులుగారు కళ్ళ జోడు నరికేసుకొని, ఒక్కపట్టు నస్యం పీల్చారు. కాళ్లు రెండూ తేబిలుమీదపెట్టి ‘చ ద వ రా’ అన్నాడుముందువరనలోకూర్చున్న కుర్రవాణ్ణి ఉద్దేశించి.

గోపి తన పెన్నిలు మరను, అందరూ చూడటానికిగాను బల్ల మీదపెట్టి పాతం వింటున్నట్లు నటిస్తున్నాడు. కుట్టవాళ్ళ కళ్ళన్నీ పెన్నిలుమరమీదనే ఉన్నాయి. బడి ఒదిలిపెట్టాక పిల్లలందరూ మళ్ళీ గోపిచుట్టూ చేరారు.

నాలుగైదు రోజులు గడిచి పోయినై. గోపికి క్లాసులో పలుకు బడి ఎక్కువౌతూంది. పిల్లలందరూ గోపినేస్తానికే వస్తున్నారు. గోపి ఒక్కసారి పెన్నిలు చెక్కిపెట్టి నందుకు వది బలపాలు తీసుకొంటున్నాడు. ఇప్పటికే నూట అరవై బలపాలు పోగయినాయి. కాని దాసుమాత్రం గోపి తో నరిగ్గా మాట్లాడటం లేదు. ఒక రోజు రాముడు గోపి దగ్గర కొచ్చి “చూశావరా? నీ మర చూస్తే దాసుగాడికళ్లు కుట్టినయ్. దిప్తికూడ తగులుతుంది” అన్నాడు రహస్యంగా.

“నిజమేరా!” గోపిగూడ అలాగే అనుకొన్నాడు.

ఒకరోజు గోపి బడికి వచ్చేటప్పటికి దాసు చుట్టూ చాలమంది పిల్లలు గుంపుగూడి ఉన్నారు. గోపినిచూసి కొంతమంది ఇటు తిరిగారు. గోపి ఏమిటా అని ఆలోచిస్తున్నాడు. దాసు చేతిలో ఒక పెన్సిలు మర పట్టుకొని సగర్వంగా గోపివంక చూస్తున్నాడు. గోపికి ఆశ్చర్యం వేసింది. తన సామాన్ల పెట్టెతీసి చూశాడు. దానిలో పెన్సిలుమర కనిపించలేదు. దాసుకు దగ్గరగావచ్చి అతనిచేతిలో మర వంక చూశాడు. అది తనదే! అదేరంగు - ఎఱుపు! గోపికి పట్టరానికోప మొచ్చింది. ఏతే దాసు దొంగతనం చేశాడన్నమాట! ఇంకా చూడు సిగ్గులేకుండా ఎలా చూస్తున్నావో! గోపికి ఉద్రేకంలో ఒట్టు తెలియలేదు. దాసు మీద కొస్తూ “నామర నాకిచ్చేయ్” అని అరిచాడు. దాసుముందు తెల్లబోయి అంతలోనే తేరుకుని పెన్సిలుమరను జేబులో వేసుకున్నాడు.

గోపి కోపంతో “చూడరా రాముడూ! నామర దొంగిలించి ఇంకా భయంలేకుండా బడికిగూడ తినుకొచ్చాడు. దొంగవెధవ!” అన్నాడు.

“కాదురా. మరే నిన్న మా నాన్న కొనుక్కొచ్చాడు. కావాలంటే కిష్టాయ్ నడుగు. ఏంరా కిష్టాయ్” అన్నాడు దాసు.

కిష్టాయ్ నిజమేనని తలచుకున్నాడు. కాని గోపి నమ్మలేదు. అన్నీ అబద్ధాలు. నాది నాకిచ్చేయ్” అని దాసు మీద విరుచుకపడ్డాడు. దాసు గోపి

ముఖంమీద గిచ్చాడు. ఇద్దరూ ఘట్టంలోపడేటప్పటికి ‘పంతులు దెబ్బలాటకు దిగారు. యుద్ధం భీకర గారు, పంతులుగారు’ అని కేకలు

పెర్టస్సిన్ “టెవనర్”

అరదై సంవత్సరములపైనుంచి అన్ని విధములయిన దగ్గులతో, కోరింత దగ్గుతోనహా, బాధపడుచున్నవారికి, పెర్టస్సిన్ త్వరితముగాను, శ్రమముగాను స్వస్థత చేకూర్చినది. పెర్టస్సిన్ కొనుడు!

అందరు క్రమిస్తుం వద్దను లభించును

ఎలెఫా లిమిటెడ్, షాన్ లీన్ టెన్ టైయిన్, స్విస్ కస్టమ్ అండ్ ఎకనమిక్ రెగిటరీ వారికో చేసుకున్న ఒడంబడిక ప్రకారము, యండియాలో **ఇన్ ఫా లిమిటెడ్**, పోస్టు ఆఫీసు బాక్సు నెం. 1041, బొంబాయి-1 వారిచే తయారయినది.

నిన్ని రోము

వినిపించాయి. నిమిషంలో క్లాసంతా “చెప్పవేరా మన్నపోతా,” నిశ్శబ్దమైపోయింది. గోపీ బుగ్గమీద అన్నాడు. “కారే నెత్తురు మోచేళ్ళో తుడుచు కున్నాడు. దాను చినిగిపోయిన చొక్కాని ఏడుపుముఖంతో చూసు కొంటున్నాడు. పంతులుగారు ఒక టబ్బు నశ్యంపిల్చి, బెల్టాంకో బల్ల మీద గట్టిగాకొట్టి ‘ఏమిటిదంతా’ అని అరిచాడు. ఎదనూ మాట్లాడ లేదు. పంతులుగారు గోపీ కేసిచూసి నాన్నే, గుంటూరులో కొను

క్కిచ్చాడండీ” అన్నాడు గాను ఏడుపు దిగమింగుకొంటూ.

పంతులుగారికి ఏమీతోచలేదు. ఒకపట్టు ఘాటైన నశ్యం పీల్చి ఆలోచించి, చివరకు మిగతాపిల్లల్ని అడిగారు. పిల్లలంతా - ఒక్క కిష్టానుతప్ప - పెన్సిలుమర గోపీదే నని సాక్ష్యం చెప్పారు. పంతులు గారు ఆమరను గోపీకి ఇచ్చించారు. నొంగతనంచేసినందుకు దాసును మాకాళ్లమీద నిలుబడిమని ఆజ్ఞా

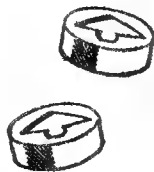
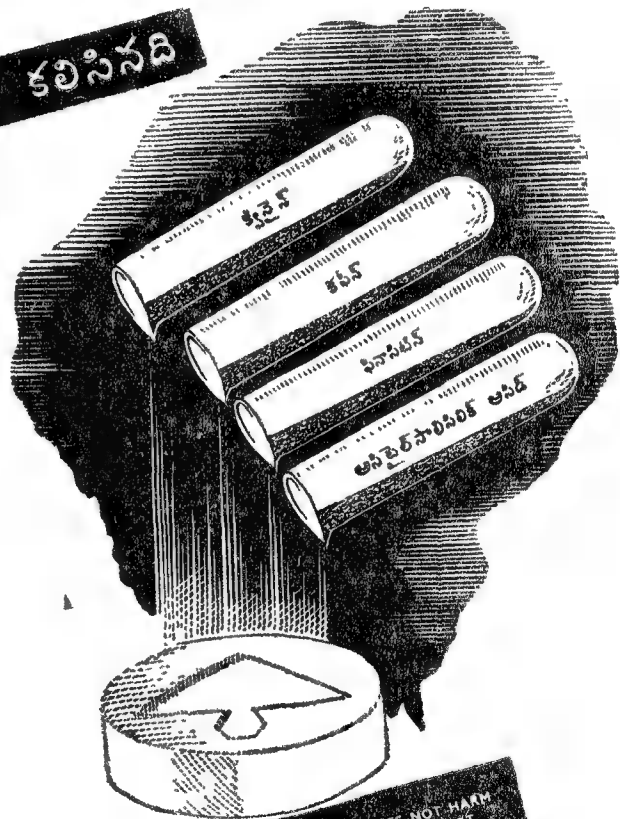
నాలుగు ఔషధములు కలిసినది

అనాసిన్ విజ్ఞాన శాస్త్రయుక్తంగా నాలుగు మందులు కలియకతో తయారైనది. త్వరితంగా బాధనివారణ యిచ్చుటకు కారణం ఇందులో కలిసియుండు ఈ ఔషధములే :

1. క్వినిన్ : అధిక శక్తినిచ్చు ఔషధమని మరియు జ్వరనివారణయని ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఔషధ సమ్యోలనం. జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో సాటి లేనిది.
2. కఫీన్ : బలహీనానికి మరియు చిక్కిపోయి వెంటులకు తగిన ఔషధమని విరివిగా వాడబడుచున్నది.
3. పినాసెల్ : తీవ్రమైన బాధ నివారణ మరియు జ్వర నివారణయని ఖ్యాతిచెందినది.
4. అసిటైల్ సాలిసిలిక్ ఆసిడ్ : ఇది తలనొప్పి, మరియు అలాటి వివిధ బాధలను పోగొట్టుటకు ఉపయోగపడుచున్నది.

వైద్యశాస్త్ర రీత్యా లేక సమ్మేలన శక్తి లేక అనాసిన్ మూత్రం, త్వరితంగాను, నిరసాయంగాను, ర్భం గాను, బాధలనుండి, తలనొప్పి, జటలు జ్వరం, దంకపు పోట్లు, కండరముల పోట్లు, నాయువు నొప్పులు మొదలగుబాధలను నివారించును.

ఎల్లప్పుడును
అనాసిన్
జ్వర
కావలసినకోరంది

48 మోతాదులలో పాకెటుండును. మరియు 32 మోతాదులలో అవసరమయిన ద్రవ్యాంశము దొరకును.

పించారు. దాను పాపం చేసేదేమీ లేక మోకాళ్ళమీద నిలబడ్డాడు. గోపీ తగినదెబ్బలు మర్చిపోయి, గర్వంగా నవ్వుతూ దానువంక చూశాడు. 'నా గొప్పతనంచూడ' మన్నట్లుగా. దాను లోలోపలే వెక్కిరిచెక్కిరి ఏడుస్తున్నాడు. బడి ఒదిలినతరువాత దాను ఎవరితోనూ మాట్లాడకండా, కళ్లు తుడుచుకొని ఇంటిముఖం వట్టాడు.

రెండురోజులతరువాత గోపీ కాపీ పుస్తకం కనిపించలేదు. గోపీ ఇల్లంతా వెదికాడు. ఎక్కడా కనిపించలేదు. ఈ సంగతి మరునాడు రాముడితో చెప్పాడు.

"ఆ దానుగాడే మళ్ళీ తీసుకొని ఉంటాడు. నువ్వు పంతులుగారితో చెప్పి మోకాళ్ళమీద కూర్చో పెట్టించావని అనలే కోపంగా వున్నాడు" అన్నాడు రాముడు. దానుగాడికి ఏవిధంగా తగినశాస్త్ర భేయాలా అని ఇద్దరూ తీవ్రంగా ఆలోచించారు. చివరకు ఒక నిశ్చయానికి వచ్చారు.

మరునాడు క్లాసులో, దాను బయటికి వెళ్ళినపుడు రాముడు వాడి లెక్కల పుస్తకం తీసి గోపీకిచ్చాడు. బడి ఒదిలిపెట్టినతరువాత దాను తన పుస్తకాలన్నీ చూసుకొన్నాడు. లెక్కలపుస్తకంలేదు. కాని దొంగ చూపులుచూస్తూ ఇంటికి వెళ్ళి చూస్తే గోపీని చూశాడు. అనుమీనం తీరిపోయింది. అంతలోనే గోపీ చాలదూరం వెళ్ళిపోయాడు. పంతులుగారితో చెప్పినా దాను మాట నమ్మరు. పైగా దానునే తింటారు. అందుచేత పాపం దాను గవచివగా నోరుమూసుకొని ఉండు

కొన్నాడు.

సాయంత్రం బళ్లో పంతులుగారు, ఇంటికిచ్చిన లెక్కలు చూపించమని అడిగారు. పిల్లలంతా చూపించారు. రాముడూ, గోపీ, దాను వంక చూస్తున్నారు. పంతులుగారు దానునుగూడ చూపించమన్నారు. కాని దానుదగ్గర పుస్తకం లేదు. ఎక్కడోపోయిందని చెప్పాడు. కాని పంతులుగారు దానుమాట నమ్మలేదు. చచ్చేటట్లు బెత్తంతోకొట్టి గోడకుర్చీ వేయించారు. ఐనా పాపం దాను ఒక్కమాటగూడ గోపీమీద చెప్పలేదు. ఏడుస్తూ అలాగే గోడకుర్చీ వేశాడు. అది చూసితర్వాత గోపీ మనస్సు కరిగిపోయింది. నిజం చెబుదామా అనుకొన్నాడు. కాని వెంటనే, దాను తన పెన్నిలు మర దొంగలించటం గుర్తుకొచ్చింది. గోపీ మెదలకుండా ఉసుకొన్నాడు. బడి ఒదిలినతరువాత దాను వెక్కిరిచెక్కిరి ఏడుస్తూ ఇంటికి పోయాడు. గోపీగూడ బరువెక్కిన గుండెతో ఇంటికి చేరాడు.

వసారాలో గోపీతల్లి పాపను ఒళ్లో కూర్చోబెట్టుకొనిఉంది. గోపీని చూసి "వెధవా. ఇంట్లో ఎక్కడ చూసినా నీసామూనే! ఇలా పోలేస్తావు మళ్ళీ కొనమని ఏడుస్తావు! ఇదుగో ఈ పెన్నిలు మర తీసుకో. కొంచెంపుంటే పాప దీన్ని మింగి వేసేదే" అంటూ గోపీచేతికి ఎట్టుని పెన్నిలు మర ఇచ్చింది. గోపీకి ఆశ్చర్యం వేసింది. తను పెన్నిలు మర ఎప్పుడు బయటవేశాడో గుర్తు లేదు. అయ్యి ఇచ్చేదాకా తన పెట్టెలోనే ఉందనుకొంటున్నాడు! వెంటనే మర తీసుకొని సామాన్ల

"అమ్మా! ఈ మబ్బులు ఎప్పుడూ ఇక్కడే ఉండవుగదా! ఎక్కడికిపోతాయి?"

"అవి గాలి వీచినదిక్కుకు పోతుంటాయి. ఇంకా తెలుసుకోవాలంటే మీనాన్న ఇంటికి వచ్చినతరువాత అడుగు."

* * *
క్లాసు లో అబద్ధమాడని వాళ్ళను చెయ్యిత్తమన్నాడు మేష్టారు. పెనుకనీట్లో ఒక్క పిల్ల వాడుతప్ప అందరూ ఎత్తారు. మే: ఏమిరా అబ్బాయ్, నువ్వు చెయ్యిత్తలేదే?

పి. నేనబద్ధమాడదలచుకోలేదండీ.

—యం. నరసింహారావు, హైదరాబాద్.

పెట్టెలోవేద్దామని పెట్టె తెరిచాడు. కానీ ఆశ్చర్యమేమంటే తనమర తన పెట్టెలోనే ఉంది! మరి రెండోమర ఎక్కడనుంచి వచ్చింది? - గోపీ ఆలోచించాడు. దాను వాళ్ళనాన్న కొన్నాడని ఎంతచెప్పినా నమ్మలేదు. ఐతే నిజంగా ఆమర దానుదేనన్నమాట! కిష్టాయ్మాటలుగూడ అబద్ధమనుకొన్నాడు. గోపీ తల తిరిగిపోయింది. దాను వెక్కిరిచెక్కిరి ఏడవటం, తను వాడిలెక్కల పుస్తకం దొంగిలించటం, వాడు ఏడుస్తూ గోడకుర్చీ వేయటం అన్నీ గుర్తుకొచ్చాయి. గోపీ కళ్ళ వెంటటి నీళ్లుకారివై. పుస్తకాలు ఇంట్లోకి వినరివేసి, రెండు పెన్నిలుమరలూ, పట్టుకొని గోపీ దాను ఇంటివేపు వరుగు తీశాడు. ★

విజ్ఞానవిధులు

196. శకునములు, వగైరా

చాలామంది శరీరములు, బల్లిపాటూ, తుమ్మ, జ్యోతిషమూ నిజమో అని అడుగుతున్నారు. విజ్ఞానకాస్యాసుగులమైన జవాహర్లాల్, అవగాహన చేసుకోండి. శరీరములూ, బల్లిపాటూ, తుమ్మూ చూడటంబట్టి వాలు. నేను పనిమీద బయటేరడానికి, నా కెదురుగా ఒక తెలుగులవాడో, కావటి కాపా రావడానికి సంబంధ మొక్కలే, రెండూ ఒకమారు జరగడము... ఇలాగే బల్లిపాటూను. బల్లి ఇంటి లోకస్వమీద పాకగలదు. దాని పొదములు చక్కగా గోడకు అంటించి, పొదమునకు వగుమనున్న చర్మాన్ని లోపలికి కుంచించగలదు బల్లి. వైగాలియొక్క ఒత్తిడివల్ల బల్లి గోడకి పట్టిఉంటుంది. గాఢపకమీద పాకే బల్లిని అవతలవైపునుంచి భూతఅధ్యనుతో పరిశీలిస్తే తెలికేది. అయితే బల్లి పడడమంటూ ఎలాగు జరుగుతుంది? ఎరను చూచి గాని, గభీనుని తంటాలు పడినది పట్టిగాని, మన అరికిడి విని పారిపోవడానికి గాని, బల్లి తొందరగా పొకతున్నప్పుడు—మనము ముఖాడుతూ తొందరలో ఒకస్వడు నాలి కని పళ్లెంనునుండి తప్పించడము మరచి పట్టే అరికాళ్ళను లోపలికి కుంచించడము మరిచిపోతుంది బల్లి. అందువల్ల కిందపడుతుంది. సరిగా ఆ సమయంలో మనము క్రింద నుండడము తటస్థించిన తల్లితో మనమీద పడుతుంది. మనము అక్కడ లేకపోతే టప్పుమని నేలమీదే పడుతుంది... కుమ్మర రావడానికి లో ముక్కులో చిన్నకలత ప్రారంభము కావడము కారణము. ఎవరేనా ఒకపని ప్రారంభించడానికి ఇంకొకను తుమ్మడానికి సంబంధము చేరమీలేదు. చూడగా ఒకటి కావడమే. ఇలాగే జ్యోతిషమైన సరిగా ఒక ప్రవేశ్యక నిముషములో అడిగే ప్రశ్నకీ, ఆ సమయంలోని గ్రహస్థితికీ ఏ సంబంధములేదు. చూడగా కలవడము తప్ప, ఇద్దరినూంటలు ఒకటి కావడమూ, భోజన సమయంలో పలమారడమూ ఇలాంటివే.

పురుష ప్రయత్నము వల్ల కాక వాటం
తటికి అవే జరిగే ఘటనలన్నీ దైవికాలని
దున ప్రాచీనులు నమ్మివారనివిస్తుంది
బీబిసి టీవీ పరిశీలిస్తే. బలి పరిగా ఆనకు

మౌనానికే వడడమూ, సుమ్మూ ఆసరికే రావడమూ, ప్రశ్న అసమయానికి జోగ్యియ్యమృనికి వివచనమూ ఇవన్నీ దైవికాలసికాబట్టి ఆ ఘటనలకు బలమంటాందనీ వారి నమ్మకంలాగ కనబడుతుంది.

నేటి గణితశాస్త్రజ్ఞులు “సహజ జరగా” డానికి వీలున్న ఘటనలను లెక్కలుగట్టి వాటి తరచుతనము నిర్ణయిస్తున్నారు. ఒక పల్లెలో వందమంది ఉన్నారు. వారిలో ఇంద్రుడు తరసిల్లడానికిగల అవకాశమును (Probability) లెక్క కట్టి నిర్ణయిస్తున్నారు. ఒక వాడెమును లక్షసార్లు ఎగర వేస్తే ఈ అవకాశపు అంచనాలనుబట్టి, వివిధ వేలసార్లు బొమ్మ వివిధ వేలసార్లు బొరునూ పడుతుంది. అలాగే మన యిక్కలాంటి ఇళ్లలో నివసించే వారిలో ఒకరి మీద, ఆ యింటికప్పులో నివసించే బల్లులలో ఒకటి పడుడానికిగల అవకాశాన్ని కూడా లెక్కగట్టవచ్చునన్నది నేను సాధ్యముకాకపోయినా ఉపాతీతముకాదు. అంటే చెప్పనచ్చేది, ఇందులో దైవికమేమీ లేదని. హఠాత్సంఘటనలు మానవుని బుద్ధివల్ల లెక్కగట్టడానికి వీలయినవేగాని దైవికతలు కావు. వీటికి దివ్యత్వ మాపాందిచడము, వాటిని అర్థము చేసుకోలేనన్న భూమించికో చెడ్డో జరిగింది, నేడెందుకూ?

జబ్బులు నివారణ కావడానికి తాము
 ట్రూలు రక్షకశీలూ కట్టడమూ, భూత
 వైద్యులకవన పోవడమూ నేను తగ్గి
 దంటారా లేదా? ఎందుకు తగ్గింది? కార
 ణాలుపట్టి వాటిని నిర్మూలించే వైద్యము
 యొక్క ప్రచారమువల్ల. నిన్న కలరా
 అంటే భయము: "మారి." నేను మంచి
 పోస్టులు చేరువన ఉంటే రెండుకోట్ల
 పాటు ఉప్పునీరు అలాగ శరీరం లోకి
 ఎక్కించుతారు. అంటేనట మందు! కుదిరి
 పోతోంది! మారియమ్మ ఏమైనట్టా? నిన్న
 పోస్టుకము "అమ్మవారు" నేను లివర్
 కనాయముతో అణిచి పెట్టుకున్నాను అమ్మ
 వార్ని. (సెల్లూరు జిల్లావారు తిట్టి బెడద
 గొట్టుతారట!)

నితానాతా తేరేదిది. వివరించడానికి
సాధ్యము కానివన్నీ దైవికా లు కావు.
వాటిని దైవికా లనుకొనడము అజానము.

సానపవిజ్ఞానము వికసిం దినకొద్దీ ఇవి సామాన్యములయిపోతాయి.

చిట్టిప్రశ్నలకు జవాబులు

క. రామా రావు గారు— కొత్త ప్రక్కా డెం.

—మరకావంతరము ఇంకొక జన్మకల్గనను
 మృత్యుము కేవలనూ నన్నకము మాత్రమే !
 ఇంజాబు కన్య పూర్వజన్మములో తన భర్త
 శ్రీలో ఉన్నాడని తండ్రికి చెప్పి, ఆయన
 తీసికొనివెళ్ళి వారిని సుఖించి చూసి
 యు ప్రమరింపబడనార్థ నాగ మాత్రమే
 నవలనివస్తుంది. ఏమంటారాజీ ఇంకొక
 జన్మను లేదన్న నమృతముగల మహామృ
 త్యులలోనూ పుట్టెదమనినా ఇటువంటి
 వ్యలు పుటవేరదు.

జనాంతరము వున్నదని నమ్మకము. మృతశరీరము అతి శీఘ్రముగా కుచ్చి నశించి పోవు ఉష్ణ ప్రదేశములలో నున్నవారికి మాత్రమే ఉన్నట్లు కనబడుచున్నది. నైదిక మతస్థులూ, బౌద్ధులూ ఈ కోవలోనివారు. ఈజిప్టు దేశములో మృతశరీరమునకు ఏదో మూలికా రసములను పూసి నమియ్యాలనుచేసి చిరకాలము పడిపోకుండా ఉండు అలవాటు ఉండేది. ఆ శరీరము కనబడుతూ వుండగా ఆ శరీరములో నివసించియుండిన జీవుడు ఇంకొక శరీరములో ప్రవేశించి యుండునని యూహించుట విపరీతముగా కనబడుచుకదా! అందువలననే ఆ జాతుల వారు మరణానంతరము ఇంకొక జీవనము ఉన్నదని నమ్మనప్రవృత్తికి ఇంకొక శరీర నివాసము మాత్రము నమ్మియుండలేదు. ఈజిప్టు దేశపు రాజ సమాధులలో ఆ రాజు బ్రతికియుండినప్పుడు అభిమానించిన వస్తు సామగ్రిని వర్తచిత్రములను సంగీతోపకరణములను గ్రంథావళిని ఉంచుట పరిపాటి. తరలిపోయిన జీవులు తమ మృతశరీరమును చూచుకొనుటకు వచ్చి ఆ సంభారముల నన్నిటిని ఉపయోగించి అనందింతురని ప్రాచీన ఈజిప్టు దేశీయుల నమ్మకము.

విగోపాఖండములలోని పరిస్థితులు వేరు.
మృతశరీరమును పొసి పెట్టినను అది చలిదేశే
ములు కనుక ఆ శరీరములు క్రుశ్చపు, అందు
వల్లనే మృతులందరూ సమాధులలో నుంచు
రనియు విచారణదినము (Judgement
day) నాను భగవంతుడు జీవులనున్నిటిని
లేపి వారు ప్రతికియించివపుడు చేసిన
పుణ్యపాపములకు అనుగుణముగా సద్గుణవరక
మును ప్రసాదించునన్న నమ్మకము
జాతులకు కలిగియుండని మృనని ఊహించ
వచ్చును కదా!

అ దీ - ఇ దీ

— ఎన్నార్

రాజ్యసభ తీర్మానం

ఎన్నవ అధికారాలు వహించాలని కొందరు
మూచించారు. డా॥ కేసార్ చర్చలో

బోకర్లం కలిగించుకుని చూట్టాడుతూ, సినీ
మాలమీద ఇప్పటికంటే ఎక్కువ అధి
కారం వహించడానికి రాజ్యాంగం ఒప్పు
కోదనీ, అలాటి అధికారం ఉండవలసి అవ
సరమని సభ వారు భావిస్తున్నట్లయితే,
దాన్ని గూర్చి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోగల
దనీ అన్నాడు. విదేశీ చిత్రాలకు స్వదేశీ
చిత్రాలకు సెన్సార్‌ింగ్ లో తేడాలున్నా
యనే ఆరోపణకు సమాధానంగా, ఈ తేడా
లను సాధ్యమైనంత కనీసపు పరిమితికి
తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తో

అవాంఛనీయ చిత్రాలను తీవ్రంగా
నిరసిస్తూ వాటిని నిషేధించడానికి
ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని
కోరుతూ ఇటీవల రాజ్యసభవారు ఒక
అసభికార తీర్మానం చేశారు. శ్రీమతి బీబీ
సతి మున్నీ ప్రవేశపెట్టిన ఒక తీర్మానంమీద
తర్జనభర్తలు జరిగినతర్వాత, దాని స్థానంలో
బి. కె. థాగే తెచ్చిన మరొక తీర్మానం
విక్రగించగా ఆమోదంపడసింది.

“అవాంఛనీయ చిత్రాల ప్రచర్యపంపి
దేశంలో నైతికమైన విలువలు చాలవరకు
దెబ్బతిన్నాయని సభవారు అభిప్రాయపడు
తున్నారు. అటువంటి చిత్రాలను భారత
దేశంలో తయారైనవైనా, ఇతరదేశాలనుండి
దిగుమతి అయినవైనా, వాటిని నిషేధించ
డానికి శాసనంద్వారా గాని, ఇతరమార్గా
లలో గాని ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు
తీసుకోవాలని సభవారు మూచిస్తున్నారు.
విజ్ఞానదాయకమైన వుంటూ విశోదకరంగా
కూడా వుండే చిత్రాల నిర్మాణానికి
ప్రోత్సాహమూ, సహాయమూ కలిగించా
లనికూడా సభవారు సలహా ఇస్తున్నారు.”
రాజ్యసభ తీర్మానానికి ఇది పూర్తిపాఠం.

శ్రీమతి మున్నీ ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంపై
పలువురు పలురకాల అభిప్రాయాలు
వెలిబుచ్చారు. కాని ఒక్క పుష్కరరాజ్
కల్చర్ ను మినహాయితే అందరూ తీర్మా
నపు సారాంశంతో ఏకీభవించారు. హెచ్.
సి. మధుర్ (రాజస్థాన్) అనే ఆయన
మాత్రం సినీమాలవలన నైతికస్థాయి పడిపో
తున్నదనే ఆరోపణకు శ్రీమతి మున్నీ నిదర్శ
నాలు చూపించలేదని, ఇప్పటికే సెన్సార్లు
బాగా కఠినంగా వుంటున్నారని నిర్మా
ణకు ఫీర్యాదు చేస్తున్నారనీ, ప్రభుత్వం
చెయ్యగలిగిందల్లా అవాంఛనీయమైన భాగా
లను తొలగించడం మాత్రమేననీ అన్నారు.

పుష్కర రాజ్ కల్చర్ చూట్టాడుతూ ప్రజ
లకు విద్యాదాయకంగా వుండే మంచి
చిత్రాలను నిర్మించేందుకు ప్రోత్సాహమూ,
ఆర్థిక సహాయమూ ఇవ్వాలిగాని ఇటువంటి
నిరసనవైఖరి ఏమాత్రమూ సహాయపడదని
వాదించారు.

ప్రభుత్వం సినీమా పరిశ్రమమీద ఇంకా

“సతి సక్కు బాయి”లో రుక్మిణి సమేతుడైన శ్రీకృష్ణుడుగా
కె. రఘురామయ్య.

“మిస్సమ్మ” లో జముని, బల్లకృష్ణ, నాగేశ్వరరావు.

అ దీ - ఇ దీ

దనీ, ఇకముందు ఇటువంటి తేడాలుండవని బోధించారు.

* * *

వానన్ గారి ఖండన

ఈ తీర్మానం ఆమోదించబడిన గండు నోజులకి భారతి ఫలిం ఫోరేషన్ అగ్రిమెంట్లు ఎస్. ఎస్. వానన్ గారు నమోదు చేయడంపై పత్రికా విలేఖరులను సమావేశపరిచి, తీర్మానాన్ని తీవ్రంగా ఖండిస్తూ మాట్లాడారు. ఆవాంధనీయ చిత్రం అనేదానికి నిర్వచనం ఏమిటని ఆయన ప్రశ్నించారు. “ఈ ప్రశ్న రాజ్యసభలో డా॥ కేన్సార్ అగ్రిగేషన్ వద్ద తీర్మాన ప్రతిపాదకురాలు శ్రీమతి మనీ సమాధానం చెప్పలేదు. కేవలం విద్యార్థిదాయ కేసు, సంస్కరణాత్మకమూ అయిన చిత్రాలు నిర్మించబడాలని తమ కోరుతున్నట్లు మాత్రమే ఆమె చెప్పింది. అంటే విద్యార్థిదాయకమూ, సంస్కరణాత్మకమూ

కొని చిత్రాలన్నీ ఆవాంధనీయ చిత్రాలే అని ఆమె ఉద్దేశ్యమా?” అని వానన్ గారు ప్రశ్నించారు.

“ఈ కేసులో ప్రదర్శించబడే ప్రతి ఒక్క చిత్రమూ సుస్థాయి పరిశీలించి ఆమోదించిన మీదటే ప్రదర్శించబడు తోంది. ఇక ఆవాంధనీయత్వం ఎక్కణ్ణించి వస్తోంది? అటువంటి కేసు వాళ్లుంటే సెన్సార్ బోర్డును విచారణ చేయాలిగాని నిర్ణయించుకోవద్దు. ఆవాంధనీయ చిత్రాన్ని తయారు చేయాలని ఏ నియంత్రణ ఉండవలసిందేను. వాంధనీయ చిత్రాలను తయారు చేయాలని మాత్రమే నిర్ణయం ఏర్పడితే, అని వానన్ గారున్నారు.

* * *

పోలిటిక్స్ డెబ్బ

రాజ్యసభలో ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించబడిన తీర్మానం చాలా ముఖ్యమైనది.

కానీ సందర్భంగాని, ఇతర మార్గాలలోగాని ఆవాంధనీయ చిత్రాను నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని అదీ కోరుకున్నది. అంటే రేపు ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకోవాలిస్తే రాజ్యసభ వాటిని సమర్థిస్తుందని దీని అర్థం.

చలనచిత్రాల ప్రజల సైతికస్థాయిని పడగొడుతున్నాయని కొంతకాలంగా విన వస్తున్న విమర్శల అలనడికి ఇది తమే ఈ తీర్మానం.

అయితే కేసులో సైతికస్థాయి అగ్రిటేషన్ దానికి ఒక్క చలనచిత్రాల బంగ్లామె న్నట్లు ఈ తీర్మానం ఆగోషిస్తోంది. ప్రతి సైతికజీవనాన్ని యావత్తు సాంఘిక పరిస్థితులూ తీర్చిదిద్దుతాయిగాని ఒక్క చలన చిత్రాలు మాత్రమేకాదు. ఈ సాంఘిక పరిస్థితులను మార్చడానికి, ప్రజల సర్వతో ముఖాభివృద్ధి సాధించడానికి ఏదేమిటగా అధికారంలోవున్న బాటయ ప్రభుత్వం ఎంతవరకూ కృషి చేశాయి? ఒకరకంగా చూస్తే అధికారంలో వున్నవారి అసమర్థ

తను, అలసతను కప్పిపుచ్చుకోడానికి, చలన చిత్రాలలోని చెడును ఈ ప్రముఖులందరూ ఒక సాకుగా మాత్రమే ఉపయోగించుకుంటున్నారని అనుమానించడానికి ఆస్థారం లేకపోలేదు. ఒక దేశపు నైతిక స్థాయికి ఇంతగా భంగం కలిగించే శక్తి చలన చిత్రాల వున్నదని వీరందరూ నిజంగా భావిస్తున్నామని ఆ విషయమై తగినంత శ్రద్ధవహించని ప్రభుత్వాన్ని వీరు ఎంగుకు విసుక్కుంటున్నారో తెలియజేస్తే ఉచితంగా తిలుడుకుంటే పరిశ్రమపై ఇతర అధికారాలు వహించడానికి కావాల్సిన అడ్డుపడతాయా? అందుచేత ఈ పరిస్థితి కంట్రీకి ఒక్క సినిమా పరిశ్రమమీదనే బాధ్యతను రుద్దడానికి ప్రయత్నించడం అనుచితంగా కనిపిస్తోంది.

అసలు ఈ దేశంలో చలన చిత్రాల నిర్మాణం పైవేటు వ్యాపార పద్ధతులమీద నడుస్తోంది కాని సంఘక్షేమమే ప్రధాన లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న కళగా వడవడం లేదని మొదట గుర్తించవలసిన విషయం. చలన చిత్రం ఒక కళ, దానికి సంఘక్షేమమే పరమ ప్రయోజనం, అనేమాట

నిజమే. అయినప్పటికీ, ఈ కళ మన దేశంలో పైవేటు వ్యాపార పద్ధతులచేతుల్తో ఉన్నంతకాలమూ, దాని పరమ ప్రయోజనం మరుగున పడిపోయి, వ్యాపార ప్రయోజనమే ప్రధానమవుతుంది. రాజ్యాంగం వ్యాపార స్వేచ్ఛను అనుమతిస్తున్నది. కనుక సినిమాకళ వ్యాపార పద్ధతుల్తో నడవరాదని ఎన్ని నీతులు చెప్పినప్పటికీ అవి అమలు లాకి రావు వ్యాపార పద్ధతిపై నడిచే హానీ వుండే సినిమాకళ నైతికంగా ఎంత అధోగతికి దిగజారిందో, యువతీయువకుల మనస్సులను కల్మషం చేయడంలో అది ఎంత ప్రముఖపాత్ర వహిస్తున్నదో అందరూ ఎరిగినదే. సినిమాకళ కేవలం వ్యాపారం కాగూడదని నిజంగా కోరుతున్నట్లయితే దాన్ని జాతీయం చేసేవ్యయ్యడం ఒక్కటే పరిష్కార మార్గం. అయితే ఇంత పెద్ద భారీ పరిశ్రమను, అందులో ఇంత విలక్షణమైన పరిశ్రమను జాతీయం చేయడానికి ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగా వున్నదా? అది దీన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించగలదా? ఈ సందేహాలన్నీ వస్తాయి. ప్రస్తుతం మాత్రం, సినిమా పరిశ్రమమీద ప్రభుత్వానికి కొన్ని

కోట్లగూపాయల ఆదాయం వస్తున్నది. అవినీతికరంగా వుంటున్నదని ప్రభుత్వమూ, ఇతరులు నిందించే ఈ పరిశ్రమ ప్రభుత్వానికి లాభదాయకంగా వున్నది. అందుచేత ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఇప్పటివరకే ఏమీ చేయలేదనే అనుకోవచ్చును.

సెన్సార్లు ఏం చేస్తారు

ఇక సెన్సార్ షిప్ సంగతి. సెన్సార్షిప్ చేస్తున్నది ఇన్ని అవాంఛనీయ చిత్రాలేలా బయటికివస్తున్నాయి, అవి వానన్ గారు ప్రశ్నించారు. ఇన్ని వ్యాయస్థానాలు, కమిషన్ కోడ్లు ఉండగా దేశంలో ఇంకా నేరా లేలా జరుగుతున్నాయి, అవి ప్రశ్నించినట్లేవుంది ఈ ప్రశ్న. సెన్సార్ షిప్ నిబంధనలలో ఏవేవి ఉండగూడవో మాత్రమే నిర్దేశించబడి వుంటుంది. ఏవేవి వుండాలో నిర్దిష్టంగా వుండవు. ఉంత గుండనివి కనిపించినప్పుడు మాత్రమే సెన్సార్లు చర్యతీసుకుంటారు. ముగ్గులు ఉండగూడదు అని నిబంధన నుల్లంఘించి ముగ్గులను ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు ఆ భాగం కత్తిరిస్తారు. కాని ప్రేమసీమియులు గజం

కోదనం గదిలో నిద్రించేవాడు జడభర్త

“మిస్సమ్మ” లో ఒక విషమ సన్నివేశం : జమున, రామారావు, సావిత్రి.

★ అ దీ - గ దీ ★

దూరంలో నిలబడి ముగ్ధులకంటే కామోదకకరంగా ఒకరినొకరు చూసుకుంటున్నా, సంభాషించుకుంటున్నా, పాటలుపాడినా, నృత్యం చేసినా సెన్సార్లు ఆటకాయించలేదు. మన చిత్రాల్లో సుస్పాతిక మాడుపాళ్ళు ప్రేమకథలు, వీటిని సెన్సార్లు అడ్డగించలేదు. ఒక జాతియొక్క విస్తృతమైన జీవితవిధానంలో స్త్రీ పురుషుల లైంగిక సంబంధాలకు ఉంటున్న ప్రాధాన్యంకంటే ఎన్నోరెట్లు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం చలనచిత్రాల్లో కనిపిస్తుంది. ఒక ఏడాది పాటు మన చిత్రాలు వరసగా చూసిన తరువాతి భారతీయ యువతీయువకులకు ప్రేమించుకోవడంతప్ప మరెవీ పని పాటలేదా అని అనుమానం తిగులుంది. అన్ని చిత్రాలూ ఇలాగే వున్నాయని అనడంలేదు. అలా లేనిచిత్రాలు చాలాకొద్ది. ఈ పరిస్థితిని సెన్సార్లు ఎలా నిరోధించగలరు?

అదీగాక సెన్సార్ షిప్ విబంధనలను మన్నిస్తున్న శ్రేయశ్రీ కవిబహుమతి, ఇతర విధాల వాటిని తోసి రాజనడానికే ఆసేకులు నిర్మాతలు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ దానూరణకు, కొన్ని చిత్రాలలో ప్రేయసీ పియలు పెనవులమీద ముద్దుపెట్టుకోవడం లేదుగాని బుజాలమీద ముద్దుల వర్షం కురిపిస్తూనే వున్నారు ఒకరి బుజాలమీద ఒకరికి ఊరేగుతూనే వున్నారు. కొన్ని కొన్ని నృత్యాల్లో నర్తకి చేసే అసభ్యమైన అనయవ చాలవాలు సెన్సార్ విబంధనలకు అడ్డం రావు గాని ప్రజల అభిరుచుల ప్రమాణాన్ని పెంచడానికి తప్పకుండా అడ్డువస్తాయి. సెన్సార్ షిప్ ను ఎంత కఠినతరం చేసినప్పటికీ, పరోక్షంగా దాన్ని తోసిరాజనడానికే నిర్మాతలు ప్రయత్నిస్తారు. కనుక ఇది సెన్సార్ షిప్ విధాన సంస్కరణవలన పరిష్కారమయ్యే సమస్య కాదు. దీనికి నిర్మాతలలో తగినంత పరివర్తన

రావాలి. పరివర్తన వచ్చేట్లు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి విద్యాబోధనకు ఉదేశింపబడిన ఉపాధ్యాయులకు కొన్ని కనీసపు అవకాశాలు ఉండాలని నిర్ణయించినట్లే, ప్రజల మానసిక వికాసానికి చలనచిత్రాలు ఉపయోగపడాలని భావిస్తున్న ప్రభుత్వం చిత్ర నిర్మాతలకు కూడా కొన్ని కనీసపు అర్హతలను నిర్ణయించాలి. ఈరోజున ఎవరు పడితే వారు ధనవంతులైతే చాలా, చిత్రరంగంలోకి ప్రవేశించడానికి వీలున్నది. అలాకాకుండా ఫలానాఅర్హతలు, లక్ష్యాలు కలిగినవారే చిత్రనిర్మాణానికి అర్హులు అని శాసించినట్లయితే ఈ సమస్యకు తావుండదు. ఉపాధ్యాయులకు ట్రైనినింగ్ ఇచ్చినట్లే, చిత్ర నిర్మాతలకు, దర్శకులకు, చిత్ర రచయితలకు శిక్షణ ఇవ్వాలి. పరిశ్రమ ఆర్థిక విషయాలమీద, తదితర కాఖలమీద ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉండాలి. ఇవన్నీ జరిగితేనే గాని మన చలనచిత్రాల్లో ప్రభుత్వమూ, ఇతర విమర్శకులు ఆశిస్తున్న అభివృద్ధికర పరిణామాలు రావు.

సినిమాకళ కేవలం వ్యాపారంగా నడవడానికి ఒకవంక అనుమతిస్తూ, దానివల్ల వచ్చే అవాంఛనీయ ఫలితాలను మాత్రమే తొలగించాలని తీర్మానాలను, సెన్సార్ షిప్ నిబంధనలు, సినిమా వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని కొనసాగించడంవలన లాభం లేదు. ఈ పరిశ్రమను విస్తృతాత్మకంగా సంస్కరించాలి. నిర్మాతలకు ఇబ్బందిగా ఉండే చర్యలను, నారిని రద్దీగొట్టే చర్యలను ప్రవేశపెట్టినందువల్ల పని జరగదు.

రాజ్యసభలో డా॥ కే. స్కార్ జీ విషయం చెప్పారు. విదేశీ చిత్రాలకు, దేశీయచిత్రాలకు సెన్సార్‌లో ఇకపాడ భేదం ఉండదని ఆయన అన్నారు. ఇది హర్షించదగినదే కాని దీన్ని సర్వత్రా అమలుజరపడం కష్టసాధ్యం కావచ్చు. ఉదాహరణకు ముద్దుల సమస్య. ముఖనం లేని అమెరికన్ చిత్రాలు సాధారణంగా ఉండవు. బ్రిటిష్ చిత్రాలు కూడా అంతే. ఇలాగే దుస్తుల విషయం కూడాను. అడతార ఎంత తక్కువగా దుస్తులు ధరిస్తే అంత

సాగరికంగా భావిస్తుంది హాళివుడ్. వీటిని తొలగించడం పెద్దచిక్. ఇదికాక హింసా ప్రవృత్తిని ప్రజోదీపకేనే చిత్రాలుకూడా హాళివుడ్ నుంచి చాలా వస్తాయి. వీటన్నిటినీ నిషేధించడం మొదలిడితే ఈ దేశంలో ప్రదర్శించడానికి వీలైన హాళివుడ్ సినిమాల సంఖ్య జాతీయంగా తగ్గిపోతుంది. దీనివల్ల పెద్దపట్లం ఉందని కాదు. బిటన్, ఇటలీ, జపాన్, రష్యా, ఫ్రాన్సు, జెకోస్లావాకియా, చైనా మొదలైన దేశాలనుంచి కూడా చిత్రాలు ఎక్కువసంఖ్యలో రావడం మొదలుపెడితే అమెరికన్ చిత్రాలసంఖ్య తగ్గిపోయినామనకు నష్టంవుండదు. ప్రస్తుతం మాత్రం అమెరికన్ సినిమా పరిశ్రమ మన థియేటర్లను గుర్తకు పుచ్చుకున్నట్లు వ్యవహరిస్తోంది. ఇతరదేశాల చిత్రాలు ఈ దేశానికి ఎక్కువగా రావడానికి వీలులేక పోతోంది. ఆర్థికంగా బాగా స్థామిత కలిగి వుండడం ఒక్కటే అమెరికన్ చిత్రాలకు ఉన్న ఘనత. మరే దృష్టితో చూసినా అవి యూరపియన్

చిత్రాలకు, జాపనీస్ చిత్రాలకు తీసికట్టే ఈ దేశంలో అచ్చగా అమెరికన్ చిత్రాలు మాత్రమే ప్రదర్శింపడుతూ వుండడంవల్ల మన చిత్ర పరిశ్రమకు అవకాశం ఆదర్శాలై కూర్చున్నాయి. ఇతరదేశాల చిత్రాలు కూడా విరివిగావస్తే వాటిప్రభావం మన పరిశ్రమపై కూడా పడి మనకుకూడా లాభిస్తుంది.

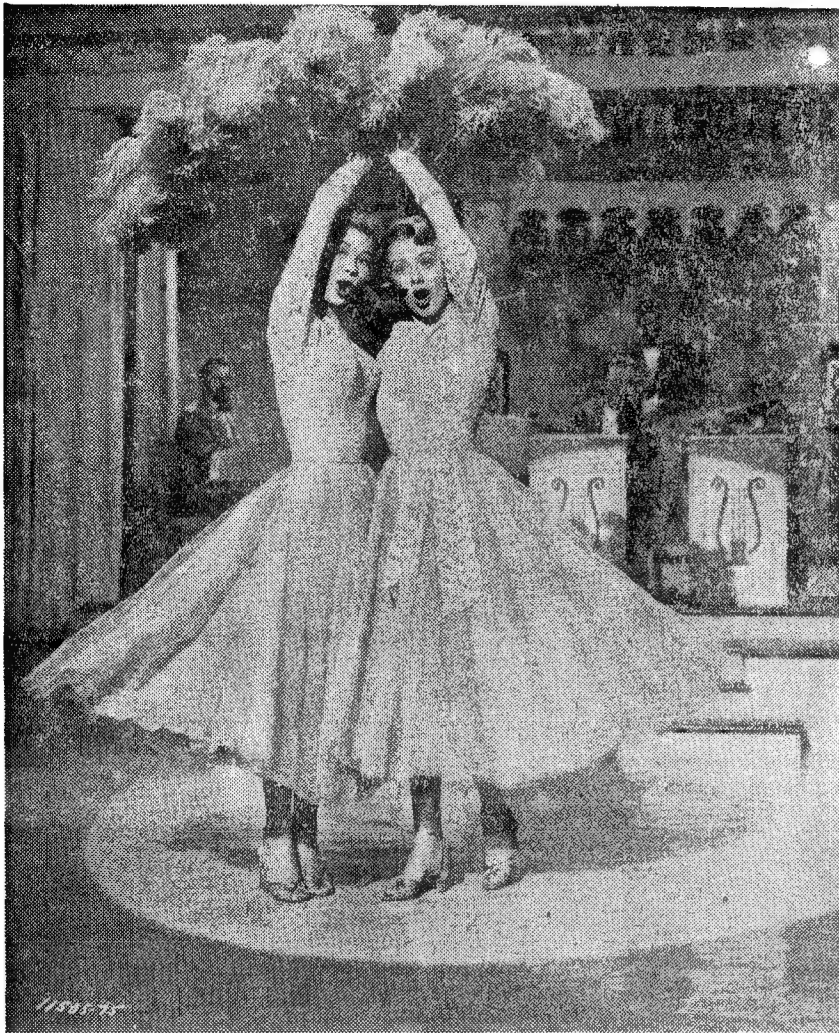
కనుక ఏదైనా చర్యలు తీసుకోబోయే ముందు ప్రభుత్వం చలనచిత్రాలపట్ల నిర్వాణాత్మకమైన, స్పష్టమైన, వైఖరి అవలంబించాలిగాని నిర్మాతల నొక్కరినీ దోమలుగా భావించి, వారిచేతులు బిగించితేనే పరిస్థితిబాగుపడుతుందనే ధోరణిలో ప్రవరించరాదు.

డాక్యుమెంటరీల సమస్య

■ ■ ■ మా మందిరాల్లో డాక్యుమెంటరీ చిత్రాలను విధిగా ప్రదర్శింప జేయడానికి

“అన్నదాత” లో అంజలీ దేవి, రంగారావు, కుటుంబరావు.

ఈ నెల 14 న మద్రాస్, ఓడియన్ లో విడుదల కానున్న పారమాంబ వారి మొదటి విస్తావిజన్ చిత్రం “వైట్ క్రిస్టమస్” లో వేరా ఎలెన్, రోజ్. ఈ చిత్రంలో హాస్య నటులు బింగ్ క్రాస్నీ, డానీ కేయీ మొదటిసారిగా కలిసి నటిస్తున్నారు.

డాక్యుమెంటరీల సమస్య

నీలుగా మద్రాసు, ఆంధ్ర, తిరువాన్కూరు - కొచ్చిన్, ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు దర్శన తీసుకుంటున్నాయని డా॥ కేశ్కార్ లోకనథ్ ప్రకటించారు.

“గేట్ దగ్గర వసూలైన సామగ్రి అనుసరించి వారం వారం ఎగ్జిబిట్లనుండి అప్రూవ్ చిత్రాలపై అద్దె వసూలు చేయబడుతున్నది. చిన్న ఎగ్జిబిట్ల వద్ద 5-0 0 నుండి పెద్ద ఎగ్జిబిట్ల వద్ద 150.0-0 దాకా ఈ అద్దె ఉంటున్నది. మొత్తం గేటు

వసూళ్ళలో ఈ అద్దె నాటికి ఒకటి రెండు వంతులకంటే ఎక్కువ ఉండడం లేదు. చిన్న ఎగ్జిబిట్లకు ఈ పద్ధతి కష్టంగా ఉంటున్నదని, నాటికి ఒక వంతుకంటే ఎక్కువగా అద్దె ఉండగూడదని ఫిర్యాదులు వస్తున్నవి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. అద్దెను తగ్గించినట్లయితే ఫిలిమ్స్ డివిజన్ వారు కొన్ని లక్షల రూపాయల నష్టానికి సిద్ధపడివుండాలి,” అని డా॥ కేశ్కార్ చెప్పారు. ప్రైవేటు నిర్మాతలు డాక్యుమెంటరీ రంగంలోకివచ్చి చతుకగా

చిత్రాలు తీస్తే అద్దె తగ్గించడం ముఖ్యమవుతుందని, ఉచితంగా ఈ చిత్రాలను సప్లయ చేయడం మొదలిడితే ప్రైవేటు నిర్మాతలకు డాక్యుమెంటరీ నిర్మాణంమీద అసలే శ్రద్ధ ఉండదని కూడా ఆయన అన్నారు.

జెమినీ స్టూడియోలో వాసన్ గారు ఫ్రెతికా విలేజరులతో మాట్లాడుతూ, ఉచితంగా అప్రూవ్ చిత్రాలను సప్లయ చేస్తే ఉచితంగా ప్రదర్శించడానికి తాము సుముఖులమనీ, అప్పటికే బలవంతాన వాటిని తమకు అంటగట్టడం ఒప్పుకోమనీ, ఉభయంగా సమ్మతమైన పద్ధతిలోనే డాక్యుమెంటరీల ప్రదర్శనం జరగాలనీ అన్నారు. ఈ చిత్రాలమీద ఫిలిమ్స్ డివిజన్ వారికి ఏడాదికి 20 లేక 30 లక్షల రూపాయల కంటే ఎక్కువ ఖర్చుకాదనీ, ప్రజలలో విజ్ఞానవ్యాప్తికి గాను ప్రభుత్వం ఈ మాత్రం ఖర్చు భరించాలనీ, ఆ ఖర్చును కేవల 2000 మంది ఎగ్జిబిట్లమీద మాత్రమే పడవేయడం అన్యాయమనీ ఆయన అన్నారు.

థిల్లో ఫిలిం గోష్టి

సంగీత నాటక అకాడమీ వారు 1955 ఫిబ్రవరిలో థిల్లో చలన చిత్ర గోష్టి (ఫిలిం సెమినార్) ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. చలనచిత్ర పరిశ్రమకు, కళకు దోహదం చేస్తూ, వాటికి సంబంధించిన విషయాలను విపులంగా చర్చించడానికి ఈ గోష్టి ఏర్పాటు అవుతున్నది. ప్రముఖ ఫిలిం క్లబ్బుల నేతలు ఇందులో పాల్గొంటారు.

న్యూ థియేటర్స్ అధిపతి బి. ఎస్. సర్కార్ గోష్టికి అధ్యక్షులు. పుట్టిస్ రాజ్ కపూర్, జీవికారాజ్ రోరిక్ జాయింట్ డైరెక్టర్లు. బొంబాయి నుండి శాంతారాం, దుర్గాభోలే, కిశోర్ సాహూ, కె. ఎ. అబ్బాస్, అనిల్ బిశ్వాస్, రాజ్ కపూర్, నర్సిస్, దిలీప్ కుమార్, బి. మల్ రాయ్ మున్నగువారు, మద్రాసు నుండి ఎస్. ఎస్. వాసన్, ఆర్. ఎమ్. శేషాద్రి, ఎస్. సి. సెన్ గుప్త, మార్క్స్ బాక్స్, బి. ఎస్. రెడ్డి, కె. రామనాథ్ మున్నగువారు పాల్గొంటారు.

జెమినీవారి

కొత్త హిందీ చిత్రం

జెమినీవారు “ఇన్సానియట్” అనే మరొక హిందీ చిత్రం తీయ సంకల్పించారు. ఈ చిత్రంకూడా భారీ బడ్జెట్ తో, బొంబాయి, మద్రాసులలోని ప్రముఖ తారలతో తయారవుతుందట. మానవత్వమే అన్నిటికంటే గొప్పదని నమ్మిన ఒక గ్రామపు్రజలకు, హింసావాదియైన ఒక

ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలు

“విప్రనారాయణం”

విప్రనారాయణ చిత్రము చాలా బాగుంది. దేవదేవిగా భానుమతి, విప్రనారాయణుడుగా నాగేశ్వరరావు, రంగరాజుగా రేలంగి కడుసమర్థతతో తమ తమ ప్రాతలను అర్థముచేసుకొని చక్కగా నటించి ప్రేక్షకులను ముగ్ధులుచేశారు. చిత్రానికి రాజేశ్వరరావుగారి సంగీతము తీవ్రపూరించింది. ఫోటోగ్రఫీ, సౌండు, నెట్టింగులు చుట్టూ ప్రేక్షకులను ముగ్ధులుచేశాయి. భానుమతి పాడిన పాటలు, నృత్యములు చాలా బాగున్నాయి. ఎ. యమ్. రాజు పాడినపాటల్లో రెండు మాత్రమే బాగున్నాయి.

ఎన్. కొద్దిలోపములున్నప్పటికీ మొత్తానికి చిత్రము ప్రేక్షకుల ఆదరాభిమానములు

నియంతకు జరిగే సంఘర్షణ, చివరకు దొర్లనృత్యపరుడు మానవ ప్రేమయొక్క మహిమను తెలుసుకొని పశ్చాత్తాపపడడం ఈ చిత్రంలోని కథకు పారాంశమని తెలుస్తున్నది.

“అర్థాంగి”

బెంగాలీ కథ స్వయంసిద్ధమైన అనుసరించి రాణివారు నిర్మించిన “అర్థాంగి” చిత్రం రీరికార్డింగ్ దశలో ఉన్నదని, త్వరలో విడుదల కావచ్చునని తెలుస్తోంది. దర్శకుడు పి. పుల్లయ్య; సంగీతం బి.ఎన్.ఆర్.; కళ కె. నుబ్బారావు; ఫోటోగ్రఫీ మాధవ బుల్ బుల్. ఈ చిత్రం కథ ఆంధ్రవారవత్రిక ద్వారా పాఠకులకు పరిచితిమైనదే. ఆ కథను మరికొంత పొడిగించారనీ, మొదట అనాంభావంతో ప్రవర్తించిన జమీందారిని పశ్చాత్తాపపడి సతతికొడుకు, కొడలిపక్షున చేరి తనకొడుకునకు ఎదురు తిరగడం, ఆమెకుమారుడుకూడా తన వదిలె సౌజన్య ప్రభావానికిలోనై పశ్చాత్తాపపడి చివరకు మంచిదారికి రావడం మొదలైన కథ చేర్చబడిందనీ తెలుస్తోంది. పద్మ (నవలలో చండి) గా సావిత్రి, ఆమె భర్తగా నాగేశ్వరరావు, జమీందారుగా గుమ్మడి, జమీందారిణిగా శాంతకుమారి, ఆమెకుమారుడుగా జగ్గయ్య, ఇంకా దొర్లసామి, దొర్లరామ కృష్ణయ్య, సురభిబాలసరస్వతి, సంగీత దర్శకుడు బి. ఎన్. ఆర్. మున్నగువారీ చిత్రంలో నటిస్తున్నారు.

చూరగోమనమటలో అతిశయోక్తి యేమో త్రమలేదు. ఈ చిత్రమును కడుసమర్థతతో నిర్మించి ఆంధ్రప్రజల కంఠజేసిన భరణి సంఘవారికి, ప్రొడ్యూసర్, డైరెక్టర్ అయిన రామకృష్ణగారికి నామృతమయ పూర్వకాభినందనములు.

కె. ఎన్. కృష్ణమూర్తి
—రాజమండ్రి.

* * *
“విప్రనారాయణ” చిత్రం బాగుంది. విప్రనారాయణుడుగా నాగేశ్వరరావు, దేవదేవిగా భానుమతి అద్భుతంగా నటించారు. రంగరాజుగా రేలంగి చక్కగా నటించాడు. పాటలు మాటలు బాగున్నవి. కథ పాతదైనప్పటికీ కథాగమనంలో యెలాంటి లోటుపాట్లు లేకుండా చిత్రించారు. చిత్రంలో అనవసరమైన ఘట్టాలు గాని, అసభ్య సన్నివేశాలు గాని లేక చక్కని సంగీతమతో యీ చిత్రం మనోరంజకముగా నున్నది.

ఎన్. ఎన్. ఎ. వద్మావతి
—గుంటూరు.

* * *
“విప్రనారాయణ” యీమధ్య విడుదలైన తెలుగు చిత్రాలలో కొంచెము మెరుగనిపిస్తుంది. కథ పురాతనమైనా, పంథా నూతనంగా కనిపిస్తుంది. నాగేశ్వరరావు విప్రనారాయణ పాత్రను బహు సమర్థతతో నిర్వహించాడు. భానుమతి దేవదేవిగా ప్రారంభంలోకంటే విప్రనారాయణుని ఆశ్రయించిన తరువాత బహు చక్కగా నటించింది. రాజేశ్వరరావుగారి సంగీతం భానుమతి, రాజాలపాటల సున్నతస్థాయిలోనికి తీసుకవెళ్ళింది. ముఖ్యముగా నటనలో చెప్పకోదగ్గవారు, మొదట నాగేశ్వరరావు, తరువాత భానుమతి. రేలంగి. ఋష్యేంద్రమణి తదితరులు సాధారణమే. కథ ఆఖరు సన్నివేశాలలో నిస్సారంగా నడిచింది.

బి. నరసింహారెడ్డి,
—బెంగుళూరు.

* * *
భరణిగారి చిత్రాలలో ప్రథమస్థానాన్ని ఆక్రమించుకొన్న అత్యుత్తమ చిత్రం “విప్రనారాయణ.” కొత్తిపంధాలో నేటి ప్రేక్షకులు ఆశించే అన్ని రసాలను సరసంగా చిత్రించి, కళాత్మకంగా; సంగీ

తత్వకంగా నిర్మించిన భరణి శుభము అభినందిస్తున్నాను.

కథాకాలపు వాతావరణాన్ని సమాజంగా చిత్రించడానికి తీసుకున్న శ్రద్ధ ప్రశంసనీయమైనది. రంగరాజు పాత్ర ప్రాధాన్యం చిన్నదైనా ఆ పాత్రవ్వారా తగిన మోతాదులో హాస్యరసాన్ని అందియడంవలననే ప్రేక్షకులు అభినందించగలుగుతున్నారు. విప్రనారాయణగా నాగేశ్వరరావు నటనకు పాటిరాగల సమాజమైన నటనా ప్రతిభ అరుదు. విప్రనారాయణ పాత్రకు ఒక్క నాగేశ్వరరావే సమర్థుడని నిరూపించుకోగలిగాడు. ప్రథమంలో పారాణిక గాధద్వారా పరిచితుడైన ఈయన తరువాత అన్నిరకాలైన పాత్రలను పోషించి అఖండభాగ్యుని వార్తించారు. కాని విప్రనారాయణ పాత్రపోషణలో ప్రత్యేకశక్తి సామర్థ్యాల్ని ప్రదర్శించాడు. ఏమైనా నేటి నటులలో నాగేశ్వరరావు ఒక మణిపూస అనక తప్పదు. భానుమతి నాట్యకళైగా, దురహంకారిణిగా చివర పరివర్తనపొందిన భక్తురాలుగా ఉన్నతస్థానాన్నిందుకొంది. రంగరాజుపాత్ర ద్వారా “రేలంగి” మోతాదైన హాస్యాన్ని అందించి చిత్రవిజయానికి తోడ్పడ్డాడు. “మల్లికార్జుని” ద్వారా అనన్య భాగ్యునిగాంచిన శ్రీ రాజేశ్వరరావు మరల తన సర్వకృష్టిని “విప్రనారాయణ” చిత్రంలో ధారపోసి సంగీతకళను ఉత్తమస్థానానికి తీసుకురాగలిగాడు. సముద్రాలవారు కొన్నిచోట్ల సమాసాలను ప్రయోగించినందువల్ల ప్రేక్షకులు యింటికిపోయి “నిఘంటువులు” తిరగవేయవలసి ఉంటుందనిపించింది పాటలు రసపుష్పితో మధురంగా ఉన్నాయి. చివర రంగస్వామిని నుతిస్తూ తన తప్పులను తమించి రక్షించమని పాడినపాట ప్రతీ ప్రేక్షకుణ్ణి ఉర్రూతలూగిస్తుంది. రాజా మధురస్వరం, సముద్రాల పదజాలానికి జీవాన్ని కలుగజేసింది.

కొన్నాక రామకృష్ణారావు చౌదరి
—రాజమండ్రి.

* * *
భానుమతి నటన ప్రశంసనీయం. నాగేశ్వరరావు హృద్యంగా నటించకపోయినా, ధరవాలే దనిపించాడు. రేలంగి నటించిన పాత్ర అద్భుతంగా వుంది. ఋష్యేంద్రమణి, విమల, శ్రీనివాస గారలతనవిధంగా నటించి, చిత్రానికి వన్నె తెచ్చారు. నాట్యాలు అంత బాగాలే జమీందారితో అనుమానం అక్కడక్కడా కలుగుతోంది. రామకృష్ణగారి దర్శకత్వంలో, ప్రతిభ ద్యోతకమయింది. నెల్వరాజ్ ఛాయా

రాగిణివారి "అథాంగి" లో కొడుకు అడిగినంతా ఇచ్చి అతని దుండగాలకు తోడ్పడుతున్న జమీందారిణి: జగ్గయ్య, శాంతకుమారి.

★ పైకకుల ఆభిప్రాయాలు ★

గ్రహణం, రాజేశ్వరరావుగారి వీనుల విందగు కర్ణాటక సంగీతం, చిత్రానికి ఎంతో సహాయపడ్డా యనపండ్లలో, అలికేమొక్కి లేదు.

'సలక్రీ'—కావలి.

★ "పల్లెపడుచు" ★

బోళ్ళ సుబ్బారావుగారి దర్శకత్వన రాయలైన ఈ చిత్రం ప్రజల అదరాభిమాన ములు చూరగొంటున్నదనటంలో ఆశ్చర్యములేదు. చిత్రంలో అదటదట కొన్ని లోపాలున్నా అవి ప్రేక్షకులకు అసంతృప్తి కలిగించలేదు.

చిత్రం నిడివి కొండవీటి చాంతాడు లాగున్నప్పటికీ ప్రేక్షకులకు విసుగు లేకుండా వున్నది. మాటలు పాటలకన్న బాగున్నాయి. సంగీతము చెప్పకోదగ్గదిగా

లేదు. చిత్రం మొత్తంలో ఏవో కొన్ని పాటల స్వయంబు బాగున్నవి.

కథ సాంఘిక చిత్రము అయినను అదటదట కొన్ని సీనులు సాంఘికంగా వున్నట్లు కన్పించలేదు. విలన్ గా ముక్కామల ఉత్తమంగా నిర్వహించాడు.

జమీందారిణి మాటలలో వుండే అధికారము, ఆమె సవ్యలో వుండే నిర్లక్ష్యము ప్రతి ప్రేక్షకహృదయాన్ని కదిలించింది.

నటీనటుల్లో అమర్ నాథ్, రామశర్మ, చలం వగైరాలు వారివారి పాత్రల సరిగ్గా చేసుకుని వాటికి న్యాయం చేశారావ్వరనే చెప్పాలి. పేకటి శివరాం పాత్ర కేవలం వికోదంకోసం ఏర్పడినట్లుంది కాని కథకు సంబంధించినట్లు కన్పించడంలేదు.

జె. యల్. భారతి—తెనాలి.

*

*

*

చిత్రం నిడివి కొంత తగ్గించినా కథకు ఏమాత్రం ప్రమాదంలేదు. అనవసరమైన సీన్లు చాల వున్నవి. బోళ్ళ సుబ్బారావుగారు కొంతవరకు ముందంజ వేశారు. చిత్రం పేరు "పల్లెపడుచు" అని ఎందుకు పెట్టాలో డైరెక్టరుగారికి తెలియాలి. జమీందారుగారి దాసి చివరకు దుండగులచే కొట్టబడి చిట్టా బోయే ముందు బోలీసులను రమ్మనమని కబురు చెప్పింది. కాని బోలీసులు రాలేదు. బోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగా రామశర్మ, జైద్యుడుగా వంగర బాగా నటించారు. ముక్కామల నటన ఒక మోస్తరుగా వుంది. వర లక్ష్మి నటనలో నూతన ప్రతిభ కనిపిస్తుంది. చలంయొక్క పాత్ర అనవసరం. సీతారాం సి. వి. డి. గా బాగున్నాడు.

బుర్రా ముకుందకృష్ణమూర్తి

—వేటపాలెం.

★

అమ్మ కమునకు సిద్ధముగా నున్నది.

మంచి-చెడూ

రచయిత :

‘శారద’

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక నుండి పునర్ముద్రితము
మీ కాపీ నేడే రిజర్వు చేసుకొండి.

వెల రు. 2-0-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు 1.

డైనెల

17

నుండివిజయవంత
ముగా ప్రదర్శింప
బడుచున్నది.

అశ్వరాజ్ పాల

అవ్వదాత

అంజలిదేవి.
నాగేశ్వరరావు.
రంగారావు.

పాటలు.. సంగీతం
ఆది నారాయణరావు
పాటలు.. M.V. కృష్ణశర్మ.
డా. జి. బాలసుందరరావు.
కె. జె. రె. సాగేశ్వరరావు.
కె. జి. టి. వి. యస్. శర్మ...

పుల్ల రిలీజ్.

దర్శకత్వము.. వేదాంతం రాఘవయ్య.

నిర్మాత. కె. గోపాల రావు.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వారపత్రిక

4 అణాలు
29-12-54

పజ్జేశ్వరి ఆలయం - కాంగ్రాలోయ

—ఫోటో : ఆర్. బుచ్చి వీరయ్య, సికిందరాబాదు.